

Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna

służąca wyznaczeniu

obszaru zdegradowanego

oraz obszaru rewitalizacji

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP Z O.O.

OPRACOWANIE:

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

ul. Legionów 5 A/10, 33-100 Tarnów

tel. (14) 656-27-01, (14) 656-27-02

e-mail: biuro@interakcja.com.pl

www.interakcja.com.pl

przy współpracy z Urzędem Gminy w Smykowie

na podstawie umowy zawartej w dniu 28 marca 2023 r.

pomiędzy:

Gminą Smyków

z siedzibą: Smyków 91, 26-212 Smyków

NIP: 563-21-58-413

reprezentowanym przez: P. Jarosław Pawelec – Wójta Gminy Smyków,

przy kontrasygnacie: P. Wiesławy Lesiak – Skarbnik Gminy Smyków

a

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

z siedzibą: ul. Legionów 5A/10, 33-100 Tarnów

NIP: 8733271064, REGON: 383133299, KRS: 0000781820

reprezentowanym przez: p. Tomasz Łakoma – Członek Zarządu

w imieniu którego działa na podstawie udzielonego przez spółkę pełnomocnictwa:

p. Stanisław Lis – CEO, Dyrektor Generalny

Ekspert ds. polityki regionalnej, funduszy UE, EOG i PPP

SPIS TREŚCI

Rozdział I. Wprowadzenie	5
Rozdział II. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	8
Rozdział III. Ogólna charakterystyka Gminy Smyków	11
Rozdział IV. Sfera społeczna	14
4. 1. Struktura demograficzna	14
4. 2. Pomoc społeczna	18
4. 3. Rynek pracy	24
4. 4. Ochrona zdrowia	29
4. 5. Jakość i poziom kapitału społecznego	29
4. 5. 1. Organizacje pozarządowe	29
4. 5. 2. Frekwencja w wyborach	31
4. 6. Bezpieczeństwo publiczne	35
Rozdział V. Sfera gospodarcza	41
5. 1. Sytuacja finansowa Gminy	41
5. 2. Działalność gospodarcza	45
5. 3. Rolnictwo	47
5. 4. Turystyka	48
Rozdział VI. Sfera środowiskowa	51
6. 1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne	51
6. 2. Formy ochrony środowiska oraz zabytków	58
6. 3. Jakość powietrza	62
Rozdział VII. Sfera przestrzenna	67
7. 1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego	67
7. 2. Dziedzictwo kulturowe	67
7. 3. Oświata	71
7. 4. Kultura	72
7. 5. Sport i rekreacja	73
7. 6. Infrastruktura techniczna	74
Rozdział VIII. Sfera techniczna	80

Rozdział IX. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji i wyniki badań ankietowych	85
9. 1. Konceptualizacja problematyki badawczej do badań ankietowych	85
9. 2. Wzór formularza ankiety do badań społecznych w Gminie Smyków: „Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją”	92
9. 3. Analiza ankiet z badań społecznych.....	99
Rozdział X. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	113
10. 1. Identyfikacja negatywnych zjawisk występujących na terenie Gminy Smyków ..	113
10. 2. Charakterystyka obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	120
10. 3. Wstępne zestawienie zadań inwestycyjnych i społecznych	125

Rozdział I. Wprowadzenie

Przedmiotowa diagnoza jest dokumentem opisującym koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych występujących na terenie Gminy Smyków. Przeprowadzona analiza ww. zjawisk zaprezentowanych w diagnozie, pozwala zidentyfikować obszary problemowe występujące na określonym terytorium i tym samym pomaga w wyznaczeniu obszarów zdegradowanych, a w kolejnym etapie obszaru rewitalizacji, który będzie stanowił podstawę do opracowania i przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Smyków na lata 2024-2034. Dokument jest zgodny z wymogami zawartymi w:

- Ustawie o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 roku, zwanej dalej Ustawą.
- Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.
- Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021 – 2027.

Opracowanie programu rewitalizacji na mocy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2023 r. poz.28), jego koordynowanie i tworzenie warunków do wdrożenia i prowadzenia procesu rewitalizacji stanowi zadanie własne gminy. Gmina Smyków przystępując do przeprowadzenia rewitalizacji, zgodnie z wytycznymi ustawy, zobowiązana jest do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Proces wskazania tych terytoriów, zgodnie z zapisami w ustawie, jest obwarowany konkretnymi, opisanymi poniżej wymogami.

Zgodnie z zapisami ustawy **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Stąd pierwszym etapem opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji jest delimitacja, czyli wyznaczenie obszarów zdegradowanych. Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk **społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu

publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Obszar cechujący się szczególną koncentracją wyżej wymienionych zjawisk, na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, wyznacza się jako **obszar rewitalizacji**. Może on obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego, ale nie może być większy niż 20% powierzchni gminy, ani zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji mogą być podzielone na podobszary, które nie muszą posiadać wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z nich występowania koncentracji opisanych wyżej negatywnych zjawisk. Tak obszar zdegradowany, jak i rewitalizacji mogą stanowić to samo terytorium, które w drodze uchwały wprowadza Rada Gminy Smyków.

Istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się do tego, aby działania skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy. Interesariuszami wymienionymi w ustawie o rewitalizacji, są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- pozostali mieszkańcy gminy, nie mieszkający na obszarze rewitalizacji;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- podmioty inne niż organy władzy publicznej, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa (np. spółki Skarbu Państwa realizujące inwestycje infrastrukturalne, Agencja Mienia Wojskowego).

W celu zebrania obiektywnych i weryfikowalnych mierników niezbędnych do opracowania diagnozy skorzystano z pomocy podmiotów i instytucji, które zajmują się gromadzeniem i przetwarzaniem tych danych. W drodze przeprowadzonych prac analitycznych wyłonione zostały 3 obszary zlokalizowane na terenie Gminy Smyków, które ze względu na szczególną koncentrację zjawisk kryzysowych wskazywane są jako obszary spełniające kryteria obszarów zdegradowanych. **Obszary zdegradowane** znajdują się w granicach administracyjnych sołectw **Królewiec, Miedzierza, Przyłogi, Smyków i Wólka Smolana**. Z uwagi na fakt, że obszar zdegradowany obejmuje tereny najsilniej nasycone współwystępowaniem problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych, a zatem najbardziej wymagające kompleksowej interwencji, za **obszar rewitalizacji** uznano 3 obszary: **Królewiec, Miedzierza i Smyków**, zaprezentowany szczegółowo na mapach załączonych do przedmiotowego dokumentu.

Rozdział II. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

W ramach prowadzonych prac wyróżniono 12 obszarów pokrywających się z granicami sołectw Gminy Smyków. Następnie dokonano analizy porównawczej w obrębie wyłonionych jednostek, co umożliwiło wskazanie obszarów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na odnotowywane negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe przestrzenne i techniczne.

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych obszarów konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w nim zjawiska społeczne i demograficzne, jak również gospodarcze, środowiskowe, przestrzenne i techniczne konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę na każdym ze wskazanych w ustawie o rewitalizacji poziomie. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zestawienie wskaźników dla poszczególnych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej.

Kategoria	Wskaźnik	Źródło danych
Sfera społeczna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie

	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie
	Liczba osób bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Końskich
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Końskich
	Liczba organizacji pozarządowych	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Liczba wniosków o dotacje złożonych do gminy	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Frekwencja wyborcza	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Liczba przestępstw	Komisariat Policji w Radoszycach
	Liczba wykroczeń	Komisariat Policji w Radoszycach
	Liczba interwencji domowych	Komisariat Policji w Radoszycach
	Liczba założonych Niebieskich Kart	Zespół Interdyscyplinarny
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych	CEIDG
Sfera środowiskowa	Możliwość występowania zagrożenia hałasem	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Smyków
	Ilość wyrobów zawierających azbest	Dane Urzędu Gminy Smyków
Sfera przestrzenna	Dostęp do placówek szkolnych i przedszkolnych	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Dostęp do sieci wodociągowej	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Dostęp do sieci kanalizacyjnej	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Ilość przydomowych oczyszczalni	Dane Urzędu Gminy Smyków
Sfera techniczna	Liczba budynków użyteczności publicznej	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Stan obiektów użyteczności publicznej	Dane Urzędu Gminy Smyków
	Budynki użyteczności publicznej, które wymagają termomodernizacji	Dane Urzędu Gminy Smyków

Źródło: Opracowanie własne.

Powyżej wymienione wskaźniki zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach. Przyjęte wskaźniki w pierwszej kolejności zostały wykorzystane do zobrazowania częstości/skali występowania danego zjawiska na obszarze objętym analizą, a następnie poprzez proces normalizacji wskaźniki cząstkowe posłużyły do konstrukcji syntetycznych wskaźników obrazujących poziom degradacji społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej obszaru na tle całej gminy.

W trakcie prowadzonej analizy brano także pod uwagę inne wskaźniki mogące odnosić się do stopnia poziomu występowania degradacji na terenie poszczególnych miejscowości gminy, jednakże ze względu na niski poziom ich zróżnicowania lub brak faktycznego występowania nie zostały one ujęte w zestawieniu wskaźników.

Ze względu na zróżnicowany charakter zgromadzonych wskaźników oraz ich odmienny charakter wartościowy i jakościowy, przy konstruowaniu wskaźników syntetycznych posłużono się normalizacją opartą o dwie klasy wartości, którym przypisano wartość punktową:

1 – dla wartości niekorzystnych;

0 – dla wartości neutralnych/korzystnych.

Rozdział III. Ogólna charakterystyka Gminy Smyków

Gmina Smyków położona jest w południowej części powiatu koneckiego i w północno-zachodniej części województwa świętokrzyskiego i graniczy z czterema gminami: Końskie, Stąporków, Mniów i Radoszyce. Obszarowo zajmuje powierzchnię 62,1 km² i liczy 3 808 mieszkańców (stan na koniec 2022r.). Na terenie Gminy Smyków znajduje się **21 miejscowości**, które tworzą **12 sołectw**.

Tabela 2. Wykaz sołectw i miejscowości w Gminie Smyków.

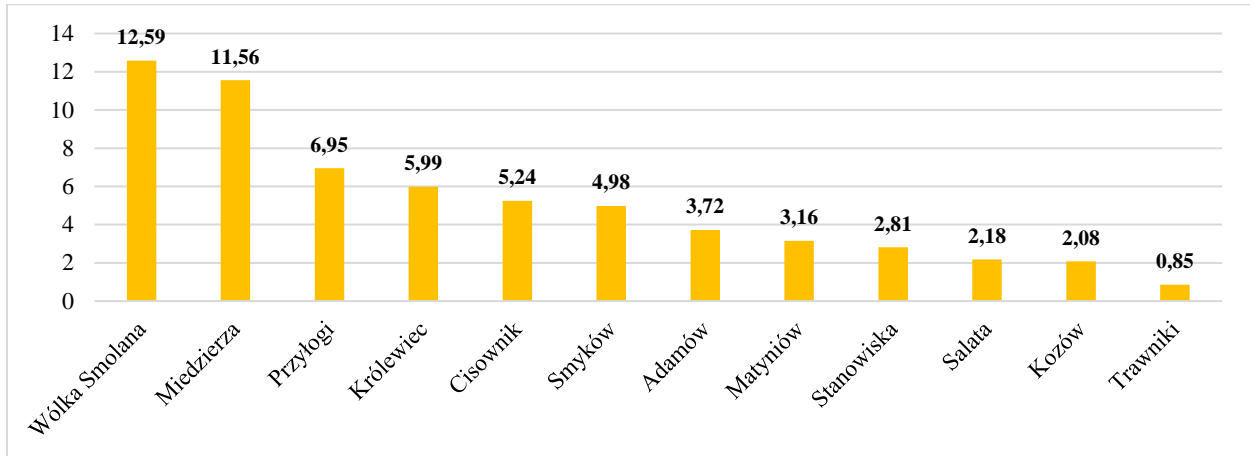
Lp.	Sołectwo	Miejscowość
1.	Adamów	Adamów
2.	Cisownik	Cisownik
		Strażnica
3.	Kozów	Kozów
4.	Królewiec	Królewiec
		Królewiec Poprzeczny
		Piaski Królewieckie
		Zastawie
5.	Matyniów	Matyniów
		Świnków
6.	Miedzierza	Miedzierza
		Pokoradz
		Rozgół
7.	Przyłogi	Przyłogi
8.	Salata	Salata
		Muszczarz
9.	Smyków	Smyków
10.	Stanowiska	Stanowiska
11.	Trawniki	Trawniki
12.	Wólka Smolana	Wólka Smolana
		Kawęczyn

Źródło: Opracowanie własne.

Największym sołectwem Gminy Smyków pod względem powierzchni jest **Wólka Smolana** (20,27 % powierzchni gminy), a pod względem ludności **Królewiec** (21,64 % ogółu mieszkańców). Natomiast najmniejszym sołectwem pod względem powierzchni i liczby ludności

jest **Trawniki** (1,37 % powierzchni gminy, 1,86 % ogółu mieszkańców). Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 61 osób/km².

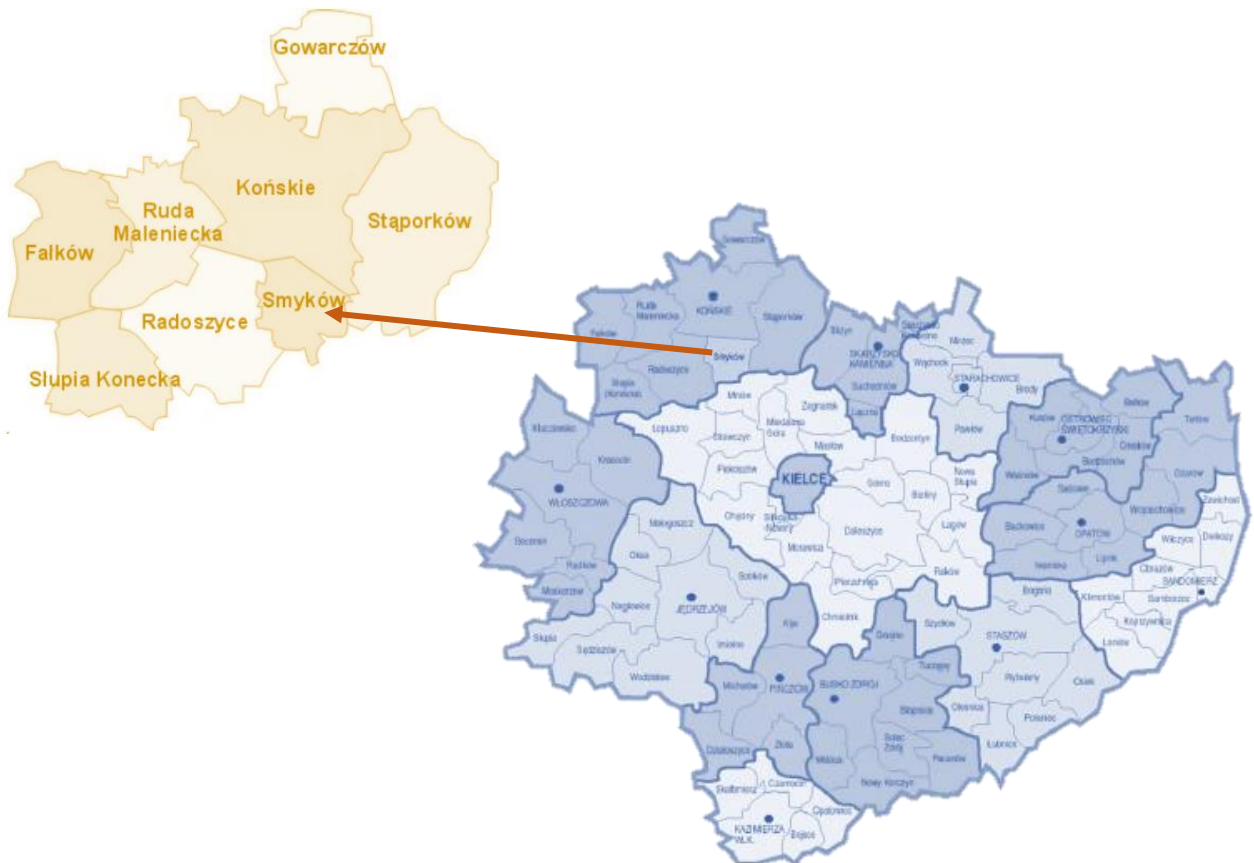
Wykres 1. Powierzchnia sołectw w Gminie Smyków.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Gmina Smyków położona jest w odległości ok. 29 km od Kielc i ok. 21 km od Końskie. Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 74 Piotrków Trybunalski – Kielce.

Mapa 1. Położenie geograficzne Gminy Smyków na mapie Województwa Świętokrzyskiego i Powiatu Koneckiego.

Źródło: Program Rewitalizacji Gminy Smyków na lata 2016-2023.

Gmina Smyków ma dominującą funkcję drobno obszarowego rolnictwa indywidualnego, o niższej od przeciętnej wojewódzkiej wartości produkcyjnej gleb i niskiej towarowości wraz z dość wyraźnym przerostem zatrudnienia w rolnictwie w stosunku do średniej wojewódzkiej, wynikającym w znacznej mierze z dwuzawodowości większości mieszkańców. Ogólna powierzchnia lasów stanowi 52% ogólnej powierzchni gminy - kształtuje się znacznie powyżej średniej wojewódzkiej (średnia lesistość województwa 28%), z dominantą funkcji gospodarczej terenów leśnych. Obszar gminy, ze względu na walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, został w całości objęty obszarowymi formami ochrony wykraczającymi poza jej granice.

Na terenie Gminy Smyków przeważają zakłady małe, zatrudniające do kilku - kilkunastu pracowników. Największymi zakładami znajdującymi się na terenie gminy są m.in.: BUDAR Budownictwo Drogowe Sp. z o.o., Feniks Sp. z o.o. w Adamowie, Ubojnia Drobiu EUROQR Sp. z o.o. w Salacie, "Janex. PUPH. Momot J." (Tartak w Stanowiskach), Janusz Grochowski Piekarnia „GROCHLEB” z Kozowa, Zakład Piekarniczy Stanisław Drózd i s-ka, PPUH MADR Stanisław Drózd, Paweł Górecki PPHU „Górecki” w Królewcu 100, Zbigniew Owczarek P.P.H.U. „Oaza” w Rozgóle 14, PPHU Zofix w Adamowie. Najwięcej podmiotów gospodarczych jest zarejestrowanych w Królewcu i Smykowie.

Rozdział IV. Sfera społeczna

W sferze społecznej wzięto pod uwagę kryteria demograficzne, m. in. strukturę wieku mieszkańców, gęstość zaludnienia, liczbę urodzeń i zgonów, saldo migracji. Uwzględniono również dane dotyczące liczby osób korzystających z opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, oświaty oraz kultury i sportu. Dane pozyskane zostały z Urzędu Gminy Smyków, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie, Komisariat Policji w Radoszycach.

4. 1. Struktura demograficzna

W 2022 roku Gminę Smyków zamieszkiwało 3 808 osób, natomiast w 2020 r. było ich 3 774. Tym samym na przestrzeni tych trzech lat liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 32 (0,84 %). Największymi miejscowościami pod względem liczby mieszkańców w gminie są sołectwa: **Królewiec** (824 osób), **Miedzierza** (471 osób), **Smyków** (416 osoby) oraz **Przyłogi** (406 osób). Gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosiła 61 osób na 1 km².

Tabela 3. Liczba osób zamieszkujących Gminę Smyków w latach 2020 – 2022.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców w 2020 roku	Liczba mieszkańców w 2021 roku	Liczba mieszkańców w 2022 roku
1.	Adamów	233	237	242
2.	Cisownik	137	126	126
3.	Kozów	336	330	328
4.	Królewiec	816	816	824
5.	Matyniów	321	327	337
6.	Miedzierza	478	474	471
7.	Przyłogi	423	412	406
8.	Salata	242	241	241
9.	Smyków	428	422	416
10.	Stanowiska	255	255	258
11.	Trawniki	74	72	71
12.	Wólka Smolana	94	86	88
RAZEM:		3 840	3 798	3 808

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków.

Gęstość zaludnienia to miara przyporządkowująca populację do powierzchni. Na terenie Gminy Smyków gęstość zaludnienia w 2022 roku wynosiła 61,31 osób na 1 km². Najbardziej zaludnionymi sołectwami są: **Królewiec** (137,56 osób na km²), **Salata** (110,55 osób na km²) oraz **Matyniów** (106,65 osób na km²). Natomiast najwięcej ludzi zamieszkuje sołectwa takie jak: **Królewiec** (21,64 % liczby mieszkańców całej gminy), **Miedzierza** (12,37 % liczby mieszkańców całej gminy), **Smyków** (10,92% ogólnej liczby mieszkańców gminy).

Tabela 4. Liczba i gęstość ludności w poszczególnych sołectwach w 2022 r.

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności (osoba)	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia (osób/km ²)	% mieszkańców gminy
1.	Adamów	242	3,72	65,05	6,36 %
2.	Cisownik	126	5,24	24,04	3,31 %
3.	Kozów	328	2,08	157,69	8,61 %
4.	Królewiec	824	5,99	137,56	21,64 %
5.	Matyniów	337	3,16	106,65	8,85 %
6.	Miedzierza	471	11,56	40,74	12,37 %
7.	Przyłogi	406	6,95	58,42	10,66 %
8.	Salata	241	2,18	110,55	6,33 %
9.	Smyków	416	4,98	83,53	10,92%
10.	Stanowiska	258	2,81	91,81	6,78 %
11.	Trawniki	71	0,85	83,53	1,86 %
12.	Wólka Smolana	88	12,59	6,99	2,31%
RAZEM:		3 808	62,11	61,31	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków.

Liczba mieszkańców w latach 2020-2022 zmniejszyła się o 32 osoby, w tym 8 kobiet oraz 24 mężczyzn. W 2022 roku teren gminy zamieszkiwało 1 903 kobiet i 1 905 mężczyzn. Tym samym kobiety stanowiły 49,97% ludności gminy. Struktura mieszkańców w poszczególnych miejscowości pod względem płci jest zróżnicowana.

Tabela 5. Ludność według płci w Gminie Smyków w latach 2020 – 2022.

Lp.	Sołectwo	Rok 2020		Rok 2021		Rok 2022	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
1.	Adamów	120	116	120	117	122	120
2.	Cisownik	69	68	62	64	62	64
3.	Kozów	165	171	166	164	165	163
4.	Królewiec	416	400	416	400	422	402
5.	Matyniów	148	173	148	179	153	184
6.	Miedzierza	240	238	239	235	239	232
7.	Przyłogi	217	206	213	199	211	195
8.	Salata	113	129	114	127	113	128
9.	Smyków	215	213	212	210	210	206
10.	Stanowiska	117	138	117	138	119	139
11.	Trawniki	39	35	37	35	36	35
12.	Wólka Smolana	52	42	49	37	51	37
RAZEM:		1 911	1 929	1 893	1 905	1 903	1 905

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków.

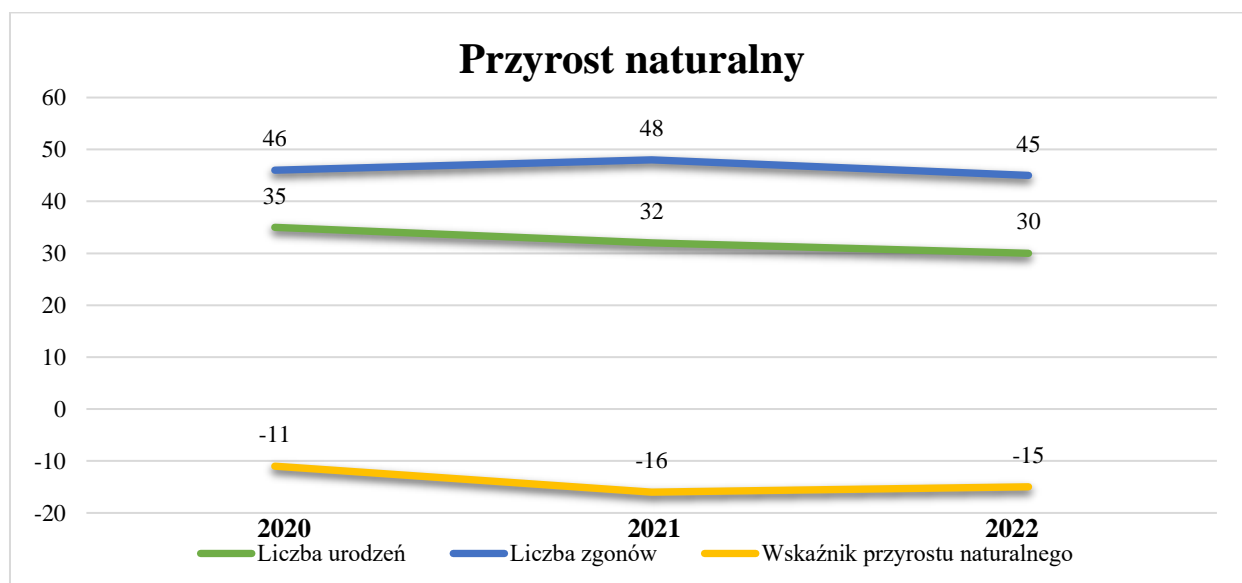
Na koniec grudnia 2022 roku w Gminie Smyków zameldowanych było 3 808 osoby na pobyt stały, w tym 1 903 kobiet oraz 1 905 mężczyzn. Zarówno w gminie, jak i na terenie całej Polski zaobserwować można niekorzystny trend demograficzny ujemna wartość wskaźnika naturalnego czy starzenie się społeczeństwa. Na podstawie poniższej tabeli można zauważyć, że wskaźnik salda migracji jest ujemny.

Tabela 6. Migracja ludności w Gminie Smyków w latach 2020 – 2022.

Migracja	2020	2021	2022
Zameldowania	68	96	88
Wymeldowania	71	59	89
Saldo migracji	-3	37	-1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków.

Wykres 2. Liczba urodzeń i zgonów wraz ze wskaźnikiem przyrostu naturalnego Gminy Smyków.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków.

Analizując dane można zauważyć, że w Gminie Smyków maleje liczba urodzeń – różnica między 2020 a 2022 rokiem wynosi 5. Od 2020 r. przyrost naturalny w gminie jest ujemny. W 2022 roku wyniósł -15. Ujemna wartość wskaźnika przyrostu naturalnego wskazuje na starzenie się społeczeństwa gminy.

W statystyce wyróżnia się trzy grupy ludności ze względu na wiek zdolności do pracy. Jest to wiek przedprodukcyjny, produkcyjny, i poprodukcyjny. Struktura ludności według wieku określa proces starzenia się ludności, definiowany najogólniej, jako zmiany stanu i struktury według wieku ludności, w ogólnej liczbie udziału osób starszych.

Tabela 7. Struktura społeczna ze względu na płeć.

Płeć	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Rok 2020			
Kobiety	442	1 040	430
Mężczyźni	412	1 285	232
Rok 2021			
Kobiety	427	1 023	443
Mężczyźni	407	1 258	240
Rok 2022			
Kobiety	424	1 032	447
Mężczyźni	400	1 262	243

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków.

Opierając się na danych z ewidencji ludności należy zauważyć, że w Gminie Smyków w 2022 roku największą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym. Z zestawienia, które przedstawia tabela nr 7 wynika, że w 2022 roku w przedziale przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym liczba mężczyzn jest niższa od liczby kobiet. Jak wynika z danych Urzędu Gminy w 2022 r. struktura wieku mieszkańców przedstawia się następująco: 21,64 % stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, 60,24 % w wieku produkcyjnym oraz 18,12 % w wieku poprodukcyjnym. W gminie występuje niekorzystny trend - zmniejsza się odsetek osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa gminy.

4. 2. Pomoc społeczna

Opiekę społeczną na terenie gminy zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie. Pomoc społeczna działa na rzecz umożliwienia indywidualnym osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same rozwiązać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Obowiązkiem osób korzystających z pomocy społecznej jest współdziałać w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 8. Liczba osób korzystających z przyznanej pomocy w latach 2020 – 2022.

Przyczyny	2020	2021	2022
Ubóstwo	84	64	51
Bezrobocie	49	37	25
Niepełnosprawność	58	57	49
Długotrwała choroba	19	22	26
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	17	20	14
Przemoc w rodzinie	0	1	0
Alkoholizm	0	0	0
Wielodzietność	12	5	3
Bezdomność	3	1	1
Łącznie:	242	207	169

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

W 2022 r. z usług pomocy społecznej skorzystało 4,44 % mieszkańców gminy. Do najczęstszych powodów korzystania z pomocy społecznej w gminie należą: ubóstwo

i niepełnosprawność. Z powyższych danych można zaobserwować tendencję spadkową w przypadku udzielania pomocy.

Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach w 2022r.

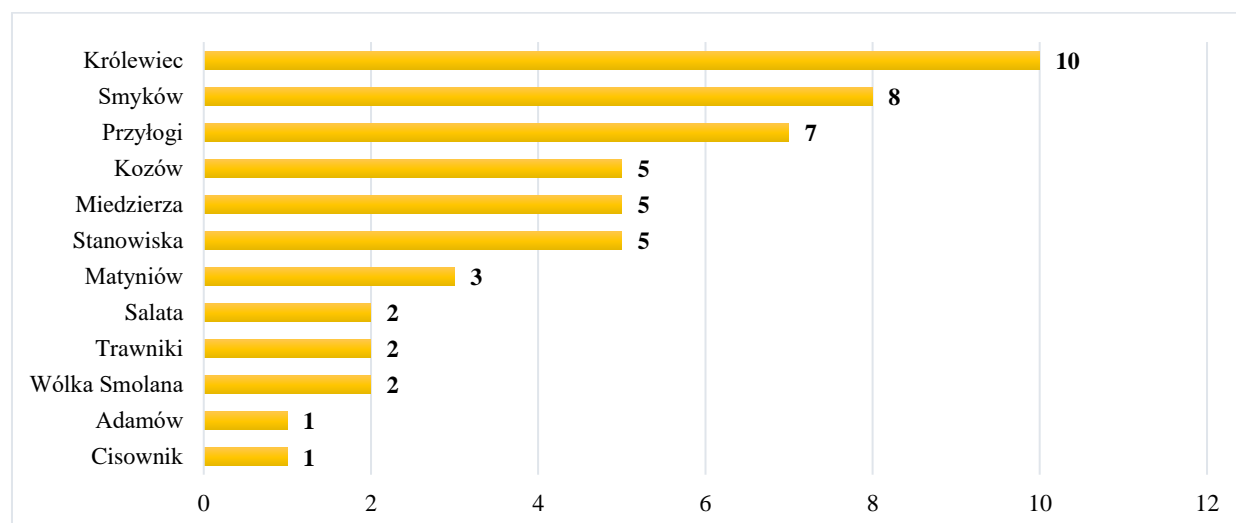
Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców	% korzystających osób z pomocy społecznej*
Adamów	3	242	1,78 %
Cisownik	4	126	2,37 %
Kozów	20	328	11,83 %
Królewiec	33	824	19,53 %
Matyniów	11	337	6,51 %
Miedzierza	19	471	11,24 %
Przyłogi	23	406	13,61%
Salata	8	241	4,73 %
Smyków	26	416	15,38 %
Stanowiska	14	258	8,28 %
Trawniki	4	71	2,37 %
Wólka Smolana	4	88	2,37 %

* Liczba korzystający osób z pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności zamieszkałej w danej miejscowości.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej zamieszkiwało w sołectwach **Królewiec** (19,53 %), **Smyków** (15,38 %), **Kozów** (11,83 %), oraz **Miedzierza** (11,24 %).

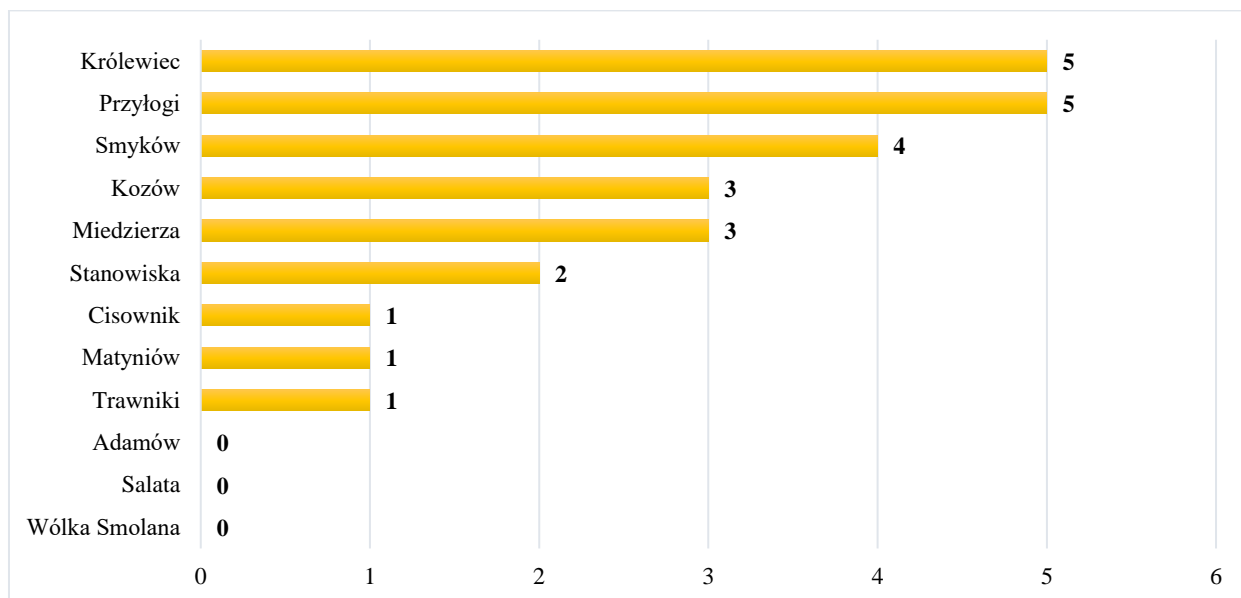
Wykres 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w gminie w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa zamieszkiwało w miejscowościach: **Królewiec** (10 osób – 19,61 % ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu ubóstwa), **Smyków** (8 osób – 15,69 %) oraz **Przyłogi** (7 osób – 13,73 %).

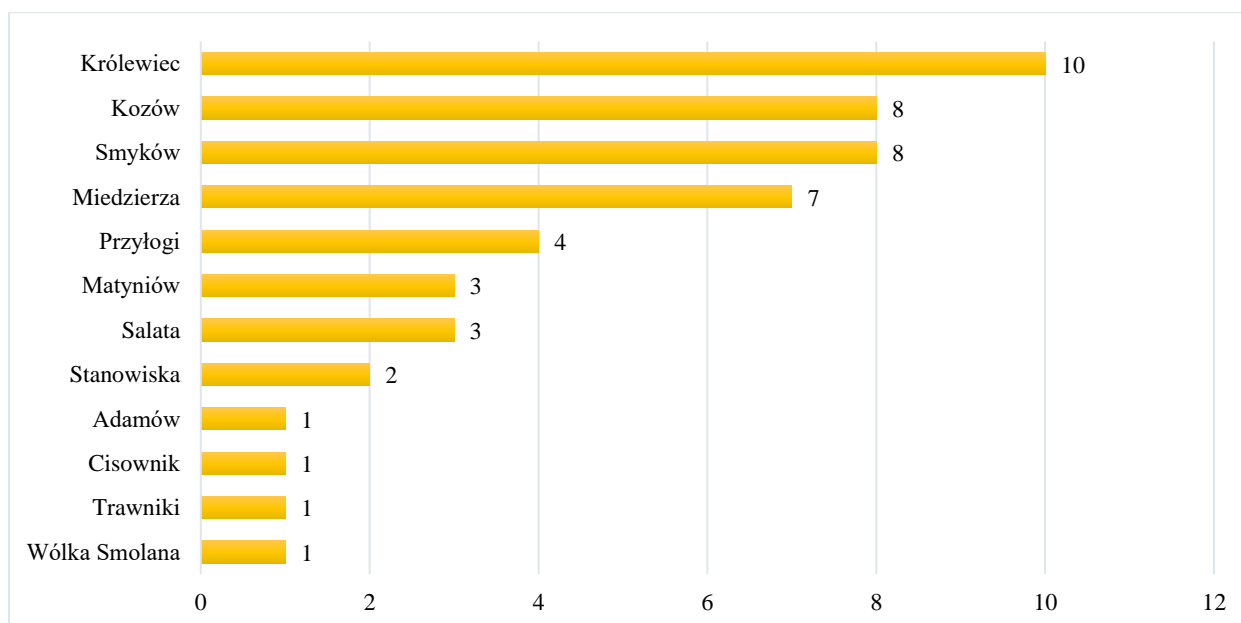
Wykres 4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w gminie w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia zamieszkiwało w miejscowościach: **Królewiec** (5 osób – 20,00 % ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezrobocia), **Przyłogi** (5 osób – 20,00 %) oraz **Smyków** (4 osoby – 16,00 %).

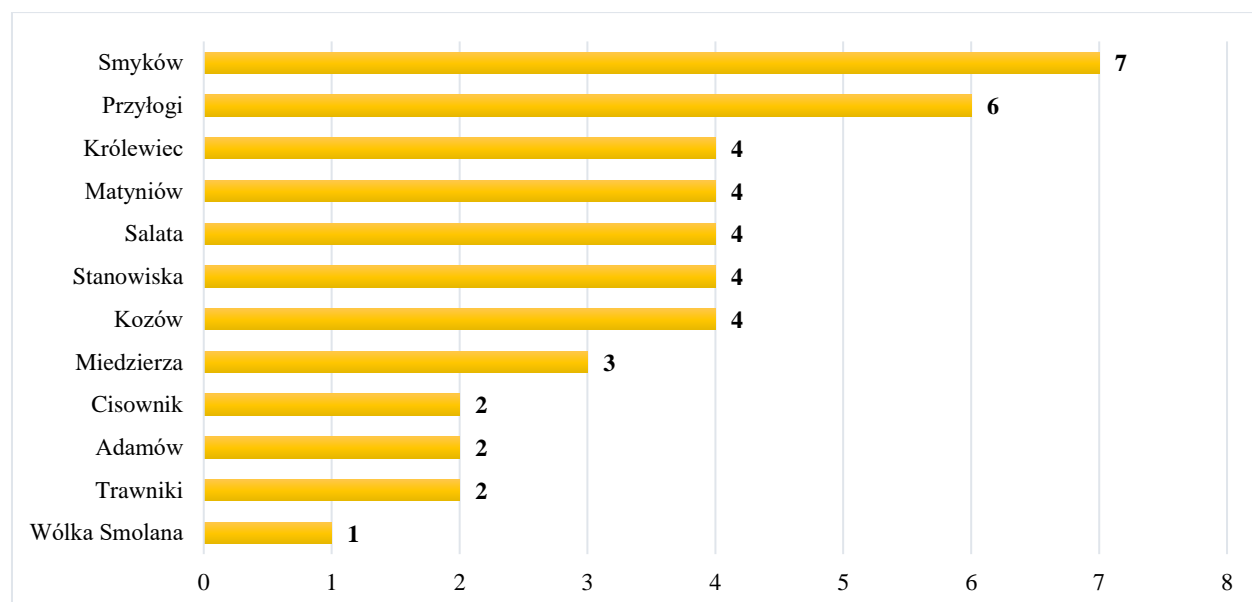
Wykres 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w gminie w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności zamieszkiwało w miejscowościach: **Królewiec** (10 osób – 20,41 % ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu niepełnosprawności) oraz **Kozów i Smyków** (po 8 osób – 16,33 %).

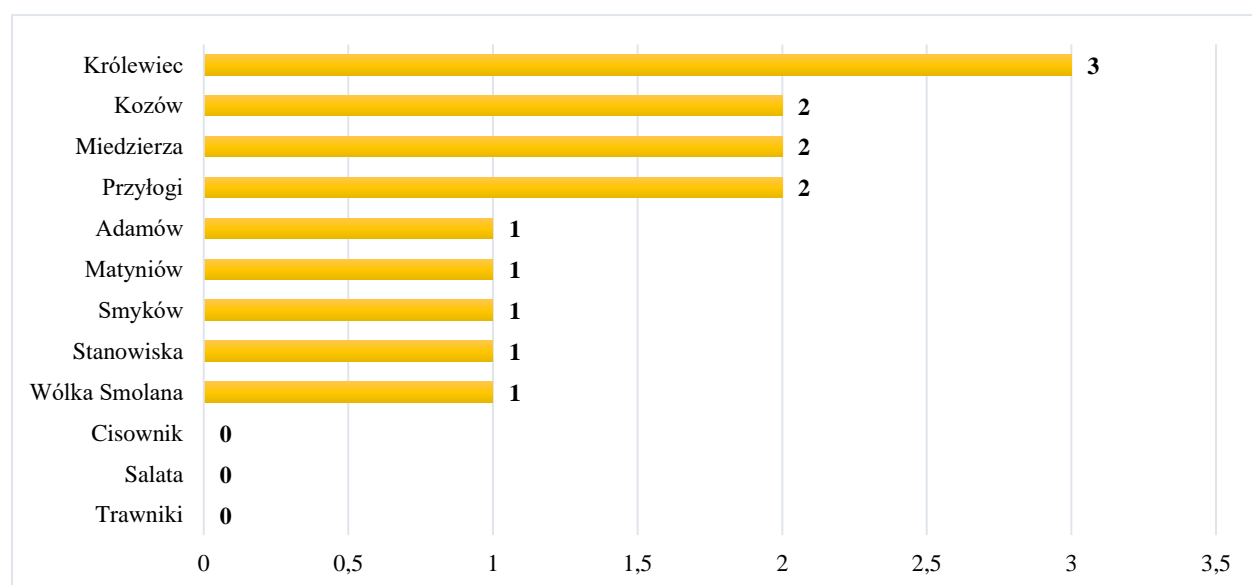
Wykres 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w gminie w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby zamieszkiwało w miejscowościach: **Smyków** (7 osób – 26,92 % ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby) oraz **Przyłogi** (6 osób – 23,08 %).

Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w gminie w 2022r.

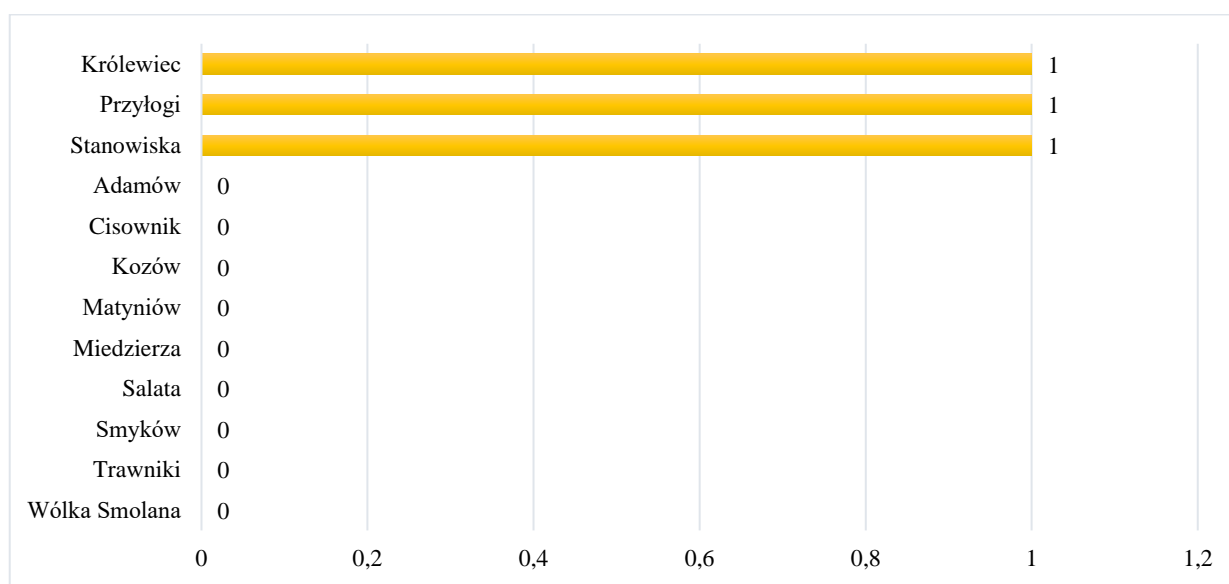

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zamieszkiwało w miejscowościach: **Królewiec** (3 osób – 21,43 % ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych), **Kozów, Miedziera i Przyłogi** (po 2 osoby – 14,29 %).

W Gminie Smyków nie odnotowano osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie oraz alkoholizmu.

Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w gminie w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności zamieszkiwało w sołectwach: **Królewiec, Przyłogi i Stanowiska** (po 1 osobie – 33,33 % ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu wielodzietności). W Gminie Smyków tylko 1 osoba korzystała z pomocy społecznej z powodu bezdomności w sołectwie **Królewiec**.

Analizując poniższe dane z tabeli można zauważyć, iż:

Najwięcej osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwałą lub ciężką chorobę, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zamieszkiwało w sołectwach: Królewiec, Miedziera i Smyków.

Dużo osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców (znacznie powyżej średniej dla całej gminy) korzystała z pomocy społecznej także z sołectw: Przyłogi i Wólka Smolana.

*Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna Gminy Smyków
służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji*

Tabela 10. Liczba osób korzystających ze wszystkich form pomocy społecznej w podziale na poszczególne sołectwa Gminy Smyków w 2022r.

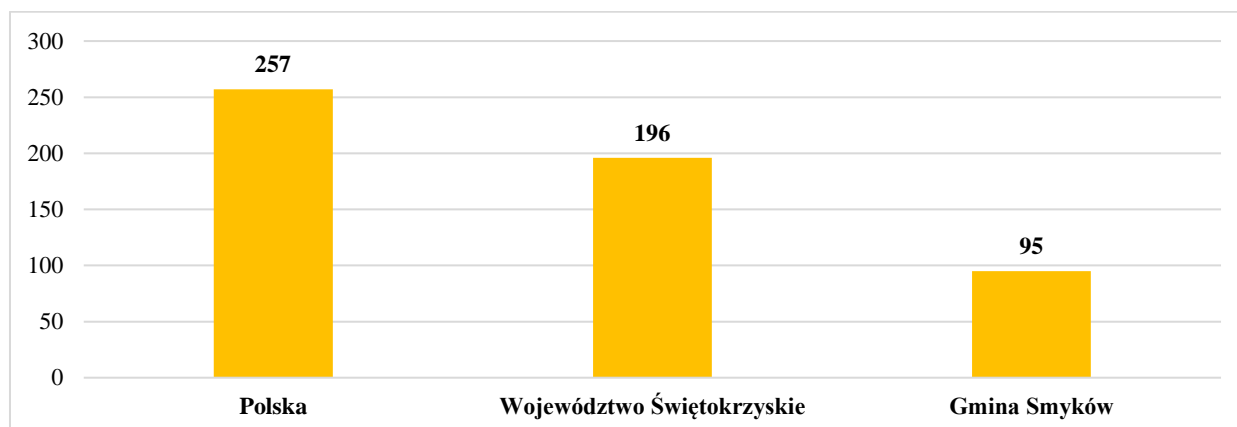
Sołectwo	Liczba ludności 2022	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej		Przekroczenie z powodu ubóstwa		Przekroczenie z powodu bezrobocia		Przekroczenie z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców		Przekroczenie z powodu niepełnosprawności		Przekroczenie z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców		Przekroczenie z powodu długotrwałej choroby		Przekroczenie z powodu długotrwałej choroby na 100 mieszkańców		Przekroczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Przekroczenie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców		Przekroczenie z powodu wieloletniości		Przekroczenie z powodu wieloletniości na 100 mieszkańców		Przekroczenie z powodu bezdomności		Przekroczenie z powodu bezdomności na 100 mieszkańców		SUMA NIEKORZYSTAJĄCYCH Z JAWISK
		Próg	4,40	Próg	1,41	Próg	0,63	Próg	1,21	Próg	0,53	Próg	0,45	Próg	0,06	Próg	0,01													
Adamów	242	3	1,24	0	1	0,41	0	0	0,00	0	1	0,41	0	0	0,00	0	1	0,41	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0
Cisownik	126	4	3,17	0	1	0,79	0	1	0,79	1	1	0,79	0	1	0,54	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	2
Kozów	328	20	6,10	1	5	1,28	0	3	0,49	0	8	1,20	0	2	0,61	1	2	0,44	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	2
Królewiec	824	33	4,00	0	10	2,92	1	5	1,75	1	10	2,44	1	3	0,36	0	3	1,14	1	1	0,12	1	1	0,12	1	1	0,12	1	6	
Matyniów	337	11	3,26	0	3	0,89	0	1	0,30	0	3	0,89	0	3	0,66	1	1	0,30	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	1	
Miedzierza	471	19	4,40	1	5	2,27	1	3	1,05	1	7	1,49	1	2	0,46	0	2	0,94	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	5	
Przyłogi	406	23	5,67	1	7	1,40	0	5	0,62	0	4	0,99	0	4	1,07	1	2	0,42	0	1	0,25	1	0	0,00	0	0	0,00	0	3	
Salata	241	8	3,32	0	2	0,83	0	0	0,00	0	3	1,24	1	3	0,52	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	1	
Smyków	416	26	6,25	1	8	2,43	1	4	1,34	1	8	1,92	1	5	1,34	1	1	0,49	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	6	
Stanowiska	258	14	5,43	1	5	1,38	0	2	0,58	0	2	0,78	0	3	0,83	1	1	0,39	0	1	0,39	1	0	0,00	0	0	0,00	0	2	
Trawniki	71	4	5,46	1	2	1,21	0	1	0,61	0	1	1,18	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	1	
Wólka Smolana	88	4	4,55	1	2	1,06	0	0	0,00	0	1	1,21	1	0	0,00	0	1	0,89	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	3	
Średnia:		14,08	4,40	0,58	4,25	1,41	0,25	2,08	0,63	0,33	4,08	1,21	0,42	2,17	0,53	0,50	1,17	0,45	0,33	0,25	0,06	0,25	0,08	0,01	0,08	0,08	0,08	2,67		
Razem:	3808	169	52,65	7	51	16,87	3	25	7,53	4	49	14,54	5	26	6,40	6	14	5,42	4	3	0,76	3	1	0,12	1	0,12	1	32		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

4.3. Rynek pracy

W Gminie Smyków na 1000 mieszkańców pracuje 95 osób. Jest to o wiele mniej od wartości dla województwa świętokrzyskiego (196 osób) oraz od wartości dla Polski (257 osób). 47,7 % wszystkich pracujących stanowią kobiety, a 51,3 % mężczyźni.

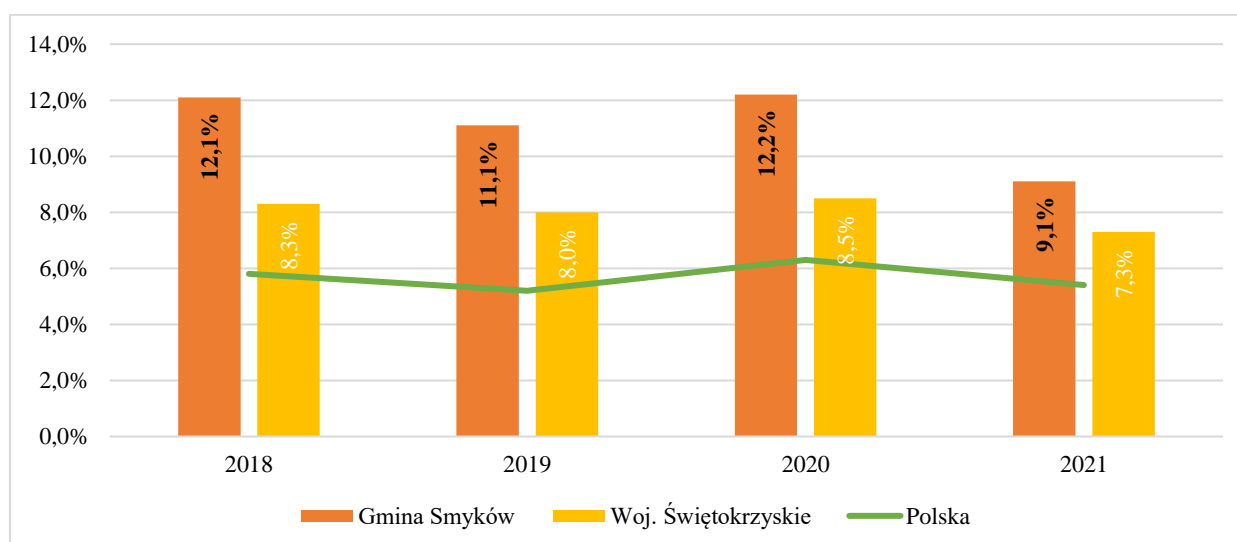
Wykres 9. Pracujący na 1000 ludności w Polsce, Województwie Świętokrzyskim i Gminie Smyków w 2021r.*

* Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

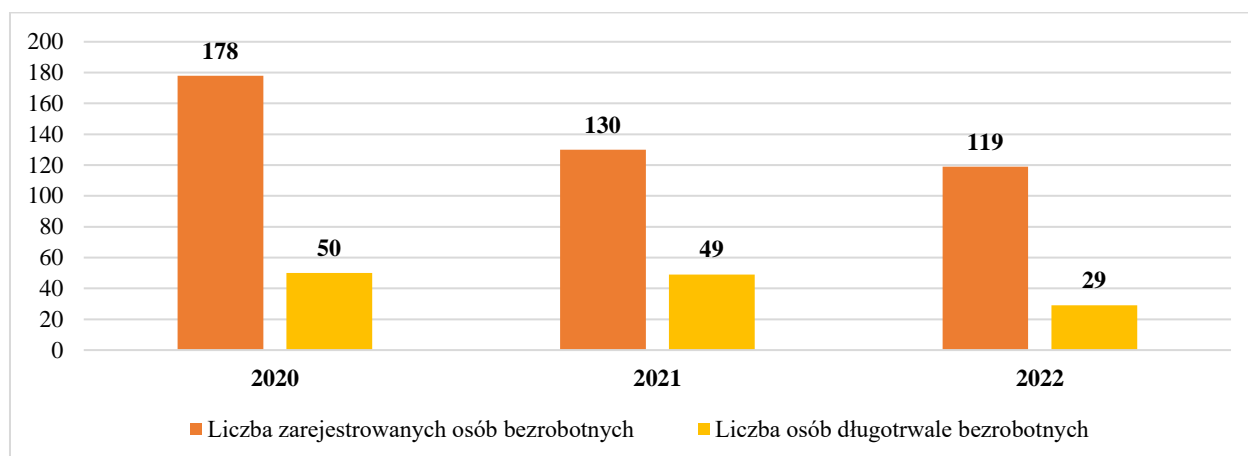
Bezrobocie rejestrowe w Gminie Smyków wyniosło w 2021 roku 9,1 %. Poziomy stopy bezrobocia rejestrowanego w 2021r. w Gminie Smyków był dużo wyższy niż notowany dla województwa świętokrzyskiego (7,3 %) oraz całej Polski (5,4 %).

Wykres 10. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Smyków w latach 2018-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 11. Zarejestrowani bezrobotni w Gminie Smyków w latach 2020-2022.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich.

Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne sołectwa w Gminie Smyków w latach 2020-2022.

Sołectwo	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych			Liczba osób długotrwale bezrobotnych		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Adamów	7	4	4	1	1	0
Cisownik	2	3	4	1	2	1
Kozów	15	13	10	7	6	4
Królewiec	47	29	28	11	7	6
Matyniów	15	12	11	5	5	1
Miedzierza	22	15	14	7	7	3
Przyłogi	18	17	14	4	5	4
Salata	10	7	3	4	4	1
Smyków	20	12	18	5	5	3
Stanowiska	11	7	7	3	4	2
Trawniki	4	5	3	1	1	2
Wólka Smolana	7	6	3	1	2	2
RAZEM:	178	130	119	50	49	29

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich.

Liczba osób bezrobotnych ma tendencję spadkową. W przypadku liczby osób długotrwale bezrobotnych w 2022r. spadek wyniósł 40 % w stosunku do roku poprzedniego. Wśród bezrobotnych przeważają kobiety i stanowią ponad połowę zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Smyków.

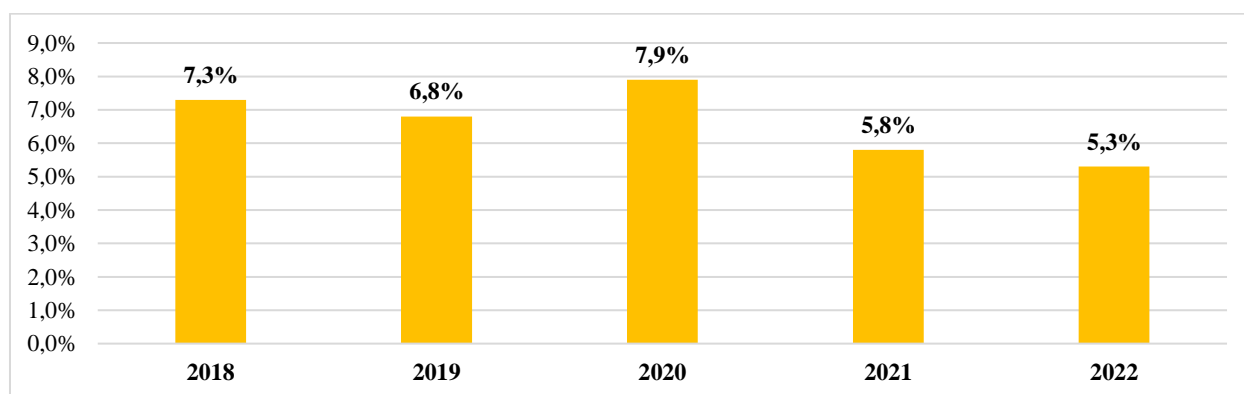
Tabela 12. Bezrobotni zarejestrowani według płci.

Rok	Liczba bezrobotnych według płci					
	2020	%	2021	%	2022	%
Ogółem	178	100 %	130	100 %	119	100 %
Mężczyźni	84	47,19 %	56	43,08 %	50	42,02 %
Kobiety	94	52,81 %	74	56,92 %	69	57,98 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

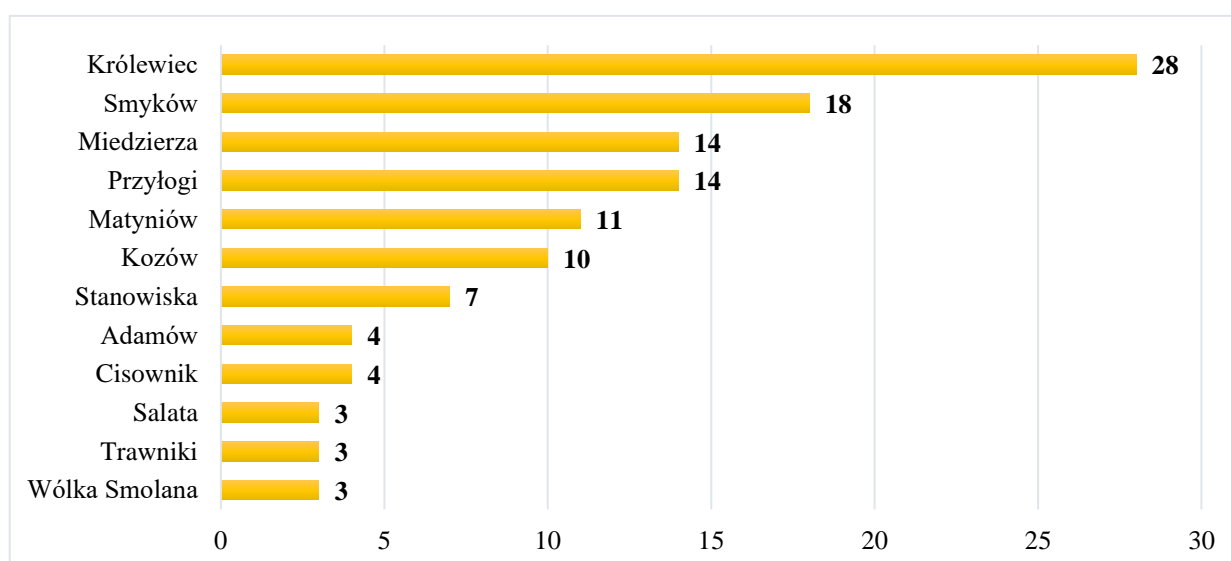
Sytuację na rynku pracy odzwierciedla udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. W Gminie Smyków wskaźnik ten podlegał wahaniom. W 2022 roku udział bezrobotnych zarejestrowanych wśród osób w wieku produkcyjnym wyniósł 5,3 %.

Wykres 12. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w latach 2018 – 2022.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

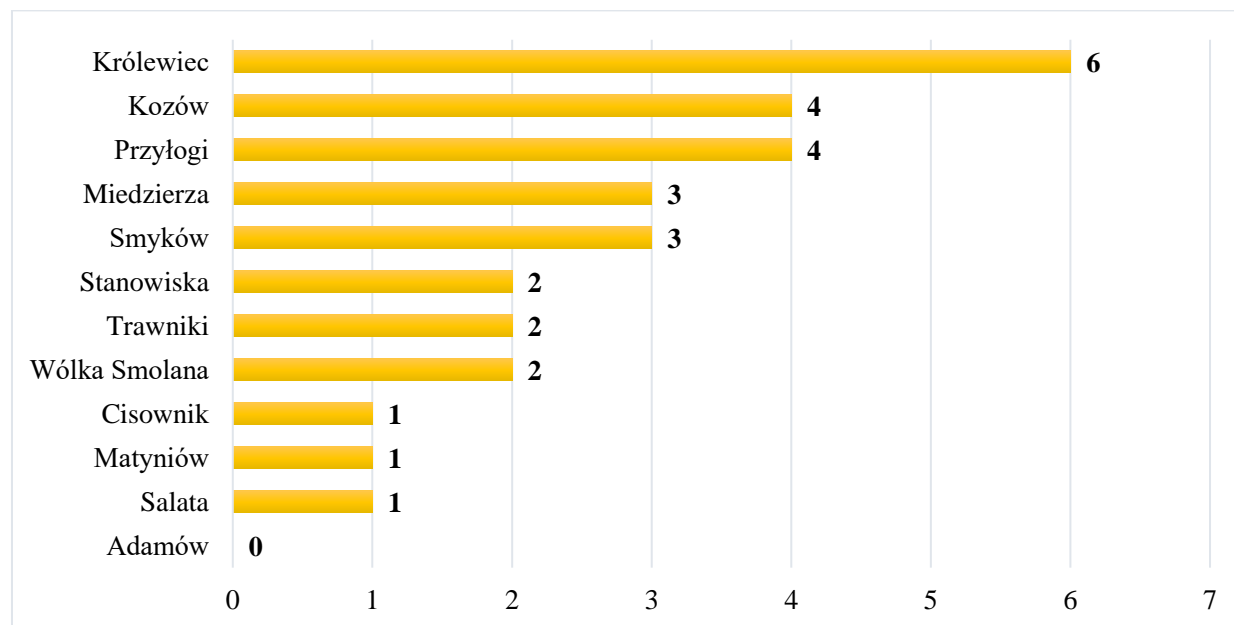
Wykres 13. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w 2022r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich zarejestrowanych było 119 osób bezrobotnych. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało w sołectwach: **Królewiec** (28 osób – 23,5 % ogółu bezrobotnych na terenie gminy) oraz **Smyków** (18 osoby – 15,1 %).

Wykres 14. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w 2022r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich.

Bezrobocie jest negatywnym zjawiskiem społecznym. Może mieć zły wpływ na sytuację materialną oraz zdrowie psychiczne zarówno bezrobotnych, jak i ich rodzin. Zjawisko to jest tym gorsze (bardziej dokuczliwe) im osoba nim objęta, bezrobotny, pozostaje długo bez pracy. Szczególny nacisk winien być położony na wsparcie grup znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, które stanowią 24,37 % ogółu mieszkańców pozostających bez pracy na terenie gminy. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zamieszkiwało w sołectwach: **Królewiec** (6 osób – 20,7 % ogółu bezrobotnych na terenie gminy) oraz **Kozów i Przyłogi** (po 4 osoby – 13,8 %).

Najwyższy poziom bezrobocia, jako suma osób bezrobotnych i osób długotrwale bezrobotnych występuje w miejscowościach: Królewiec, Miedzierza, Smyków i Trawniki.

Wyższy poziom bezrobocia od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Cisownik, Kozów, Matyniów, Przyłogi i Wólka Smolana.

*Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna Gminy Smyków
służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji*

Tabela 13. Poziom bezrobocie w poszczególnych sołectwach w 2022 r.

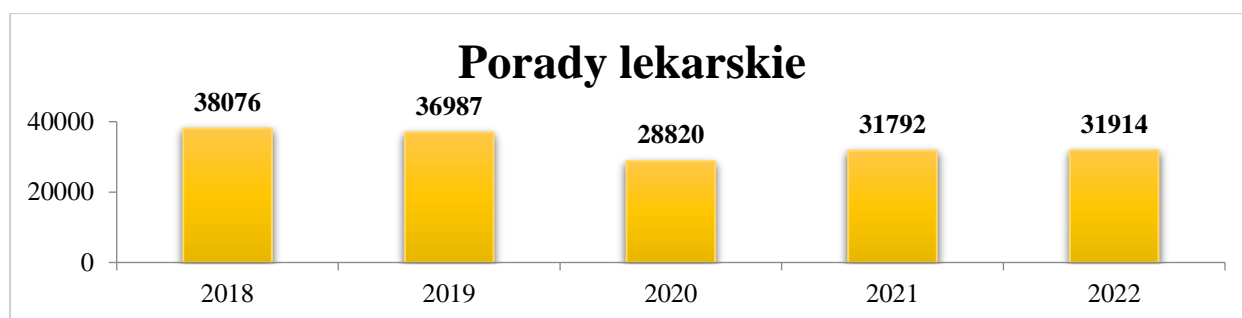
	Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych w 2022 roku	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba osób długotrwale bezrobotnych 2022	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE BEZROBOCIA
		Próg		3,12	Próg		0,79	
1	Adamów	4	1,65	0	0	0,00	0	0
2	Cisownik	4	3,17	1	1	0,32	0	1
3	Kozów	10	3,05	0	4	0,99	1	1
4	Królewiec	28	4,21	1	6	1,02	1	2
5	Matyniów	11	3,28	1	1	0,30	0	1
6	Miedzierza	14	3,12	1	3	0,79	1	2
7	Przyłogi	14	3,11	0	4	0,86	1	1
8	Salata	3	1,24	0	1	0,41	0	0
9	Smyków	18	4,53	1	3	0,83	1	2
10	Stanowiska	7	2,71	0	2	0,63	0	0
11	Trawniki	3	4,23	1	2	1,78	1	2
12	Wólka Smolana	3	3,08	0	2	1,54	1	1
ŚREDNIA:		9,92	3,12	0,50	2,42	0,79	0,58	1,08
RAZEM:		119	37,38	6	29	9,47	7	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich.

4. 4. Ochrona zdrowia

Gmina Smyków jest organem założycielskim Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Smykowie. W Gminnym Ośrodku Zdrowia w Smykowie mieszczą się poradnie: lekarza POZ, dermatologiczna, poradnia dla dzieci, neurologiczna, zdrowia psychicznego, rehabilitacyjna, dział fizjoterapii oraz gabinety: zabiegowy, medycyny szkolnej, pielęgniarki środowiskowo – rodzinnej, położnej środowiskowo – rodzinnej.

Wykres 15. Porady lekarskie w Gminnym Ośrodku Zdrowia w latach 2018-2022.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

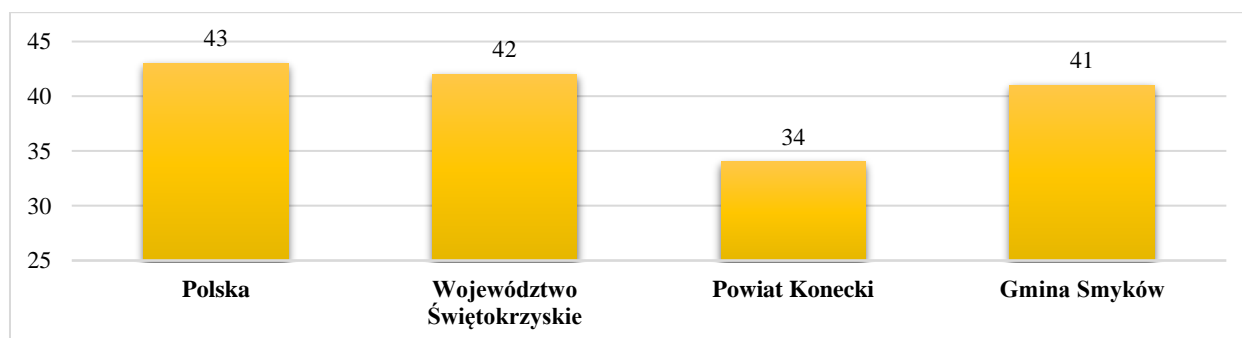
W 2022 roku PZOZ w Smykowie udzielił 31 914 porad lekarskich. Jest to o 122 porady więcej w porównaniu do 2021r.

4. 5. Jakość i poziom kapitału społecznego

4. 5. 1. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe stanowią istotny element demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Pełnią w nim najróżniejsze funkcje - społeczne, polityczne, a także ekonomiczne. Organizacje umożliwiają wspólne działanie ludzi o podobnych zainteresowaniach, wzbogacając ich życie i życie społeczności.

Wykres 16. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Polsce, Województwie Świętokrzyskim, Powiecie Koneckim i Gminie Smyków.

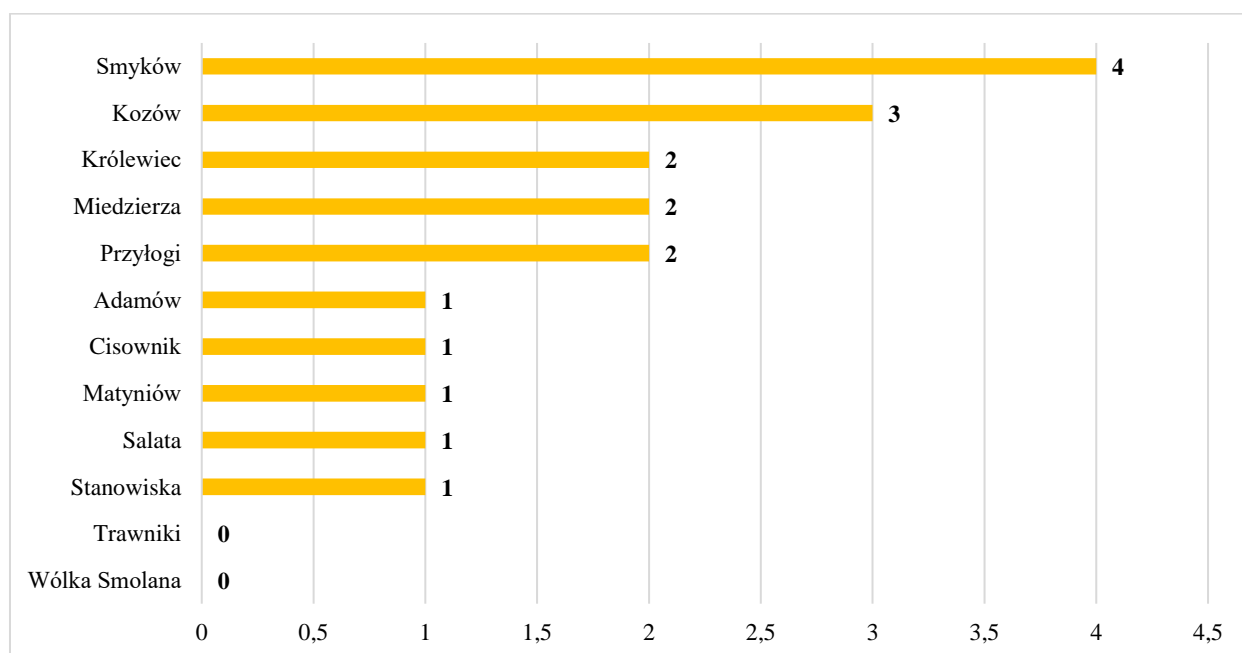

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Liczba organizacji działających w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców w gminie jest znacząco wyższa jak w powiecie koneckim, lecz niższa od średniej zarówno w województwie świętokrzyskim, jak i Polsce.

Obecnie na terenie Gminy Smyków funkcjonuje 18 organizacji społecznych, w tym pozarządowych i grup nieformalnych. Najwięcej organizacji społecznych znajduje się w sołectwach: **Smyków** (4 stowarzyszenia – 25,00 % ogółu organizacji społecznych) i **Kozów** (3 stowarzyszenia – 18,75 %).

Wykres 17. Liczba aktywnych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gminie Smyków w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Smykowie.

W Gminie Smyków głównymi podmiotami składającymi wnioski o dotacje z gminy są organizacje społeczne działające na jej terenie. W 2022 r. złożono 3 wnioski przez **Stowarzyszenie Miłośników Adamowa**, **Stowarzyszenie Klub Sportowy Smyków**, **Stowarzyszenie „Śladami Hubalczyków”**. Ponadto przyznano na wniosek **Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Krzemienny Krąg”** cztery mikrogranty dla Kół Gospodyń Wiejskich w Królewcu, Miedzierzy, Przyłogach i Smykowie.

Tabela 14. Liczba złożonych wniosków o dotacje w Gminie Smyków w latach 2020-2022r.

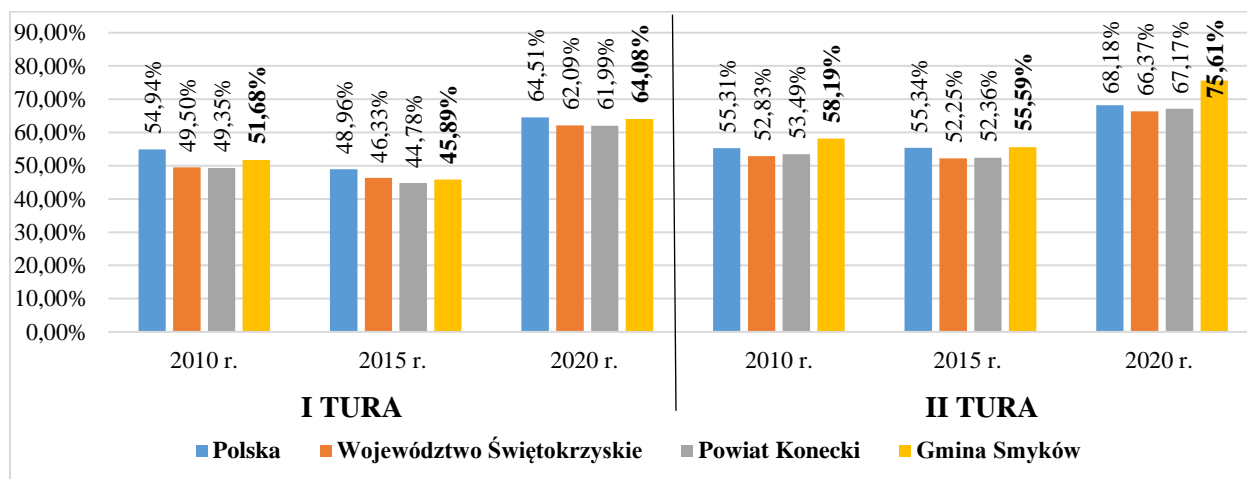
Lp.	Sołectwo	Liczba złożonych wniosków o dotacje do gminy		
		2020	2021	2022
1.	Adamów	1	1	1
2.	Cisownik	0	0	1
3.	Kozów	0	0	0
4.	Królewiec	0	0	1
5.	Matyniów	0	0	0
6.	Miedzierza	0	0	1
7.	Przyłogi	0	0	1
8.	Salata	0	0	0
9.	Smyków	1	1	2
10.	Stanowiska	0	0	0
11.	Trawniki	0	0	0
12.	Wólka Smolana	0	0	0
Razem:		2	2	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

4. 5. 2. Frekwencja w wyborach

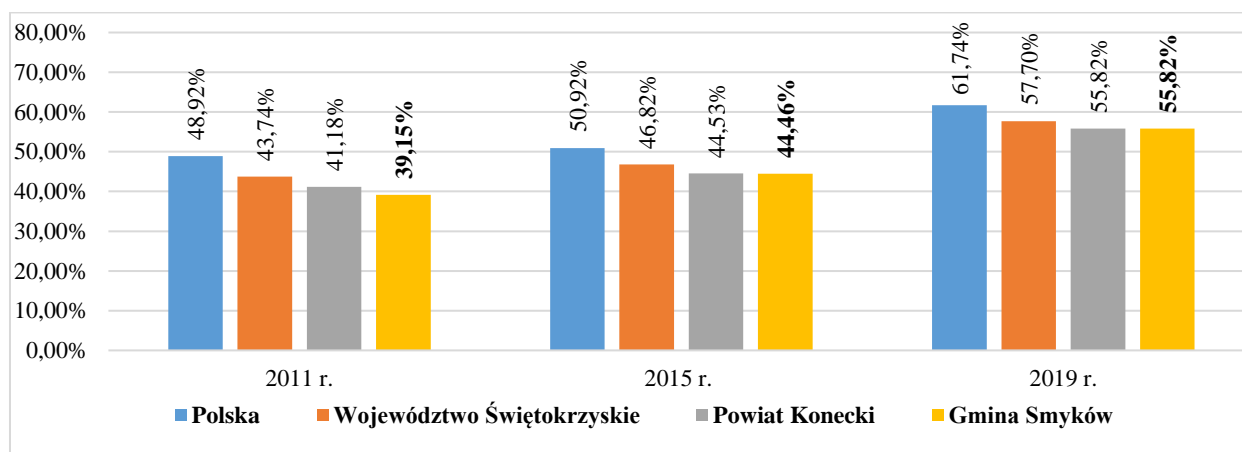
Kolejnym elementem, który warto wziąć pod uwagę jest analiza frekwencji wyborczej. Uznaje się bowiem, że im wyższy udział mieszkańców w czasie głosowania tym wyższa świadomość społeczna, jak również wyższa chęć uczestnictwa w życiu publicznym.

Wykres 18. Wybory Prezydent RP – I i II tura (w %).

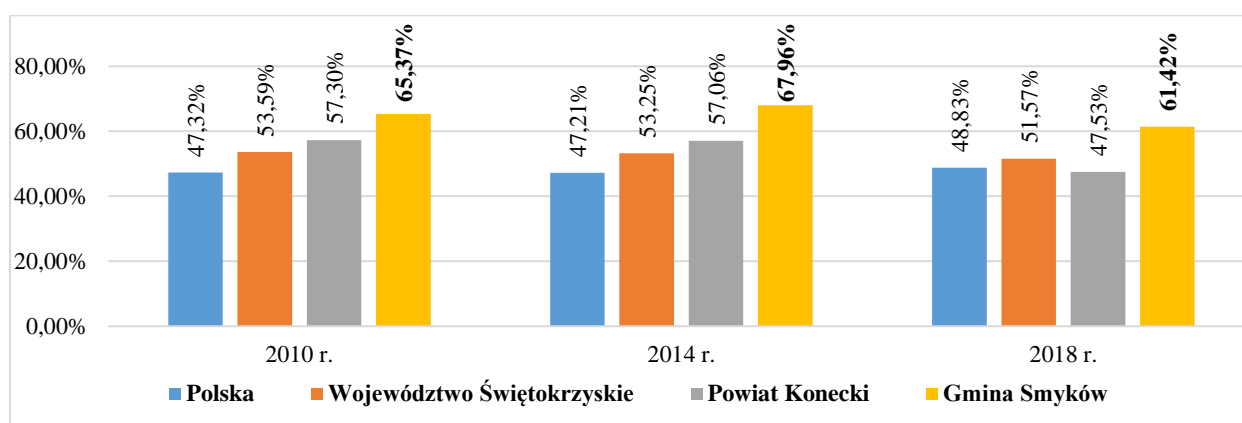
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Wykres 19. Wybory do Sejmu RP (w %).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Wykres 20. Wybory samorządowe (w %).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

W Gminie Smyków we wszystkich głosowaniach wyborczych w wyborach na Prezydenta RP frekwencja była na podobnym poziomie jak w Polsce, natomiast wyższa niż średnia w województwie świętokrzyskim i powiecie koneckim.

W wyborach do Sejmu RP w poprzednich latach frekwencja gminy jest niższa niż w Polsce, województwie czy powiecie. Jeśli zaś chodzi o wybory samorządowe to frekwencja w Gminie Smyków w każdym badanym roku była wyższa niż średnia ogólnopolska, w województwie lubelskim czy powiecie koneckim.

Tabela 15. Frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2014 i 2018r.

Lp.	Sołectwo	Frekwencja wyborcza w wyborach Samorządowych 2014	Frekwencja wyborcza w wyborach Samorządowych 2018
1.	Adamów	71,08 %	65,06 %
2.	Cisownik	64,67 %	66,59 %
3.	Kozów	73,28 %	63,98 %
4.	Królewiec	71,08 %	65,06 %
5.	Matyniów	64,67 %	66,59 %
6.	Miedzierza	64,67 %	66,59 %
7.	Przyłogi	62,00 %	65,77 %
8.	Salata	68,45 %	67,89 %
9.	Smyków	68,45 %	67,89 %
10.	Stanowiska	73,28 %	63,98 %
11.	Trawniki	62,00 %	65,77 %
12.	Wólka Smolana	64,67 %	66,59 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków i PKW.

Analizując poniższe dane z tabeli można zauważyć, iż:

Najwyższy odsetek niekorzystnych zjawisk w obszarze poziomu kapitału społecznego, biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych organizacji społecznych oraz frekwencję wyborczą w wyborach samorządowych występuje w sołectwach: Adamów, Miedzierza, Przyłogi, Trawniki i Wólka Smolana.

Duży odsetek niekorzystnych zjawisk w obszarze poziomu kapitału społecznego, biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych organizacji społecznych oraz frekwencję wyborczą w wyborach samorządowych występuje w sołectwach: Cisownik, Królewiec, Matyniów i Stanowiska.

*Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna Gminy Smyków
służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji*

Tabela 16. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków.

	Sołectwo	Liczba zarejestrowanych organizacji społecznych	Liczba zarejestrowanych organizacji społecznych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Liczba wniosków o dotacje złożonych do gminy w 2022 r.	Liczba wniosków o dotacje złożonych do gminy w 2022 r. na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Frekwencja wyborcza (Wybory Samorządowe 2014)	Poniżej poziomu normalizacji	Frekwencja wyborcza (Wybory Samorządowe 2018)	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE POZIOMU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO
		Próg		0,45	Próg		0,19	Próg	67,36	Próg	65,98	
1	Adamów	1	0,41	1	1	0,41	1	71,08 %	0	65,06 %	1	3
2	Cisownik	1	0,79	0	1	0,79	1	64,67 %	1	66,59 %	0	2
3	Kozów	3	0,91	0	0	0,00	0	73,28 %	0	63,98 %	1	1
4	Królewiec	2	0,24	1	1	0,12	0	71,08 %	0	65,06 %	1	2
5	Matyniów	1	0,30	1	0	0,00	0	64,67 %	1	66,59 %	0	2
6	Miedzierza	2	0,42	1	1	0,21	1	64,67 %	1	66,59 %	0	3
7	Przyłogi	2	0,49	0	1	0,25	1	62,00 %	1	65,77 %	1	3
8	Salata	1	0,41	1	0	0,00	0	68,45 %	0	67,89 %	0	1
9	Smyków	4	0,96	0	2	0,48	1	68,45 %	0	67,89 %	0	1
10	Stanowiska	1	0,39	1	0	0,00	0	73,28 %	0	63,98 %	1	2
11	Trawniki	0	0,00	1	0	0,00	0	62,00 %	1	65,77 %	1	3
12	Wólka Smolana	0	0,00	1	0	0,00	0	64,67 %	1	66,59 %	1	3
Średnia:		1,20	0,45	0,67	0,58	0,19	0,42	67,36%	0,50	65,98%	0,58	2,17
RAZEM:		18	5,34	8	7	2,27	5		6		7	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków i PKW.

4. 6. Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa lub jego brak przesądza o jakości życia i rozwoju społeczeństwa. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym zaspokojenie zbiorowych

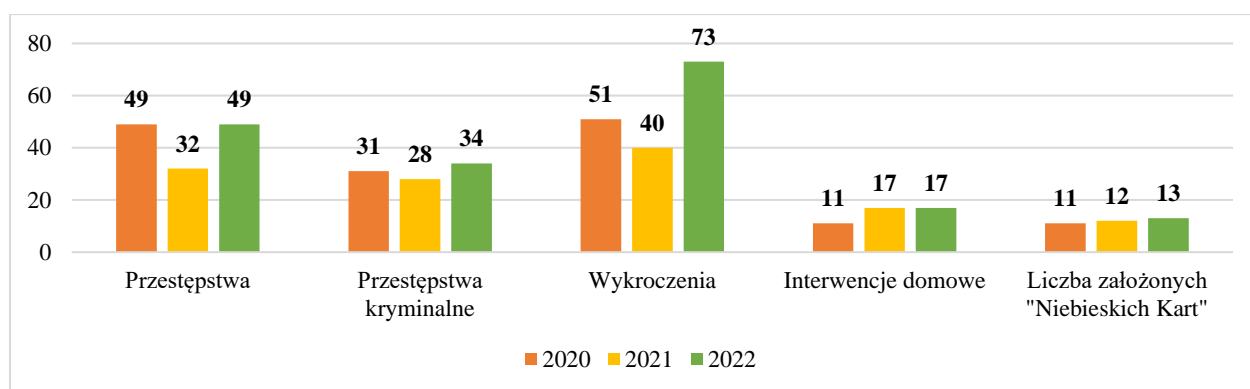
potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie porządku publicznego, bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej należy do zadań własnych gminy. Za bezpieczeństwo na terenie Gminy Smyków odpowiada Komisariat Policji w Radoszycach. Za ochronę przeciwpożarową odpowiada Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Końskich oraz cztery jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Kozowie, Królewcu, Miedzierzy i Przyłogach. Zgodnie z danymi Komisariatu Policji w Radoszycach w 2022 roku dokonano łącznie:

- ✓ 50 przestępstw,
- ✓ 34 przestępstw kryminalnych,
- ✓ 73 wykroczeń,
- ✓ 17 interwencji domowych.

Ponadto założono 13 „Niebieskich Kart”.

Zestawienie przestępstw popełnionych na terenie gminy za lata 2020-2022 przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 21. Zestawienie liczby przestępstw i wykroczeń ujawnionych na terenie Gminy Smyków w latach 2020–2022.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Radoszycach.

Analizując liczby przestępstw i wykroczeń popełnionych na terenie Gminy Smyków można zauważyć, iż w 2022r. liczba popełnionych przestępstw w stosunku do poprzedniego roku **wzrosła o 53,12 %** (17 przestępstw).

Podobna sytuacja dotyczy przestępstw kryminalnych, gdzie nastąpił **wzrost o 21,43 %** (6 przestępstw kryminalnych) oraz liczba wykroczeń, których **znacząco wzrosła o 82,50 %** w stosunku do 2021r. Liczba interwencji domowych oraz założonych „Niebieskich Kart utrzymuje się mniej więcej na stałym poziomie.

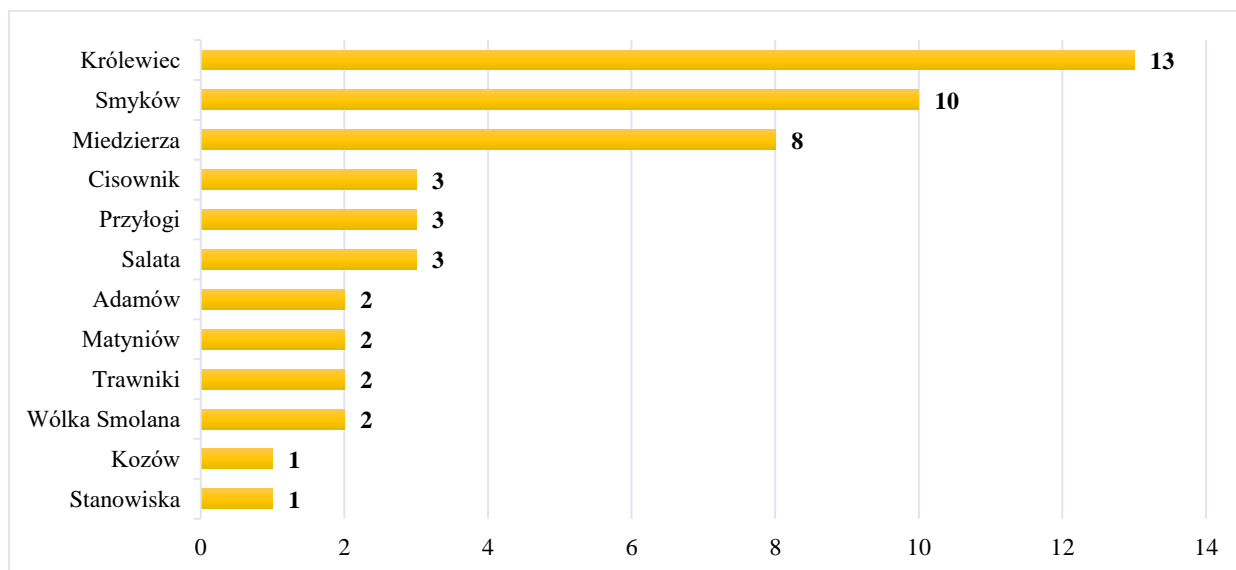
Wykres 22. Kategorie przestępstw popełnionych na terenie Gminy Smyków w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Radoszycach

Najwięcej przestępstw w 2022 roku popełniono w sołectwach: **Królewiec** (13), **Smyków** (10) i **Miedzierz** (8).

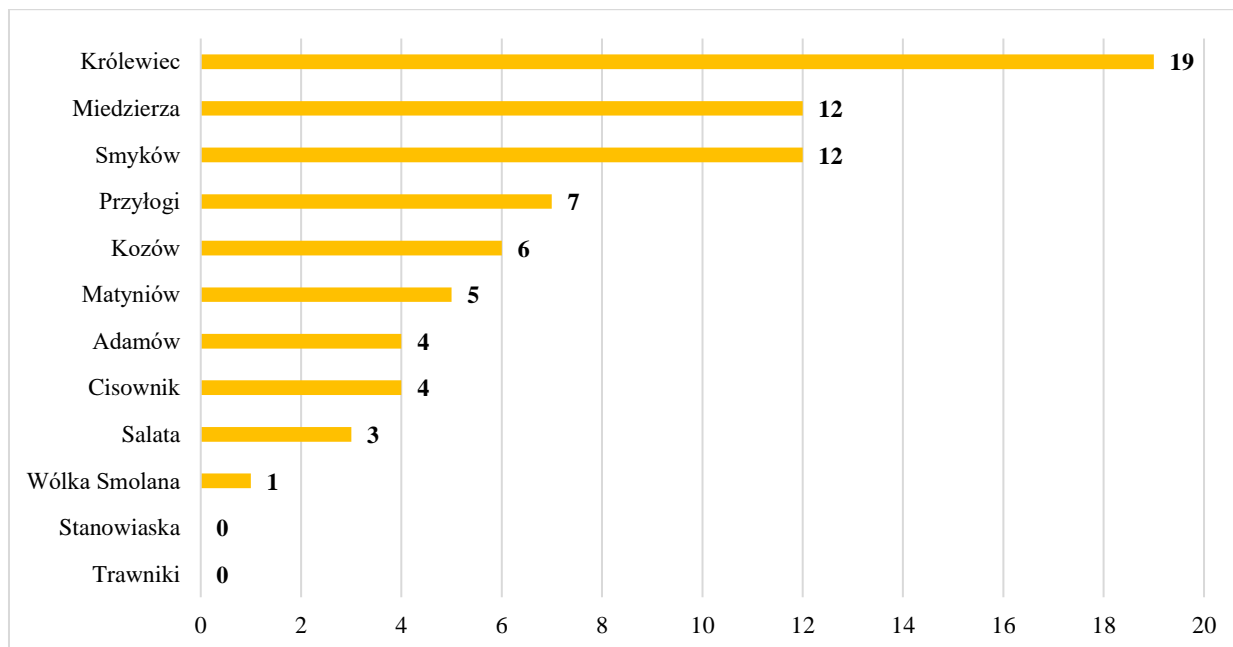
Wykres 23. Liczba przestępstw popełnionych w Gminie Smyków w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Radoszycach.

Najwięcej ujawnionych wykroczeń popełniono w sołectwie **Królewiec** (19), **Miedzierza** (12) oraz **Smyków** (12).

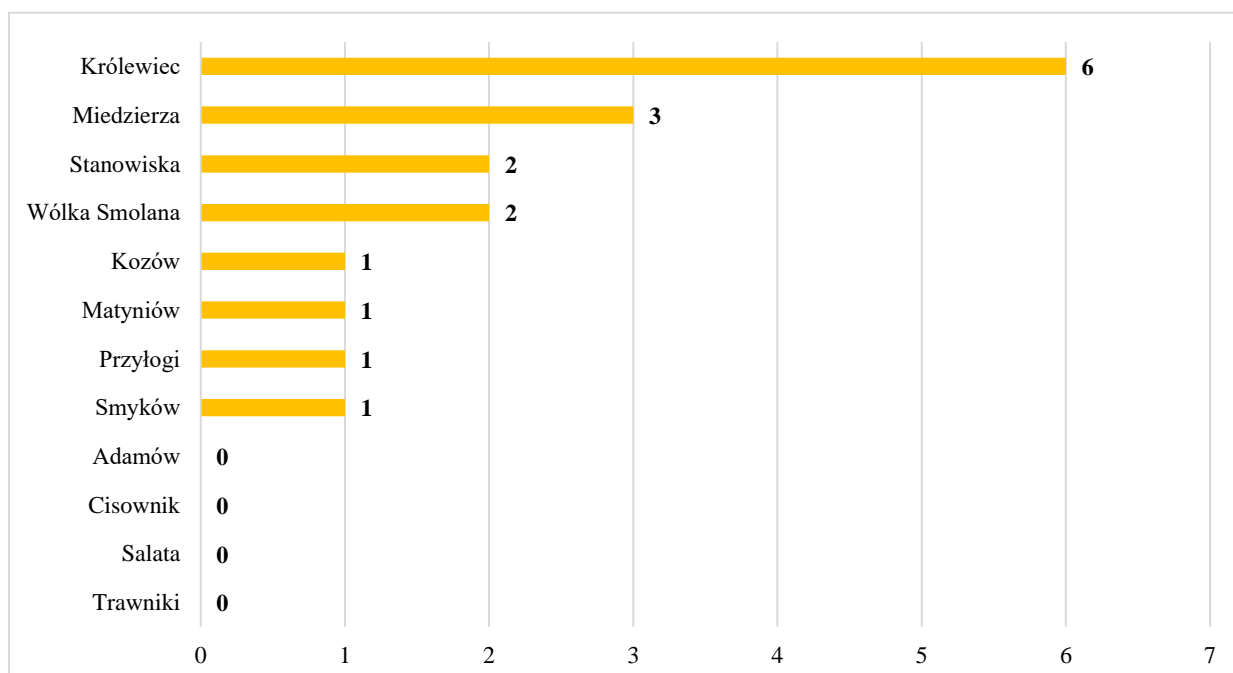
Wykres 24. Liczba ujawnionych wykroczeń w Gminie Smyków w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Radoszycach.

Najwięcej interwencji domowych przeprowadzono w sołectwie **Królewiec** (6) i **Miedzierza** (3).

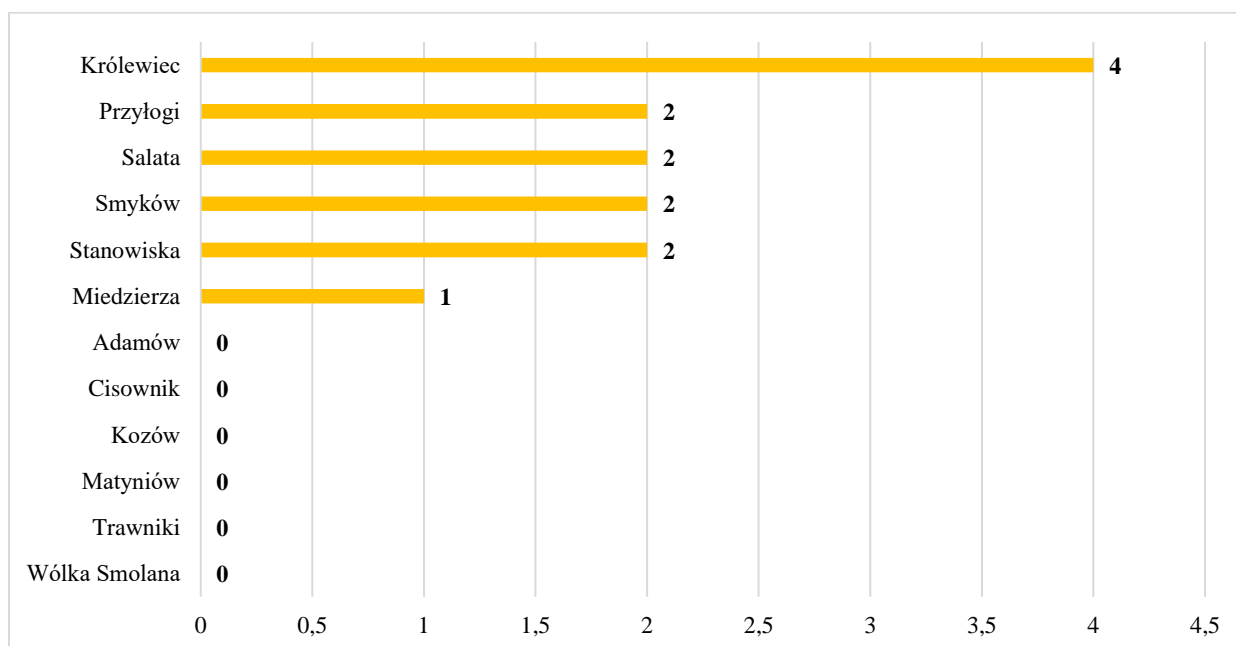
Wykres 25. Liczba przeprowadzonych interwencji domowych w Gminie Smyków w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Radoszycach.

Najwięcej niebieskich kart założono w sołectwie **Królewiec** (4).

Wykres 26. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w Gminie Smyków w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Radoszycach.

Rodziny z problemem przemocy były pod szczególnym nadzorem dzielnicowego, który w ramach zadań służbowych prowadził rozmowy z osobami podejrzanymi o znęcanie nad członkami rodzin uświadamiając ich o konsekwencjach stosowania przemocy. Podejmowane przedsięwzięcia oraz wykonywane czynności przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Radoszycach przyczyniły się do uzyskania wielu pozytywnych ustaleń dotyczących sprawców przestępstw i wykroczeń, a także zmierzały do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Smyków.

Najwyższy poziom przestępczości, jako suma: liczby przestępstw, wykroczeń, interwencji domowych oraz założonych „Niebieskich Karta” na 100 mieszkańców stwierdzono w sołectwie Królewiec, Miedzierz i Smyków.

Wyższy poziom przestępczości od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Cisownik, Przyłogi, Stanowiska i Wólka Smolana.

*Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna Gminy Smyków
służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji*

Tabela 17. Poziom przestępczości w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022r.

	Sołectwo	Przestępstwa			Wykroczenia			Interwencje domowe			Karty			SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE PRZESTĘPCZOŚCI
		Liczba przestępstw	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba wykroczeń	Liczba wykroczeń na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba interwencji domowych	Liczba interwencji domowych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba założonych „Niebieskich Kart”	Liczba założonych „Niebieskich Kart” na 100 mieszkańców	Przekroczenie	
		Próg	1,44		Próg	1,67		Próg	0,46		Próg	0,27		
1	Adamów	2	0,83	0	4	1,65	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0
2	Cisownik	3	2,38	1	4	3,17	1	0	0,00	0	0	0,00	0	2
3	Kozów	1	0,30	0	6	1,83	1	1	0,30	0	0	0,00	0	1
4	Królewiec	13	1,58	1	19	2,31	1	6	0,73	1	4	0,49	1	4
5	Matyniów	2	0,95	0	5	1,48	0	1	0,30	0	0	0,00	0	0
6	Miedzierza	8	1,70	1	12	2,55	1	3	0,64	1	1	0,21	0	3
7	Przyłogi	3	0,74	0	7	1,72	1	1	0,25	0	2	0,49	1	2
8	Salata	3	1,24	0	3	1,24	0	0	0,00	0	2	0,83	1	1
9	Smyków	10	2,40	1	12	2,88	1	1	0,24	0	2	0,48	1	3
10	Stanowiska	1	0,93	0	0	0,00	0	2	0,78	1	2	0,78	1	2
11	Trawniki	2	2,82	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	1
12	Wólka Smolana	2	2,27	1	1	1,14	0	2	2,27	1	0	0,00	0	2
Średnia:		4,17	1,44	0,50	6,08	1,67	0,50	1,42	0,46	0,33	1,08	0,27	0,42	1,75
Razem:		50	17,25	6	73	19,98	6	17	5,50	4	13	3,28	5	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisarjatu Policji w Radoszycach.

ANALIZA KONCENTRACJI NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH

Tabela 18. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków.

	Sołectwo	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze pomocy społecznej	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze bezrobocia	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze przestępczości	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W SFERZE SPOŁECZNEJ
1	Adamów	0	0	3	0	3
2	Cisownik	2	1	2	2	7
3	Kozów	2	1	1	1	5
4	Królewiec	6	2	2	4	14
5	Matyniów	1	1	2	0	4
6	Miedzierza	5	2	3	3	13
7	Przyłogi	3	1	3	2	9
8	Salata	1	0	1	1	3
9	Smyków	6	2	1	3	12
10	Stanowiska	2	0	2	2	6
11	Trawniki	1	2	3	1	7
12	Wólka Smolana	3	1	3	2	9
	RAZEM:	32	13	26	21	92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie, PKW, Komisariatu Policji w Radoszycach.

Rozdział V. Sfera gospodarcza

W analizie wskaźników dotyczących sfery gospodarczej oparto się na danych o sytuacji finansowej Gminy, liczbie podmiotów gospodarczych, charakterystyce gospodarstw rolnych, liczbie osób pracujących na terenie gminy, liczbie osób bezrobotnych, atrakcyjności inwestycyjnej na terenie gminy.

5. 1. Sytuacja finansowa Gminy

Zasoby finansowe są podstawą działania jednostek samorządu terytorialnego oraz warunkiem realizowania nałożonych na nie zadań. Gospodarka finansowa gmin realizowana jest na podstawie budżetu, czyli całorocznego planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tych jednostek, przygotowywanego przez organy wykonawcze, a przyjmowanego przez organ stanowiąco-kontrolny w formie uchwał budżetowych.

Na dzień 29 grudnia 2022 r. budżet gminy zamknął się deficytem w wysokości -748 249,31 zł, tj. niższym niż planowano o 3 430 507,36 zł - plan deficytu to kwota: -4 178 756,67 zł.

Dochody

Budżet gminy na dzień 29 grudnia 2022 roku został wykonany w 97,67 %, tj. do wysokości 28 267 560,40 zł w stosunku do planu 28 941 467,93 zł po stronie dochodów, z czego:

- Dochody bieżące wyniosły 26 207 527,08 zł;
- Dochody majątkowe wyniosły 2 060 033,32 zł.

Wydatki

Wydatki gminy zostały wykonane w 87,60 %, tj. do wysokości 29 015 809,71 zł w odniesieniu do planu 33 120 224,60 zł. Wśród wydatków wyróżniamy:

- Wydatki bieżące wyniosły 24 406 091,83 zł;
- Wydatki majątkowe 4 609 717,88 zł.

Przychody

Planowane przychody budżetu gminy w kwocie 5 904 521,50 zł wykonane zostały do wysokości 5 803 577,47 zł, tj. w 98,29 % z tego:

- Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych – 591 661,96 zł;
- z tytułu wolnych środków – 4 181 999,84 zł;
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunkach wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków związanych ze szczególnymi zasadami wykorzystania budżetu – 1 029 915,67 zł.

Rozchody

Rozchody budżetu ogółem w 2022 roku wyniosły 1 725 764,83 zł w stosunku do zaplanowanych 1 725 764,83 zł na spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych.

Zobowiązania

Na koniec 2022r. zobowiązania gminy wyniosły 5 811 114,82 zł. z tytułu:

- obligacji komunalnych – 3 531 000,00 zł;
- pożyczek zaciągniętych w WFOŚ i GW w Kielcach – 2 280 114,82 zł.

Tabela 19. Wykonanie budżetu Gminy Smyków za lata 2020-2022.

Rok	Dochody ogółem			Wydatki ogółem			Wynik budżetu Deficyt/nadwyżka		
	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	%	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	%	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	%
2020	20 831 750,72	20 813 139,50	99,91	25 594 117,74	21 754 309,06	85,00	-4 762 367,02	-941 169,56	19,76
2021	22 499 980,88	23 472 763,24	104,32	26 733 198,76	23 338 512,49	87,30	-4 233 217,88	134 250,75	-
2022	28 941 467,93	28 267 560,40	97,67	33 120 224,60	29 015 809,71	87,60	-4 178 756,67	-748 249,31	17,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb-NDS z wykonania budżetu gminy.

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż w wykonaniu budżetu dodatni wynik Gmina Smyków miała w roku 2021. Ujemny wynik budżetu zanotowano w 2020 i 2022r., co związane było z dużą liczbą inwestycji realizowanych na terenie Gminy. Ogólnie relacja deficytu/nadwyżki do dochodu jest na stabilnym poziomie. Sytuacja finansowa Gminy Rejowiec Fabryczny jest dobra.

Tabela 20. Prognoza dochodów i wydatków do 2028r.

	2024	2025	2026	2027	2028
Dochody ogółem	24 194 264,00	23 706 000,00	21 772 000,00	22 749 000,00	23 416 000,00
Wydatki ogółem	23 847 750,87	22 710 500,00	20 321 650,00	21 357 500,00	21 896 000,00
Wynik budżetu	346 513,13	995 500,00	1 450 350,00	1 391 500,00	1 520 000,00
Kwota długu	12 489 679,69	11 494 179,69	10 043 829,69	8 652 329,69	7 132 329,69
Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	346 513,13	995 500,00	1 450 350,00	1 391 500,00	1 520 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF Uchwała Nr 279/XLIII/2023 Rady Gminy Smyków z dnia 7 lutego 2023 roku.

Do planowania przyjęto kwoty dochodów ustalonych na podstawie pisma z Ministerstwa Rozwoju i Finansów oraz od Wojewody Świętokrzyskiego, jak też szacunki dochodów własnych na podstawie planowanych stawek podatków i opłat lokalnych oraz podatku rolnego.

Wydatki zostały zaplanowane na podstawie wyliczeń własnych przyjmując założenia wzrostu cen, zgodnie z założeniami Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na rok bieżący i lata następne w zakresie inflacji, wzrostu kosztów i płac.

Gmina Smyków w Wieloletniej Prognozie Finansowej zawarła przedsięwzięcia, które pokazuje poniższa tabela nr 17.

	Nazwa przedsięwzięcia	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe
		od	do	
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z kanałami bocznymi dla miejscowości Przyłogi w gminie Smyków – Zaspokajanie potrzeb mieszkańców	2022	2023	2 901 000,00
2.	Rozbudowa drogi powiatowej Nr 0469T Grzymałków-Gliniany Las-Smyków: etap II i III – Zaspokajanie potrzeb mieszkańców	2020	2023	323 037,00

*Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna Gminy Smyków
służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji*

3.	Budowa drogi wewnętrznej Nr KDW 13 w msc. Królewiec	2022	2025	4 630 000,00
4.	Budowa budynku użyteczności kulturalno-społecznej z dwustanowiskowym garażem dla OSP Przyłogi	2022	2024	4 700 000,00
5.	Wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego wód termalnych Smyków GT-1 w msc. Wólka Smolana	2022	2023	12 166 059,00
6.	Zakup i montaż elementów małej architektury w postaci urządzeń zabawkowych wraz z zabezpieczeniem stref upadku przy placu zabaw Przedszkola w Smykowie – zaspokojenie potrzeb edukacyjno-zabawowych	2022	2023	182 000,00
7.	Budowa drogi gminnej Nr 382012T Rozgół-Pokoradz – zaspokojenie potrzeb mieszkańców	2022	2023	501 660,00
8.	Aktualizacja koncepcji obsługi komunikacyjnej kompleksu usługowego i przedszkola dla drogi krajowej nr 74 w Smykowie	2022	2023	20 000,00
9.	Podwieszenie opraw oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Smyków – opracowanie dokumentacji	2022	2023	30 000,00
10.	Dobudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Smyków	2022	2023	191 370,00
11.	Opracowanie projektu na wymianę budynku zaplecza boiska ORLIK w Smykowie	2022	2023	20 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF Uchwała Nr 279/XLIII/2023 Rady Gminy Smyków z dnia 7 lutego 2023 roku.

5. 2. Działalność gospodarcza

Na terenie Gminy Smyków przeważają małe zakłady, zatrudniające do kilku – kilkunastu pracowników. Największymi zakładami są m. in.: BUDAR Budownictwo Drogowe, Feniks, Ubojnia Drobiu EUROQR, „Janex. PUPH. Momot J., Piekarnia „GROCHLEB”, Zakład Piekarniczy Stanisław Dróżdź, PPHU „Oaza”, PPHU Zofix. Podmioty te świadczą swoje usługi nie tylko dla mieszkańców gminy, ale także dla mieszkańców gmin ościennych. Mieszkańcy gminy znajdują także zatrudnienie w jednostkach budżetowych, tj. Urzędzie Gminy, placówkach edukacyjnych. Rolnictwo jest dodatkowym źródłem dochodów.

Tabela 21. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.

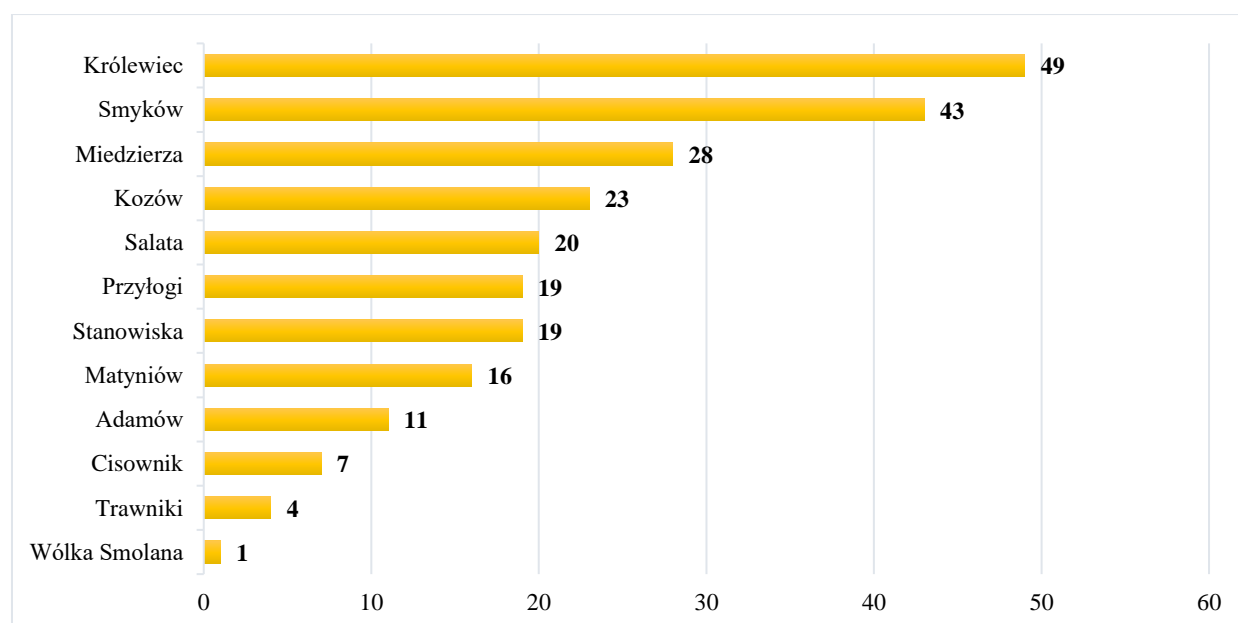
Lp.	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	2022
	Podmioty gospodarcze z podziałem na sekcje PKD	240
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4
B	Górnictwo i wydobywanie	0
C	Przetwórstwo przemysłowe	35
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0
F	Budownictwo	76
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	61
H	Transport i gospodarka magazynowa	10
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1
J	Informacja i komunikacja	7
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12

N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	13
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0
P	Edukacja	2
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3
S	Pozostała działalność usługowa	11
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków i CEIDG.

Według klasyfikacji PKD w 2022r. najwięcej osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą z branży handlu hurtowego i detalicznego, budownictwa i przetwórstwa przemysłowego. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwach **Królewiec** (49 podmiotów – 20,4 % wszystkich podmiotów gospodarczych w gminie) i **Smyków** (43 podmioty – 17,9 %). Są to głównie podmioty jednoosobowe, specjalizujące się w usługach.

Wykres 27. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych sołectwach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków i CEIDG.

5.3. Rolnictwo

Gmina Smyków jest jednostką administracyjną o charakterze rolniczym. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego w 2020r., na obszarze gminy funkcjonuje **383 gospodarstwa rolne**, co stanowi 10 % gospodarstw rolnych z powiatu koneckiego (3 762 gospodarstwa). Łączna powierzchnia gospodarstw rolnych wynosi 1 738,09 ha.

Gmina zajmuje powierzchnię 6 209 ha. Użytki rolne zajmują 2 107,66 ha, natomiast lasy i grunty leśne zajmują 540,04 ha. Użytki rolne stanowią 33,95 % powierzchni gminy. W poniższej tabeli przedstawiono użytkowanie gruntów w gminie, zgodnie z PSR 2020.

Tabela 22. Użytkowanie gruntów w Gminie Smyków.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha
Grunty ogółem	2 841,11
Użytki rolne ogółem	2 107,66
Użytki rolne w dobrej kulturze	1 505,03
Pod zasiewami	560,09
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	137,50
Uprawy trwałe	10,64
Sady ogółem	10,28
Ogrody przydomowe	3,32
Łąki trwałe	768,97
Pastwiska trwałe	24,51
Pozostałe użytki rolne	602,63
Lasy i grunty leśne	540,04
Pozostałe grunty	193,41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych 2020.

Czynnikami wpływającym na stan rolnictwa i intensywność produkcji rolnej jest struktura agrarna. W gminie dominują małe oraz średnie gospodarstwa rolne o pow. do 5 ha (86,42 %) oraz gospodarstwa o powierzchni od 5-10 ha (10,70 %), w tym zdecydowanie przeważa sektor indywidualny.

Tabela 23. Charakterystyka gospodarstw rolnych w Gminie Smyków.

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	%	Powierzchnia	%
Ogółem	383	100 %	1 738,09	100 %
do 1 ha włącznie	17	4,44 %	52,23	3,00 %
1 – 5 ha	314	81,98 %	1 004,53	57,80 %

5 – 10 ha	41	10,70 %	345,45	19,88 %
10 – 15 ha	4	1,04 %	50,66	2,91 %
15 ha i więcej	7	1,83 %	285,22	16,41 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych 2020.

W gminie największą powierzchnię zasiewów głównych ziemiopłodów stanowią zboża. Ich uprawy zajmują 80,89 % zasiewów w gospodarstwach rolnych.

Tabela 24. Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych (stan na 2020r.).

Wyszczególnienie	ha	%
Ogółem	365,62	100 %
Zboża razem	295,75	80,89 %
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	266,25	72,82 %
Pszenica ozima	11,20	3,06 %
Pszenica jara	4,28	1,17 %
Owies	12,20	3,34 %
Pszenżyto ozime	163,12	44,61 %
Pszenżyto jare	43,73	11,96 %
Mieszanki zbożowe ozime	7,74	2,12 %
Uprawy przemysłowe	2,92	0,80 %
Ziemniaki	28,29	7,74 %
Międzyplony jare	38,66	10,57 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnych Spisów Rolnych 2020.

5.4. Turystyka

Gmina Smyków graniczy bezpośrednio z obrzeżem Jeziora Sielpia, będące bazą do uprawiania sportów wodnych, kąpieli i wędkowania. Dodatkowo gmina położona jest przy głównym szlaku komunikacyjnym, stąd bardzo korzystne warunki do rozwoju infrastruktury turystycznej. Obecnie gmina Smyków posiada słabo rozwiniętą infrastrukturę turystyczną. Składa się na nią głównie sezonowe pole namiotowe nad zalewem w Sielpi oraz 3 gospodarstwa agroturystyczne. Istnieją tu dogodne warunki do rozwoju agroturystyki i budowy zbiorników wodnych.

Na terenie gminy znajduje się dwa szlaki turystyczne. Pierwszy - czerwony szlak turystyczny łączący rezerwat Diabla Góra oraz miejscowość Łączna. Cały szlak ma długość ok. 92 km, natomiast przez gminę Smyków przebiega na odcinku ok 8 km, biegnąc od Jeziora Sielpi w Sielpi Wielkiej przez Wólkę Smolaną do Miedzierzy i dalej drogą gminną o nr 382002T.

Bazę noclegową Gminy Smyków stanowią 4 prywatne gospodarstwa agroturystyczne w miejscowościach:

- Adamów – *Rajskie Siedlisko*;
- Kawęczyn – *Ostoja*;
- Miedzierz - *AGROTURYSTYKA VIP VILLAGE*.

Tabela 25. Poziom przedsiębiorczości w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków.

	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w 2022 roku	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W SFERZE GOSPODARCZEJ
				Próg	
1	Adamów	11	4,55	1	1
2	Cisownik	7	5,56	1	1
3	Kozów	23	7,01	0	0
4	Królewiec	49	5,95	0	0
5	Matyniów	16	4,75	1	1
6	Miedzierz	28	5,94	0	0
7	Przyłogi	19	4,68	1	1
8	Salata	20	8,30	0	0
9	Smyków	43	10,34	0	0
10	Stanowiska	19	7,36	0	0
11	Trawniki	4	5,63	1	1
12	Wólka Smolana	1	1,14	1	1
	Średnia:	20,00	5,93	0,50	0,50
	Razem:	240	71,20	6	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków i CEIDG.

Analizując powyższe dane w tabeli można stwierdzić:

Najniższy poziom przedsiębiorczości występuje w miejscowościach: Adamów, Cisownik, Matyniów, Przyłogi, Trawniki i Wólka Smolana.

Rozdział VI. Sfera środowiskowa

W analizie sfery środowiskowej zostały wzięte pod uwagę:

- Uwarunkowania fizyczno-geograficzne, w tym: położenie geograficzne, budowa geologiczna, surowce mineralne, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, rzeźba terenu, lasy.
- Formy ochrony środowiska oraz zabytków, w tym: obszary chronione, pomniki przyrody.
- Jakość powietrza, w tym: powietrze atmosferyczne, zanieczyszczenia powietrza, hałas i fale elektromagnetyczne.

6. 1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne

Położenie geograficzne

Gmina Smyków graniczy z czterema gminami: **Gminą Końskie** (od strony północnej), **Gminą Stąporków** (od wschodu), **Gminą Radoszyce** (od strony zachodniej) oraz **Gminą Mniów** (od strony południowej, powiat kielecki).

Mapa 3. Gminy ościenne dla Gminy Smyków.

Źródło: <http://www.gminy.pl/>

Na podstawie „*Geografii regionalnej Polski*” Jerzego Kondrackiego z 2005 r. Gmina Smyków położona jest na terenie dwóch mezoregionów fizjograficznych:

- **Płaskowyż Suchedniowski** - zajmuje niemal cały teren gminy. Płaskowyż wchodzi w skład makroregionu Wyżyny Kieleckiej, poprzedzającej Góry Świętokrzyskie. Charakteryzuje się masywnymi piaskowcami dolnotriasowymi;
- **Wzgórz Opoczyńskich** - zajmują niewielką część gminy od strony północnej. Wzgórza, należą do Wyżyny Przedborskiej, zbudowane są ze skał jurajskich, które tworzą tu dwie antykliny. Rozdzielone są kredową synklina.

Charakterystycznymi formami rzeźby terenu są kopulaste pagóry, garby i stoliwa, pomiędzy którymi występują kotliny. Dominuje tu rzeźba terenu falista i pagórkowata. Gmina jest jednostką administracyjną o charakterze rolniczym. Użytki rolne stanowią 47% całkowitej powierzchni, lasy i grunty leśne zajmują 48,5% powierzchni, 4,5% powierzchni gminy zajmują drogi, wody i inne.

Zasoby geologiczne

Gmina Smyków jest uboga w surowce mineralne. Według bilansu zasobów kopalin w Polsce stan na koniec 2020 roku na tym terenie (oraz na terenie sąsiedniej gminy Radoszyce) występuje złoża czwartorzędowe, w postaci łączy do ceramiki budowlanej „Kozów”, które jest eksploatowane okresowo od 2004 roku. Zasoby geologiczne bilansowe w 2016 roku zajmowały powierzchnię 3 467 tys. m³, a przemysłowe 1 077 tys. m³. Nad utworami znajdowały się obszary gospodarki rolnej gleb zaliczanych do klasy V oraz nieużytki. W granicach złoża wyznaczono teren górniczy o wielkości 163550m² i obszar górniczy Kozów –Pole I o wielkości 122 810 m².

Na obszarze gminy rozpoznano wstępnie złoża piasków wydmych „Wólka Smolana” o powierzchni ok. 75 ha i zasobach szacunkowych 5,2 mln m³ piasku przydatnego dla budownictwa. Z kolei w dolinie rzeki Czarnej Taraski zostało udokumentowane występowanie torfu o zasobach 160 tys. m³. Na terenie gminy występują złoża takie jak:

- Piaskowce – występujące w rejonie Smykowa, Salaty, Strażnicy;
- Wiry – występujące w rejonie Miedzierzy i Wólki Smolanej;
- Piaski;
- Torfy.

W Planie zagospodarowania przestrzennego dla województwa świętokrzyskiego wskazano rejon Gminy Smyków nie stanowiący obszarów koncentracji wydobywania kopalin, lecz skała eksploatacji i przetwórstwo surowca predysponuje go do uwzględnienia w Planie. Zakłada się utworzenie obszaru Zagłębia Ceramicznego na pograniczu gmin Mniów —Smyków — Radoszyce w oparciu o istniejące zasoby.

Wody powierzchniowe

Gmina Smyków znajduje się w dorzeczu rzeki Pilicy i zlewni rzeki Czarna Taraska. Rzeka ta jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Czarnej Malenieckiej, która przepływa wzdłuż północnej granicy gminy. Rzeka Czarna Taraska posiada charakter rzeki nizinnej o szerokiej dolinie. W centralnej części gminy Smyków tworzy rozległe obszary podmokłe, bagienne i torfowiskowe.

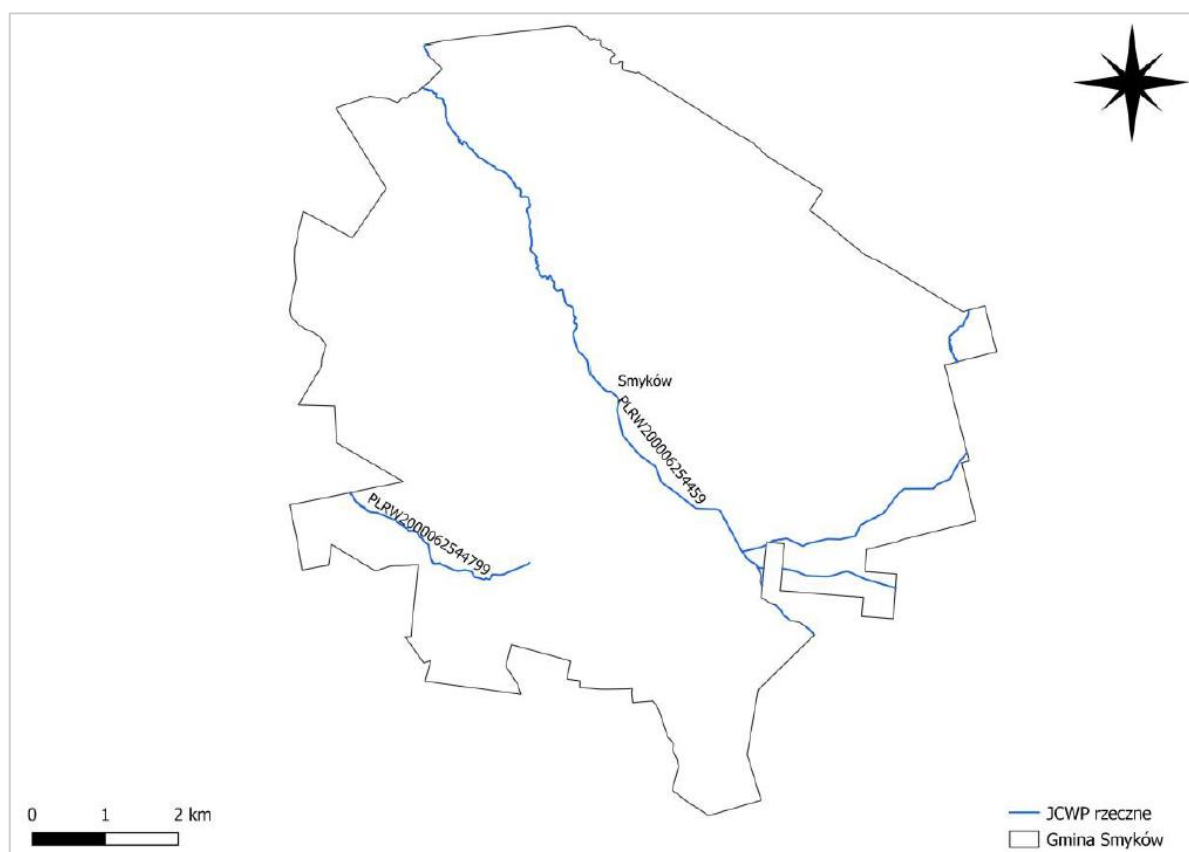
W południowo-zachodniej części gminy przepływa rzeka Kozówka, prawobrzeżny dopływ Plebanki. Ponadto na terenie gminy występują rowy melioracyjne, a na terenie lasów państwowych występują tereny podmokłe. W gminie brak jest większych zbiorników wodnych i stawów pochodzenia naturalnego, czy sztucznego.

Gmina Smyków położona jest w obszarze dorzecza Wisły, regionie wodnym Środkowej Wisły(większa część gminy) oraz regionie wodnym Górnej Wisły (południowo-wschodnia część gminy), RZGW Warszawa i RZGW Kraków.

Gmina Smyków położona jest w obrębie dwóch jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych. Zgodnie z II aktualizacją planów gospodarowania wodami na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszar opracowania znajduje się w obrębie JCWP:

- JCWP RW200006254459 Czarna od Krasnej do Plebanki – zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- JCWP RW2000062544799 Czarna od Plebanki do Barbarki – zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Mapa 4. Sieć hydrograficzna Gminy Smyków.

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP.

W roku 2020 nie została dokonana klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód, zgodnie z § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1475).

Tabela 26. Wyniki klasyfikacji wskaźników jakości wód na terenie Gminy Smyków w roku 2021.

Kod ocenianej JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód		
	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Klasa elementów fizykochemicznych
RW200006254459	3	2	>2
RW2000062544799	2	2	>2

Źródło: <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/>

Wody podziemne

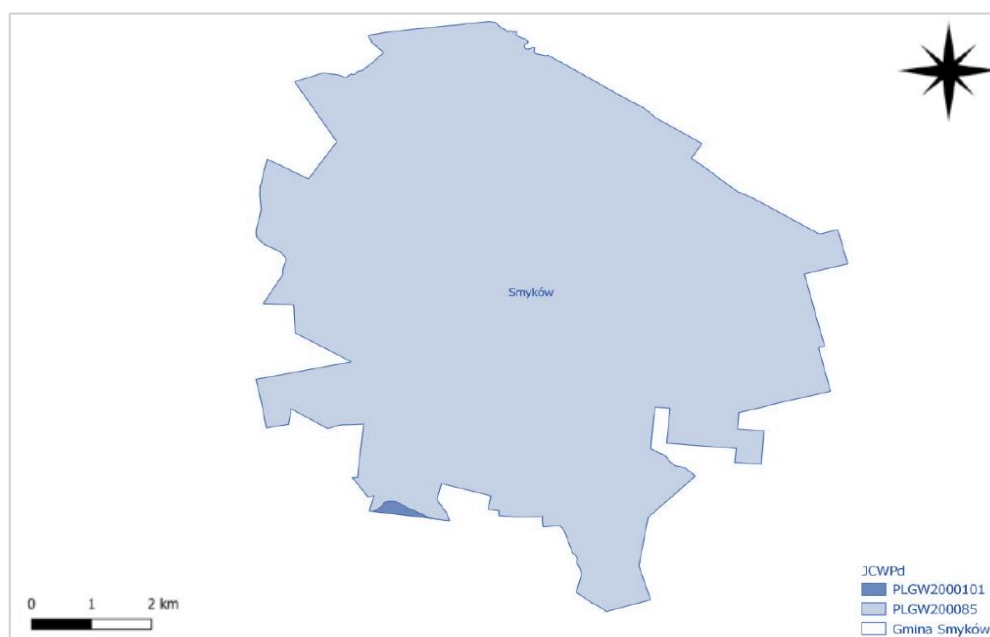
Teren Gminy Smyków położony jest w obrębie dwóch JCWPd: PLGW2000101 oraz PLGW200085, a także na niewielkim fragmencie GZWP nr 414 -Zbiornik Zagnańsk.

PLGW2000101 - zasilanie warstw wodonośnych odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Moduł infiltracji efektywnej zależy od wielkości opadów i przepuszczalności skał odsłaniających się na powierzchni terenu. Kierunki krążenia wód podziemnych są często bardzo skomplikowane ze względu na zróżnicowaną przepuszczalność warstw wodonośnych i występowanie pomiędzy nimi utworów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych.

PLGW200085 - zasilanie wód podziemnych odbywa się w wyniku infiltracji wód opadowych, w granicach poziomu czwartorzędowego oraz na wychodniach poziomów starszych. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to rzeka Pilica. Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane, głównie ze względu na tektonikę plikatywną i dysjunktywną, zróżnicowaną litologię i stopień diagenety warstw wodonośnych, zatem przepuszczalność i zasobność wodną poziomów.

GZWP nr 414 - zbiornik tworzą dolnotriasowe (lokalnie górnopermskie) utwory porowoszczelinowe i środkowotriasowe utwory szczelinowo-krasowe wykształcone w postaci piaskowców i mułowców z przewarstwieniami ilów i ilowców, lokalnie wapienie.

Mapa 5. Rozmieszczeni JCWPd na terenie Gminy Smyków.

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP.

Struktura gruntów użytkowych

W Gminie Smyków tereny użytkowane są zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 27. Struktura gruntów w Gminie Smyków.

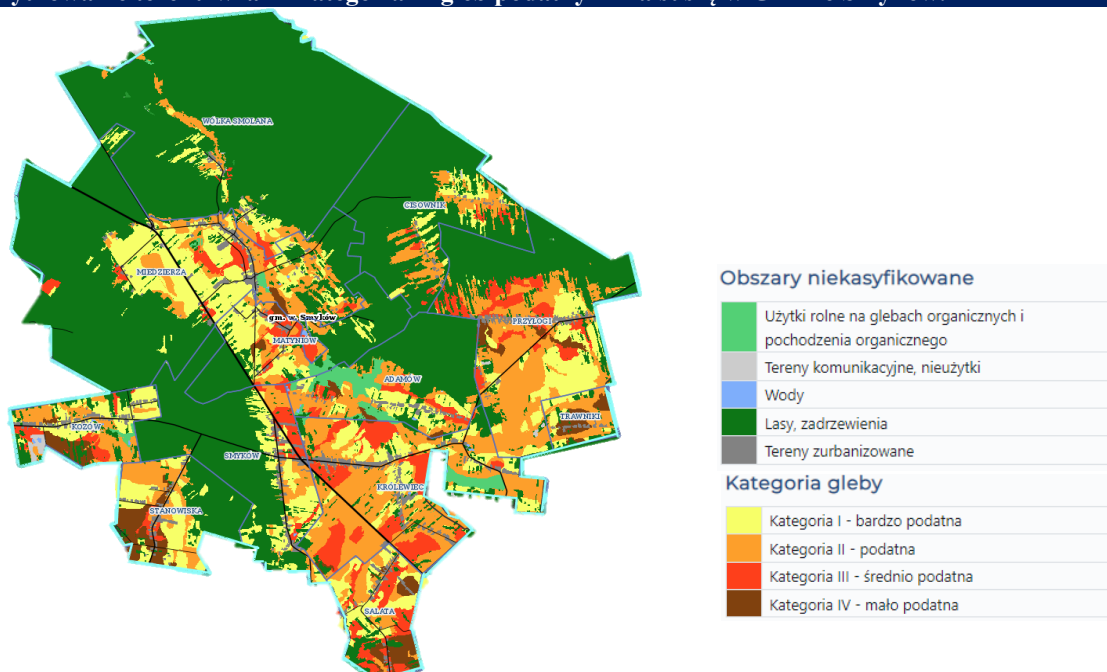
Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy w powierzchni
Użytki rolne	2 772	44,67 %
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	3 237	52,15 %
Grunty zabudowane i zurbanizowane	162	2,61 %
Grunty pod wodami	12	0,19 %
Nieużytki	22	0,35 %
Tereny różne	2	0,03 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Smyków.

Stan gruntów, których właścicielem jest Gmina Smyków wynosi 40,04 ha, w tym:

- Użytki rolne – 11,04 ha;
- Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 18,57 ha;
- Grunty zabudowane i zurbanizowane – 10,12 ha;
- Grunty pod wodami – 0,12 ha;
- Nieużytki – 0,19 ha.

Mapa 6. Użytkowanie terenu wraz z kategoriami gleb podatnymi na suszę w Gminie Smyków.

Źródło: <https://susza.iung.pulawy.pl/mapa-kategorii/>

Gleby

Gleby dominujące na obszarze gminy to w przeważającej mierze gleby pseudobielicowe, a także brunatne wylugowane, czarne ziemie i gleby piaskowe. Klasyfikowane są jako gleby słabe, bądź bardzo słabe. Kompleksy zakwalifikowane jako dobre i bardzo dobre występują rzadko.

Z tego też względu dobór roślin na terenie gminy jest zredukowany – uprawia się tutaj najczęściej żyto, seradellę, łubin, tytoń i owies. Typy gleb występujące na terenie gminy:

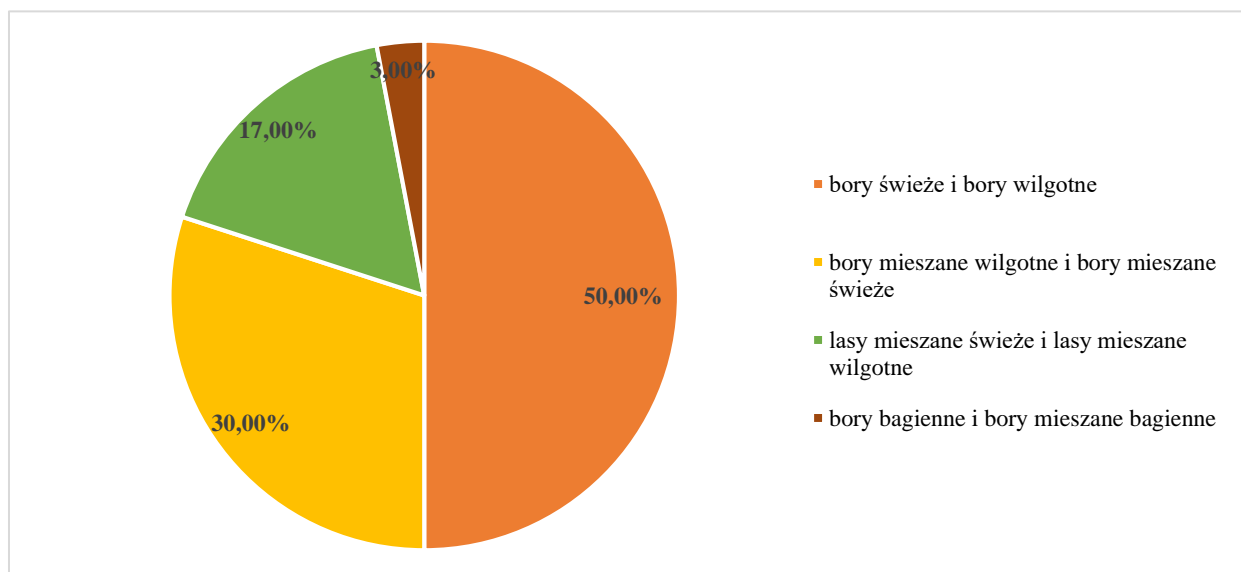
- brunatne wylugowane i brunatne kwaśne;
- brunatne deluwialne;
- bielice i pseudobielice - gleby płowe - w niewielkiej części pod lasami, tworzą siedliska mezotroficznych borów mieszanych;
- czarne ziemie;
- mady - w dolinach rzek; w ograniczonym zakresie są uprawiane jako grunty orne bądź użytki zielone; w niewielkiej części pod lasami;
- murszowate - ubogie w materię organiczną i składniki pokarmowe, nadmiernie wilgotne, zimne, kwaśne, dość trudne w uprawie; w niewielkiej części pod lasami, tworzą siedliska mezotroficznych lasów mieszanych bagiennych, olsów, czasem łągów;
- torfowo-murszowe - użytkowane sporadycznie jako łąki; w niewielkiej części pod lasami, tworzą siedliska mezotroficznych lasów mieszanych bagiennych i olsów;
- torfowe - sporadyczne, w postaci niewielkich płatów; w niewielkiej części pod lasami, tworzą siedliska mezotroficznych lasów mieszanych bagiennych i olsów.

Na terenie Gminy Smyków głównie występują gleby IVa i IVb, V i VI klasy bonitacyjnej. Udział gleb III klasy jest znikomy. Przeważają gleby bielicowe i pseudobielicowe, rzadziej brunatne lub rędziny. W dolinach rzecznych i na łąkach występują gleby pochodzenia organicznego.

Lasy

Lasy są największym walorem przyrodniczym i krajobrazowym Gminy Smyków. Lasy zajmują 52,2% powierzchni gminy – 3 238 ha. Tereny leśne zarządzane są przez Nadleśnictwo Ruda Maleniecka i Staporków. Według regionalizacji przyrodniczo – leśnej, lasy położone są w VI Krainie Małopolskiej, dzielnicy Gór Świętokrzyskich. Lasy cechują się umiarkowanymi wartościami przyrodniczymi. Tereny leśne zalicza się do korytarza ekologicznego.

Dominującym gatunkiem całej powierzchni lasów jest sosna, natomiast pozostałe gatunki

to: brzoza, olsza, świerk oraz dąb. Na obszarze gminy występuje 8 typów siedliskowych lasu.

Wykres 28. Udział w powierzchni leśnych siedlisk lasu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Smyków.

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje. Na terenie gminy występują ich kategorie:

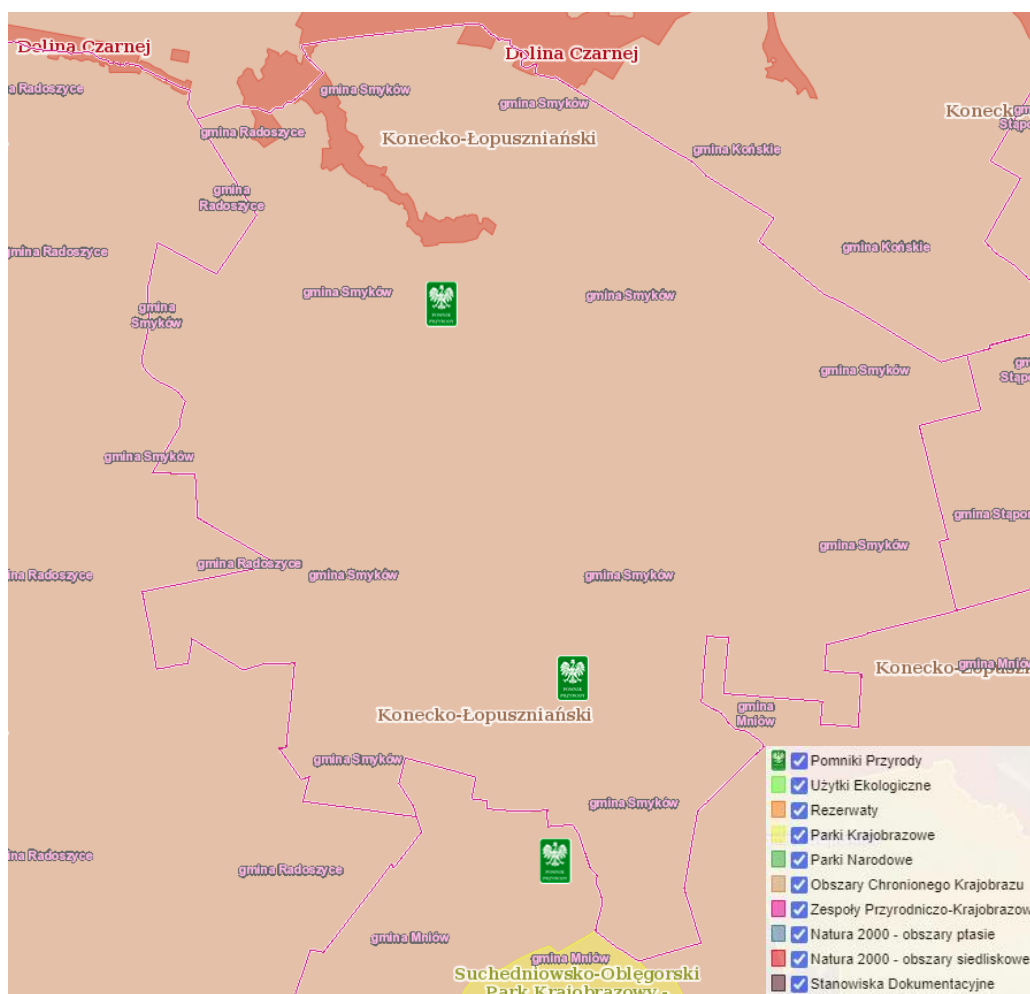
- lasy glebochronne – zadrzewienie na wydmach;
- lasy wodochronne – grunty między Kozowem, Smykowem a Pokoradzem, na północny - zachód od wsi Strażnica oraz na wschód od wsi Wólka Smolana.

6. 2. Formy ochrony środowiska oraz zabytków

Na terenie Gminy Smyków znajdują się następujące obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916, 1726, 2185, 2375):

- Konecko – Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Czarnej”;
- pomniki przyrody;
- korytarze ekologiczne.

Mapa 7. Obszary chronione na terenie Gminy Smyków.

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Konecko – Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu

Utworzony 21 listopada 1995 roku na podstawie Rozporządzenia Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego (Urz. Woj. Kieleckiego z 1995r. Nr 21, poz. 145). Obowiązująca podstawa prawna: uchwała nr XXXV/616/13 Sejmiku województwa świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Konecko - Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Powierzchnia obszaru to 98 287,00 ha, w tym na terenie Gminy Smyków zajmuje powierzchnię równą 6 209 ha. Prawie 50% powierzchni terenu zajmują duże kompleksy leśne o charakterze naturalnym z wielogatunkowymi drzewostanami, z przewagą jodły i sosny, z domieszką dębu, świerka, buka i grabu.

Zabytki kultury materialnej związane są głównie z obiektami Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Są to pozostałości po kopalnictwie i hutnictwie rud żelaza. Obszary te stanowią ważny regionalny wododziałowy węzeł hydrograficzny, gdzie biorą początek liczne rzeki zasilane przez często występujące tu źródła, młaki i wysięki. Położone są tutaj źródła

prawobrzegowych dopływów Pilicy: Czarnej Koneckiej, Czarnej Włoszczowskiej, Nowej Czarnej, Czarnej Taraski i Drzewiczki, a także stąd wypływają Radomka, Kamienna oraz Łośna-lewobrzeżny dopływ Białej Nidy.

Najważniejszą funkcją tego obszaru jest ochrona wód podziemnych i powierzchniowych, a także jego rola klimatotwórcza i aerosanitarna, szczególnie dla poprawy jakości powietrza atmosferycznego. Dobra sieć komunikacyjna oraz walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe mogą stać się podstawą do rozwoju turystyki na tym terenie.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Czarnej” PLH260015

Utworzony 01 marca 2011 roku, o powierzchni 5780,60 ha. Obszar ostoi obejmuje naturalną dolinę meandrującej rzeki Czarnej Koneckiej (Malenieckiej) wraz ze starorzeczami. Jest to największy prawobrzeżny dopływ Pilicy. Dno doliny zajmują łąki zmiennowilgotne i suche pastwiska, szuwary turzycowe, torfowiska przejściowe oraz bór bagienny, ols i grąd. W górnym odcinku i przy ujściu rzeka płynie wśród borów (sosnowych i jodłowych) i lasów, a w dolnym wśród pól i łąk. W dolinie znajdują się również małe stawy rybne. Rzeka na przeważającej długości zachowała naturalny charakter koryta i doliny (rzeka wyżynna). Przez wzgląd na rozległość obszaru mamy tu do czynienia z mnoga liczbą dobrze zachowanych siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zwłaszcza łągi, olsy i lasy bagienne oraz cenne kompleksy łąk, w tym łąki trzęślicowe. Dolina Czarnej jest ważnym korytarzem ekologicznym. Łączy dolinę Pilicy z Puszcą Świętokrzyską (poprzez znajdującą się w sieci Natura 2000 Dolinę Krasnej) oraz lasami koneckimi i przysuskimi. Rzeka jest ważną ostoją dla kilku gatunków ryb, a w dolinie i na terenach bezpośrednio do niej przylegających gnieździ się ponad 140 gatunków ptaków. W skali regionu jest to ważna ostoja dla: nocka dużego, koszatki, kumaka nizinnego, zalotki większej. Kolonia lęgowa nocka dużego ok. 300 osobników znajduje się w muzeum w Sielpi.

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Smyków występują dwa pomniki przyrody:

- Jednoobiektowy, głaz narzutowy o wymiarach: długość -1.00 m, szerokość -0,70 m, wysokość -0,25 m, częściowo zagłębiony w ziemi. Zbudowany jest z granitu barwy jasnoszarej i żółtawej, drobnoziarnistego. Utworzony 02 października 1987 roku. Znajduje się około 100 m na północny-wschód od szosy Kielce-Piotrków Trybunalski i 200 m na południe od zabudowań wsi Królewiec.

- Jednoobiektowy, Dąb szypułkowy - *Quercus robur* „Dąb Stanisław”, utworzony 22 września 2020 roku. Obwód pnia 468 cm -mierzony na wysokości 130 cm od gruntu, wiek: 262 lata. Rośnie w miejscowości Kawęczyn, na działce nr 26/1201, obręb Wólka Smolana.

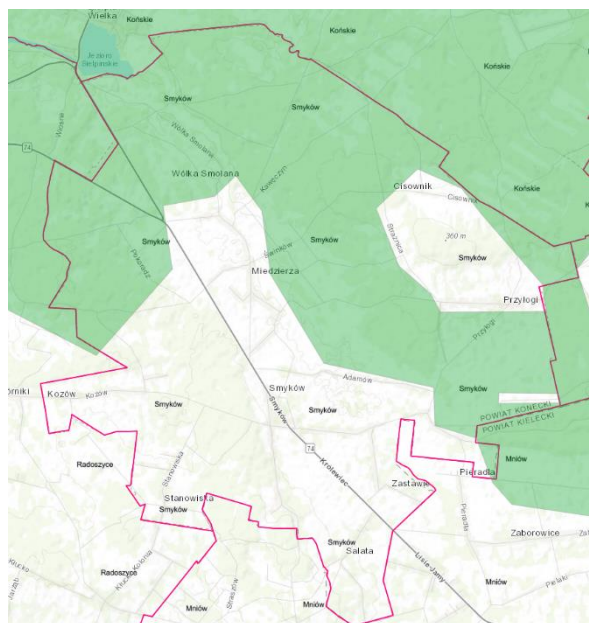
Korytarze ekologiczne

Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) opracował mapę przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce. Wytyczenie odpowiednich map zostało podzielone na 2 etapy:

- etap I – w 2005 roku opracowano mapy sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000, z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II – w 2012 roku opracowano kompletną mapę korytarzy ważnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno –błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

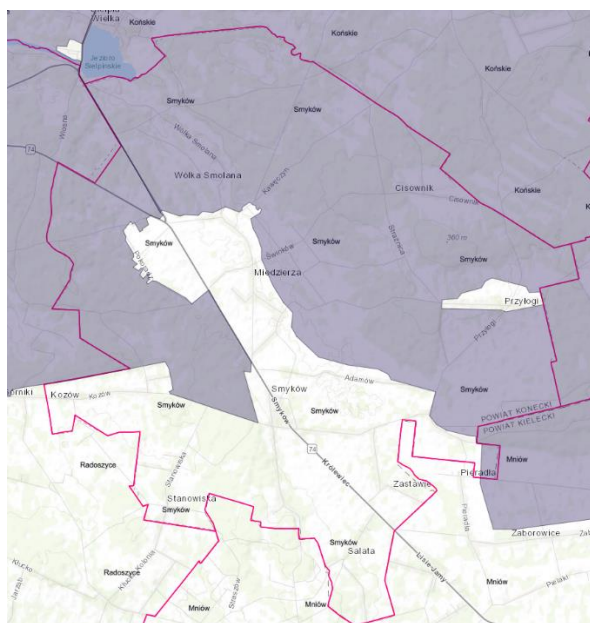
Na terenie Gminy Smyków wyznaczono jeden korytarz ekologiczny w ramach etapu I GKPdC-4 Częstochowa - wschód oraz jeden korytarz w ramach etapu II GKPdC-6 Puszcza Świętokrzyska.

Mapa 8. Korytarz ekologiczny z 2005 r.

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

Mapa 9. Korytarz ekologiczny z 2012 r.

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

6.3. Jakość powietrza

Powietrze atmosferyczne

W zakresie jakości powietrza atmosferycznego oraz emitowanych do niego zanieczyszczeń nie istnieje możliwość oszacowania danych dla poszczególnych sołectw. Spowodowane jest to m.in. brakiem punktów monitoringowych jakości powietrza. Wobec powyższego dla gminy przyjęto dane dla województwa świętokrzyskiego.

Zgodnie z danymi dotyczącymi stanu powietrza atmosferycznego na terenie województwa lubelskiego, w tym Gminy Smyków, zawartymi w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za rok 2022”, zanieczyszczenie powietrza w gminie kształtowało się w następujący sposób:

Tabela 28. Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia za rok 2022.

Rok	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji												
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM 2,5	Pył PM10	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃	
2022	A	A	A	A	C1	C	C	A	A	A	A	A	D ₂

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za rok 2022.

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy świętokrzyskiej w 2022r., z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, stwierdzono przekroczenie stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu. Obowiązujący dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu poziom docelowy wynosi 1 ng/m³.

Na podstawie wyników pomiarów za 2022 rok strefa świętokrzyska została zakwalifikowana do klasy C ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych: pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Przekroczony był także poziom celu długoterminowego ozonu, dlatego strefa świętokrzyska została przypisana do klasy D₂.

Stężenia w okresach zimowych były kilkukrotnie wyższe niż w sezonie letnim. Oznacza to, iż głównym źródłem emisji tego zanieczyszczenia do powietrza jest spalanie paliw związane z ogrzewaniem mieszkań. Przekroczenia występują głównie w miejscach, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna i funkcjonują systemy indywidualnego ogrzewania budynków

dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń. Jest to efekt wzmożonej emisji zespалania paliw stałych (często słabej jakości) w paleniskach domowych.

Hałas

Hałas stanowi zanieczyszczenie szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i powodujące dyskomfort funkcjonowania człowieka w środowisku. Z uwagi na brak dużych zakładów przemysłowych, położenie z dala od większych skupisk osadniczych oraz rozproszoną sieć osadniczą, w Gminie Smyków zanieczyszczenie środowiska hałasem pochodzi głównie z komunikacji drogowej. Mniej istotny, praktycznie nieodczuwalny, jest hałas komunalny, związany z drobną działalnością usługową.

Na terenie Gminy Smyków w ostatnich latach nie był badany klimat akustyczny. Głównym źródłem hałasu jest przebiegająca droga krajowa nr 74 o długości ok. 9,2 km na terenie gminy. Jej stan oceniono na odcinku przebiegającym przez Gminę Smyków jako pożądaný. Na terenie gminy przy drodze krajowej nie występują ekrany akustyczne. W związku z ich brakiem wszystkie sołectwa przez, które przebiega droga krajowa zostały zakwalifikowane jako zagrożone występowaniem hałasem.

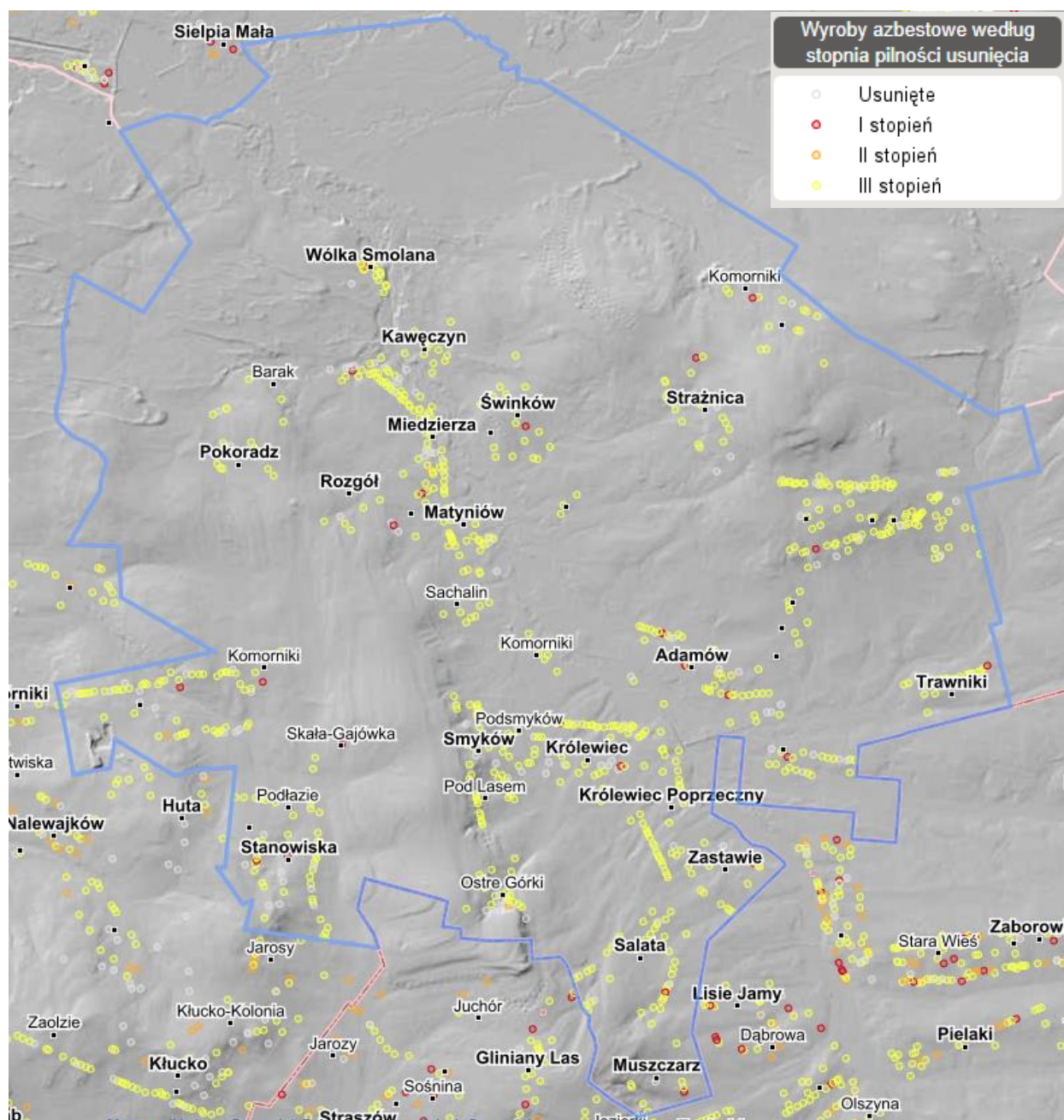
Azbest

Azbest kojarzy się głównie z eternitem, czyli falistymi płytami, które pokrywają dachy wielu starszych domów w Polsce. Dzisiaj obowiązuje zakaz stosowania wyrobów z azbestem, a stare elementy zawierające ten surowiec muszą być usuwane z budynków ze względu na jego szkodliwy wpływ na zdrowie.

W celu eliminowania negatywnych skutków środowiskowych oraz zdrowotnych spowodowanych azbestem, Gmina Smyków uczestniczy w programach usuwania wyrobów zawierających azbest. Programy mają na celu usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu jak również likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

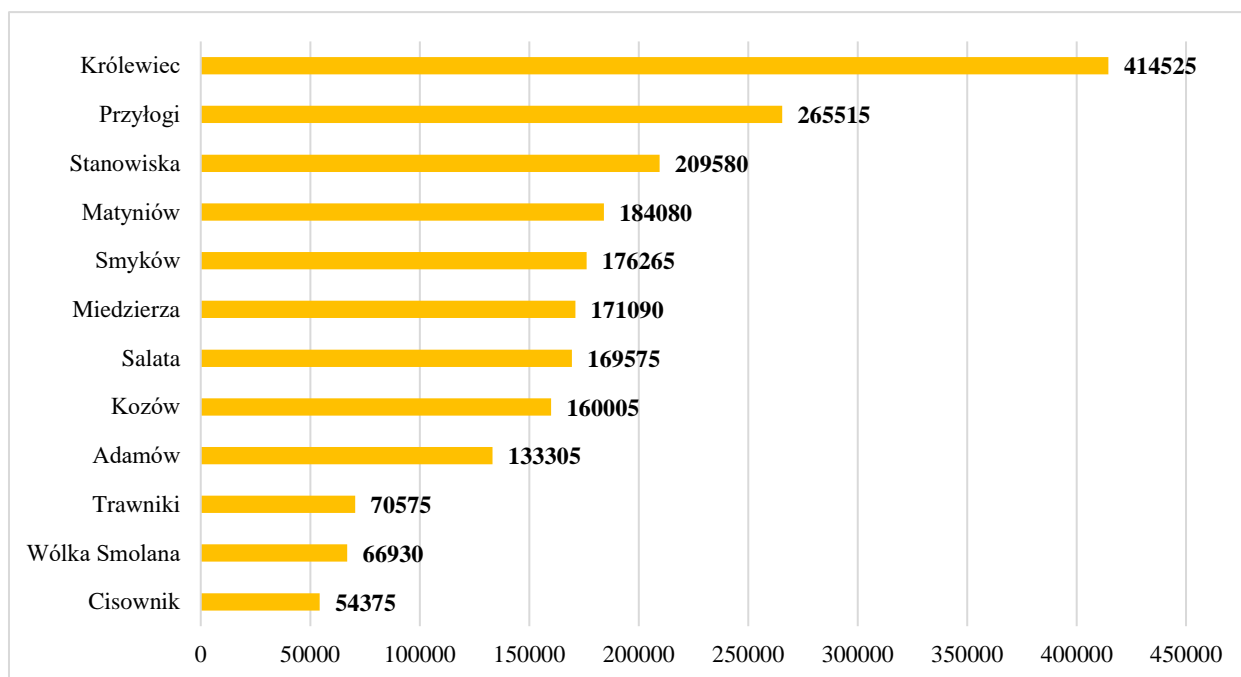
Zestawienie azbestu pozostałego do unieszkodliwienia w budynkach w podziale na sołectwa w Gminie Smyków w 2022 roku przedstawia poniższa mapa i wykres.

Mapa 10. Azbest pozostały do unieszkodliwienia na obszarze Gminy Smyków w 2022 r.

Źródło: <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Wykres 29. Azbest pozostały do unieszkodliwienia (w kg) na budynkach w Gminie Smyków w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Największa koncentracja negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego występuje w sołectwach: Miedzierza i Salata.

Wyższy koncentracja negatywnych czynników od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Królewiec, Matyniów, Przyłogi, Smyków, Stanowiska, Trawniki i Wólka Smolana. .

Tabela 29. Poziom koncentracji negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego.

	Sołectwo	Możliwość występowania zagrożenia hałasem (na obszarze stacji – boczniczy kolejowej, drogi wojewódzkiej, tereny przemysłowe) (TAK/NIE)	Przekroczenie	Ilość wyrobów zawierających azbest (w kg)	Ilość wyrobów zawierających azbest / 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE SFERY ŚRODOWISKOWEJ
				Próg			
1	Adamów	NIE	0	133 305	55 084,71	0	0
2	Cisownik	NIE	0	54 375	43 154,76	0	0
3	Kozów	NIE	0	160 005	48 782,01	0	0
4	Królewiec	TAK	1	414 525	50 306,43	0	1
5	Matyniów	TAK	1	184 080	36 324,84	0	1
6	Miedzierza	TAK	1	171 090	65 397,78	1	2
7	Przyłogi	NIE	0	265 515	70 363,07	1	1
8	Salata	TAK	1	169 575	70 363,07	1	2
9	Smyków	TAK	1	176 265	42 371,39	0	1
10	Stanowiska	NIE	0	209 580	81 232,56	1	1
11	Trawniki	NIE	0	70 575	99 401,41	1	1
12	Wólka Smolana	NIE	0	66 930	76 056,82	1	1
Średnia:		-	0,42	172 985	60 258,24	0,5	0,92
Razem:		-	5	2 075 820	723 098,94	6	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Smyków na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2029 i Urzędu Gminy Smyków.

Rozdział VII. Sfera przestrzenna

7. 1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego

Obecnie w gminie Smyków obowiązuje jeden akt prawa miejscowego w postaci miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jest to zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Smyków na obszarze wsi Kozów zatwierdzona uchwałą nr 53/IX/2003 r. Rady Gminy Smyków z dnia 27 listopada 2003 r., opublikowana w Dz. U. Województwa Świętokrzyskiego Nr 269 poz. 2890 z dnia 16 grudnia 2003 r.

Nie wyznacza się na terenie gminy przestrzeni publicznych oraz obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów miejscowych. Sporządzenie planów miejscowych wymagane będzie w przypadku realizacji farm wiatrowych oraz obiektów handlowych powyżej 400 m². Wyznacza się natomiast obszary wskazane do sporządzenia planów miejscowych. Są to:

- tereny gminnego ośrodka usługowo – mieszkaniowego w Smykowie,
- tereny aktywności gospodarczej w Królewcu,
- tereny projektowanych obiektów turystyczno – rekreacyjnych w Wólce Smolanej,
- tereny projektowanych obiektów turystyczno – rekreacyjnych w Cisowniku.

Dodatkowo wskazane jest wykonanie planów miejscowych terenów obrzeża zbiornika wodnego „Matyniów”, jeżeli podjęta zostanie jego realizacja.

7. 2. Dziedzictwo kulturowe

RYS HISTORYCZNY

Pierwotnie Gmina Miedzierza z siedzibą w Królewcu, a od 1880 roku w Smykowie, powstała na mocy ukazu carskiego z 31 grudnia 1866 roku. Należała do jednej z większych gmin powiatu koneckiego. W okresie okupacji w latach 1939-1945 w połowie budynku mieściła się gmina Miedzierza z siedzibą w Smykowie, a drugą połowę budynku zajmowała żandarmeria.

W 1955 roku nastąpiła likwidacja gminy Miedzierza z siedzibą w Smykowie, a w to miejsce utworzono Gromadzką Radę Narodową w Smykowie. W 1966 roku ustalone zostały nazwy urzędowe miejscowości i obiektów fizjograficznych terenu gromady Smyków. W 1976

roku nastąpiła likwidacja Gminy Smyków, a obszar jej został podzielony pomiędzy gminy Mniów, Radoszyce i Stęporków.

Z dniem 1 kwietnia 1992 roku ponownie powołano Gminę Smyków. W jej skład wchodziło wtedy 10 sołectw (18 miejscowości). W następnych latach dołączone zostały miejscowości Kozów, Salata i Muszczarz. Siedziba władz gminnych, a następnie samorządowych mieściła się i mieści obecnie w tym samym budynku zbudowanym w 1880 roku. Został on przebudowany w 1934 roku i zlokalizowany jest przy drodze krajowej nr 74 - przy skrzyżowaniu z drogą powiatową Radoszyce-Smyków-Stęporków.

ZABYTKI

Gmina Smyków zaliczana jest w klasyfikacji wojewódzkiej do obszarów o małym nasyceniu zabytkami ogółem oraz o bardzo małym nasyceniu zabytkami nieruchomymi. Tym niemniej obszar gminy posiada udokumentowaną przeszłość historyczną oraz dość dużą wartość kulturową. Środowisko kulturowe stanowią tu zabytki kultury technicznej jako pozostałość Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego, zespoły obiektów i obiekty zabytkowe, miejsca pamięci narodowej oraz krajobraz kulturowy. W rejestrze Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków znajdują się dwa cmentarze:

- Miedzierz – cmentarz parafialny rzymsko – katolicki, nr rej. 1147;

Fotografia 1. Cmentarz parafialny w Miedzierzy.

Źródło: www.zabytek.pl

- Miedzierz – Rozgół – cmentarz epidemiczny, nr rej. 1157.

Fotografia 2. Cmentarz epidemiczny w Miedzierzy – Rozgół.

Źródło: www.zabytek.pl

Bardzo dużo obiektów i obszarów zostało wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zostały one podzielone na następujące kategorie: zabytki architektury i budownictwa, parki zabytkowe, cmentarze i miejsca pamięci narodowej.

Tabela 30. Obiekty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Obiekt	Miejscowość
Zabytki architektury i budownictwa	
Kapliczka, mur	Adamów
Pozostałości zakładu górniczo-metalurgicznego	Miedzierza – Kawęczyn
Nadleśnictwo, później szkoła podstawowa, mur	Miedzierza – Kawęczyn
Kościół pw. MB Częstochowskiej	Miedzierza
Dom nr 47, drewniany	Miedzierza
Dom nr 48, drewniany	Miedzierza
Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki	Salata
Kapliczka, mur	Strażnica
Miejsca pamięci narodowej	
Pomnik ofiar egzekucji z 1940 r.	Królewiec
Kwatera ofiar egzekucji z 1940 r.	Miedzierza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów w rejestrze zabytków, a także w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków na terenie gminy występują bardzo liczne stanowiska archeologiczne, ujawnione na arkuszach AZP. Trzy z nich zostały wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego:

- stanowisko nr 11, obszar AZP 80 – 60 w Wólce Smolanej;
- stanowiska nr 1 – 3, obszar AZP 81 – 60 w Wólce Smolanej;
- stanowiska nr 4 – 20, obszar AZP 81 – 60 w Miedzierzy;
- stanowiska nr 21 – 24, obszar AZP 81 – 60 w Matyniowie;
- stanowisko nr 25, obszar AZP 81 – 60 w Stanowiskach;
- stanowisko nr 27, obszar AZP 81 – 60 w Kozowie;
- stanowisko nr 27 – ślady huty szkła w Salacie;
- ślady huty żelaza XVI – XVII w. w Królewcu;

Ponadto na terenie gminy Smyków występują inne wartościowe kulturowe obiekty, nie objęte żadną formą ochrony:

- pomnik żołnierzy AK, 1944 w Trawnikach;
- krzyż modrzewiowy koło osady Leśnictwa Królewiec, miejsce rozstrzeliwań Polaków przez wojsko carskie podczas I wojny, były cmentarz wojenny w Adamowie;

- cmentarz leśny, miejsce egzekucji zbiorowej z 1940r., pomnik i krzyż w Smykowie;
- przedwojenna tablica pamiątkowa, poświęcona marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, umieszczona na frontonie budynku Urzędu Gminy w Smykowie;
- kaplica – grotta i pomnik pomordowanych przez hitlerowców w Przyłogach;
- pozostałości historycznych kopalni rud żelaza, w rejonie Miedzierzy, Kawęczyna, Świnkowa, Cisownika, Wólki Smolanej, Salaty;
- pozostałości przemysłowych obiektów hydrotechnicznych, groble i czasze po historycznych stawach kuźniczych i hutniczych lub młynach w rejonie Królewca, Adamowa, Miedzierzy, Kawęczyna, Wólki Smolanej, Świnkowa;
- kapliczki, figury i krzyże, zwłaszcza z w. XIX do połowy XX w., w tym z inskrypcjami, przydrożne, przydomowe, śródpolne, we wszystkich sołectwach.

7.3. Oświata

Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych młodych mieszkańców Gminy realizowane jest przez placówki podległe samorządowi gminnemu w zakresie przedszkola, szkolnictwa podstawowego. Na terenie Gminy Smyków funkcjonują dwie szkoły publiczne w Królewcu i Miedzierzy. Ponadto działa Przedszkole w Smykowie, Punkt Przedszkolny w Miedzierzy oraz Klub Dziecięcy w Królewcu.

Tabela 31. Liczba dzieci w szkołach podstawowych oraz przedszkolach.

Nazwa placówki	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Szkoła Podstawowa w Królewcu	195	189	164
Szkoła Podstawowa w Miedzierzy	117	119	119
Przedszkole w Smykowie	72	75	73
Punkt Przedszkolny w Miedzierzy	16	17	15
Klub Dziecięcy w Królewcu	-	-	5
Łącznie:	400	400	376

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Smyków.

Analizując powyższe dane można zauważyć, że poziom liczby uczniów spadł w Szkole Podstawowej w Królewcu, a w Szkole Podstawowej w Miedzierzy nieznacznie wzrósł. W przypadku przedszkoli są nieznaczne wahania liczby dzieci w tych placówkach.

7. 4. Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna w Smykowie jest samorządową instytucją kultury, której obszarem działania jest gmina Smyków. Posiada osobowość prawną, wpis do rejestru instytucji kultury. Biblioteka współdziała w upowszechnianiu wiedzy i rozwoju kultury na terenie gminy, służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa.

W Bibliotece znajduje się czytelnia internetowa i kącik dla najmłodszych czytelników, ponadto jest możliwość zamówienia książek i zrobienia rezerwacji (telefonicznie, mailowo), a także działa książka na telefon dla osób starszych. Jako jedyna biblioteka w powiecie koneckim posiadamy wrzutnie na książki zamontowaną przed budynkiem placówki służącą do zwracania samodzielnie książek przez całą dobę. Gminna Biblioteka Publiczna przeprowadza w różnych formach pracę z czytelnikiem:

- corocznie tydzień ferii zimowych dla dzieci (zajęcia feryjne + teatr),
- maj miesiąc otwarty dla czytelników – w tym czasie odbywają się lekcje, spotkania, warsztaty w bibliotece dla różnych grup wiekowych,
- konkursy,
- warsztaty świąteczne,
- spotkania autorskie,
- akcja ogólnopolski tydzień czytania dzieciom,
- stoiska promocyjne biblioteki - promocja biblioteki podczas festynów i imprez gminnych, powiatowych,
- pomoc przy organizacji imprez gminnych.

Biblioteka współpracuje m. in. z Gminą Smyków, Stowarzyszeniem Przyjaciół Gminy Smyków, LGD „ U Źródeł”, Prywatnym Muzeum Ludowym w Adamowie, Szkołą Podstawową z terenu gminy Smyków oraz Przedszkolem w Smykowie.

Tabela 32. Charakterystyka Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Księgozbiór	18 126	18 843	19 660
Aktywni czytelnicy	391	413	415
Odwiedziny placówki	3 945	4 095	4 392
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	4 613	4 924	4 978
Wypożyczenia na miejscu czytelnicy	1 062	1 110	1 203

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie.

Z powyższych danych statystycznych obejmujących lata 2020- 2022 zauważalny jest znaczny wzrost wskaźników biblioteki na każdym poziomie.

W gminie zauważa się znaczny wzrost aktywności społecznej jej mieszkańców. Obecnie funkcjonuje sześć Kół Gospodyń:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Kozowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Królewcu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Przyłogach,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Salacie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Smykowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Stanowiskach.

Funkcjonują także pięć Stowarzyszeń, tj.:

- Stowarzyszenie Krzewienia Kultury „Smykovia”,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Smyków,
- Stowarzyszenie Miłośników Adamowa,
- Stowarzyszenie Klub Sportowy,
- Stowarzyszenie Imper Active.

7. 5. Sport i rekreacja

Kultura fizyczna w Gminie opiera się na funkcjonowaniu Klubu Sportowego Smyków oraz Stowarzyszenia Imper Activ. Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty sportowe:

- Boisko wielofunkcyjne ogólnodostępne w Królewcu,
- Boisko wielofunkcyjne ogólnodostępne w Miedzierzy,
- Boisko piłkarskie w Miedzierzy,
- Boisko wielofunkcyjne ogólnodostępne w Przyłogach,
- Boisko wielofunkcyjne ogólnodostępne w Salacie,
- ORLIK 2012 Zespół Boisk Sportowych w Smykowie,
- Boisko wielofunkcyjne ogólnodostępne w Stanowiskach.

Ponadto uzupełnieniem dla aktywności sportowej są place zabaw i siłownie zewnętrzne. Siłownie zewnętrzne znajdują się przy Szkole Podstawowej w Królewcu, przy Szkole Podstawowej w Miedzierzy oraz w Smykowie.

Place zabaw dla najmłodszych znajdują się w miejscowości: Adamów, Cisownik, Matyniów, Miedziera, Piaski Królewieckie, Przyłogi, Salata, Smyków, Stanowiska, Strażnica, Trawniki.

7. 6. Infrastruktura techniczna

Komunikacja drogowa

W układzie północny – zachód - południowy przebiega przez Gminę Smyków droga krajowa nr 74. Układ komunikacyjny gminy uzupełnia sieć dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych. Długość dróg publicznych na terenie gminy wynosi ok. 80 km. Zasadniczą rolę w obsłudze komunikacyjnej gminy pełnią drogi powiatowe, które łączą się z terenami sąsiednich gmin. Należą do nich:

Tabela 33. Drogi powiatowe na terenie Gminy Smyków.

Nr drogi	Relacja	Długość (km)
1379T	Piaski Królewieckie – Pieradła	1,20
1383T	Grzymałków – Smyków	2,87
1385T	Stanowiska – Filipy	2,35
1442T	Stąporków – Smyków – Włoszczowa	11,09
1484T	Piekło – Miedziera	3,43
1485T	Sielpia Wielka – Miedziera	3,20
1486T	Miedziera – Smyków	3,96
1487T	Miedziera – Strażnica – Przyłogi	5,14
1488T	Miedziera – Matyniów – Przyłogi	5,00
1489T	Smyków – Adamów	3,35
Razem:		41,59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Sieć dróg na terenie gminy jest wystarczająca, ich stan jest natomiast zróżnicowany i wymaga ciągłych remontów. Stan techniczny dróg publicznych na terenie Gminy Smyków jest zróżnicowany. Wiele dróg wymaga bieżących remontów, a w dalszej perspektywie modernizacji i przebudowy. Głównym problemem struktury komunikacyjnej gminy jest brak wydzielenia ciągów pieszych i rowerowych na obszarach zabudowanych.

- uporządkowanie gospodarki odpadami w gminie, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów, wdrożenie procesów odzysku i unieszkodliwiania odpadów w ramach przewidywanych do osiągnięcia celów krótko długookresowych,
- osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Zbiórka odpadów mieszanych jest podstawowym systemem zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy. Zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych w gminie objętych jest 100% mieszkańców – każdy mieszkaniec gminy ma dostęp do zorganizowanego odbioru odpadów komunalnych. Wywozem śmieci w gminie zajmuje się BIOSELECT Sp. z o.o. w Rakowie.

Tabela 34. Ilość wytworzonych odpadów w Gminie Smyków.

	2020	2021	2022
Łączna ilość zebranych odpadów [t]	257,43	190,68	253,94
Ogółem na 1 mieszkańca [kg]	182	197	215

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS..

Zgodnie z powyższymi danymi w 2022 roku łączna ilość zebranych odpadów wyniosła 253,94 ton, a na jednego mieszkańca gminy przypadało ogółem 215 kg wytworzonych odpadów.

Gospodarka wodna

Na terenie Gminy Smyków funkcjonują dwa wodociągi, które zaopatrują w wodę 100 % mieszkańców gminy. Są to Wodociąg Przyłogi oraz Wodociąg Stanowiska.

Tabela 35. Struktura wodociągów oraz zużycie wody w Gminie Smyków.

	2020	2021	2022
Długość sieci wodociągowej na terenie gminy [km]	68,83	68,83	68,83
Ilość przyłączy do sieci wodociągowej	1 248	1 271	1 283
Wydobycie wody [m³]	136 598,00	144 542,00	144 967,00
Ilość awarii sieci wodociągowej	11	15	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Tabela 36. Infrastruktura wodociągowa w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022 r.

Sołectwo	Liczba ludności podłączonej do sieci wodociągowej	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej
Adamów	242	100 %
Cisownik	126	100 %
Kozów	328	100 %
Królewiec	824	100 %
Matyniów	337	100 %
Miedzierza	471	100 %
Przyłogi	406	100 %
Salata	241	100 %
Smyków	416	100 %
Stanowiska	258	100 %
Trawniki	71	100 %
Wólka Smolana	88	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Analizując dane zaprezentowane w powyższych tabelach wynika, że zużycie wody na 1 mieszkańca z roku na rok wzrasta. Gmina Smyków jest w 100 % zwodociągowana.

Gospodarka ściekowa

Do sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy podłączonych jest sześć sołectw: Adamów, Królewiec, Matyniów, Miedzierza, Salata i Smyków. Z sieci kanalizacji korzysta 61 % mieszkańców. Gmina posiada oczyszczalnię ścieków w Miedzierzy.

Tabela 37. Struktura sieci kanalizacyjnej w Gminie Smyków.

	2020	2021	2022
Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy [km]	27,12	27,12	38,48
Ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej	541	548	719
Ilość oczyszczonych ścieków [m ³]	49 370,00	53 540,00	65 168,00
Ilość awarii sieci kanalizacyjnej	13	14	3
Ilość przydomowych oczyszczalni			139

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Tabela 38. Infrastruktura kanalizacyjna w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022 r.

Sołectwo	Liczba ludności podłączonej do sieci kanalizacyjnej	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Liczba przydomowych oczyszczalni
Adamów	236	97 %	4
Cisownik	0	0 %	6
Kozów	0	0 %	37
Królewiec	816	99 %	9
Matyniów	287	85 %	0
Miedzierza	373	78 %	5
Przyłogi	0	0 %	32
Salata	216	88 %	4
Smyków	395	95 %	8
Stanowiska	0	0 %	30
Trawniki	0	0 %	0
Wólka Smolana	0	0 %	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Elektroenergetyka

Zapotrzebowanie na energię elektryczną na obszarze Gminy Smyków jest pokrywane z istniejącego systemu zasilania elektroenergetycznego gminy, powiązanego z krajowym systemem elektroenergetycznym. Obecnie gmina znajduje się na obszarze niekorzystnych warunków zasilania w energię elektryczną. Na terenie gminy jedynie linie i urządzenia energetyczne niskiego i średniego napięcia. Z kolei znaczne odległości od GPZ powodują, że przestrzenie między nimi wypełniają linie średnich napięć z nadmiernie wydłużonymi ciągami zarówno w układach magistralnych, jak i w sieciach odgałęźnych. Energia elektryczna jest dostarczana odbiorcom za pośrednictwem 27 stacji transformatorowych 15/0.4kV.

Najniższy poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną występuje w sołectwach: Adamów, Kozów, Matyniów, Przyłogi, Trawniki i Wólka Smolana.

Niższy poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Cisownik, Królewiec, Salata i Stanowiska.

*Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna Gminy Smyków
służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji*

Tabela 39. Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną w Gminie Smyków.

	Sołectwo	Dostęp do placówek szkolnych i przedszkolnych	Dostęp do placówek szkolnych i przedszkolnych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych	Dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Ilość przydomowych oczyszczalni	Ilość przydomowych oczyszczalni na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE SFERY PRZESTRZENNEJ
		Próg	0,15	Próg	0,64	Próg	100,0	Próg	45,46	Próg	3,96						
1	Adamów	0	0,00	1	1	0,41	1	242	100,0	0	236	97,52	0	4	1,65	1	3
2	Cisownik	0	0,00	1	2	1,59	0	126	100,0	0	0	0,00	1	6	4,76	0	2
3	Kozów	0	0,00	1	0	0,00	1	328	100,0	0	0	0,00	1	37	11,28	0	3
4	Królewiec	4	0,49	0	3	0,36	1	824	100,0	0	816	99,03	0	9	1,09	1	2
5	Matyniów	0	0,00	1	1	0,30	1	337	100,0	0	287	85,16	0	0	0,00	1	3
6	Miedzierza	4	0,85	0	4	0,85	0	471	100,0	0	373	79,19	0	5	1,06	1	1
7	Przyłogi	0	0,00	1	2	0,49	1	406	100,0	0	0	0,00	1	32	7,88	0	3
8	Salata	0	0,00	1	2	0,83	0	241	100,0	0	216	89,63	0	4	1,66	1	2
9	Smyków	2	0,48	0	3	0,72	0	416	100,0	0	395	94,95	0	8	1,92	1	1
10	Stanowiska	0	0,00	1	2	0,78	0	258	100,0	0	0	0,00	1	30	11,63	0	2
11	Trawniki	0	0,00	1	1	1,14	0	71	100,0	0	0	0,00	1	0	0,00	1	3
12	Wólka Smolana	0	0,00	1	0	0,00	1	88	100,0	0	0	0,00	1	4	4,55	0	3
	Średnia:	0,83	0,15	0,75	1,75	0,64	0,50	317,3	100,0	-	193,58	45,46	0,50	11,58	3,96	0,58	2,33
	Razem:	10	1,82	9	21	7,74	6	3808	1200	0	2323	545,48	6	139	47,49	7	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

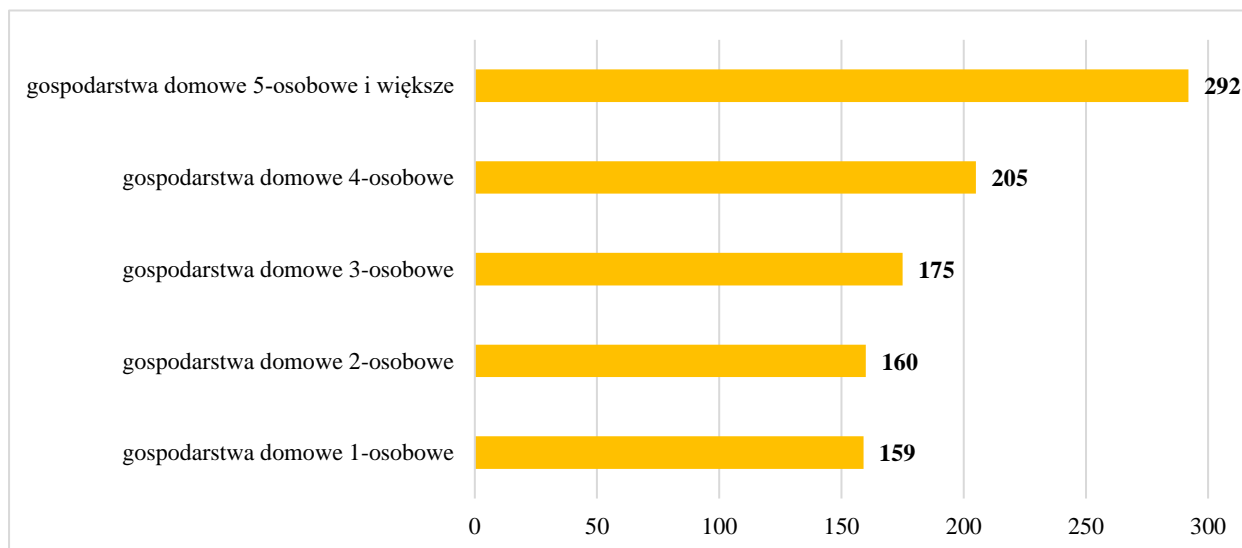
Rozdział VIII. Sfera techniczna

Do analizy sfery technicznej wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych, które umożliwiałyby efektywne korzystanie z obiektów użyteczności publicznej.

Układ przestrzenny wsi nie jest podatny na większe przekształcenia w wyniku dalszego rozwoju. Stanowią go utrwalone wzdłuż dróg ciągi zabudowy o różnym stopniu zwartości, a także znaczna ilość przysiółków i zabudowy rozproszonej. Charakter zabudowy jest zróżnicowany, przeważają stosunkowo nowe budynki mieszkalne o architekturze nie zawsze zharmonizowanej z otoczeniem. Struktura przestrzenna Gminy Smyków charakteryzuje się mniej więcej równomiernym i scentralizowanym rozłożeniem terenów zabudowy. Tereny mieszkaniowe rozłożone w centralnych punktach poszczególnych miejscowości (sołectw). Sytuację mieszkaniową gminy opracowano na podstawie danych GUS, Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. oraz danych z Urzędu Gminy Smyków.

Według Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2021 r. w Gminie Smyków znajduje się 991 gospodarstw domowych. Największą grupę stanowią gospodarstwa domowe 5 – osobowe i większe, które stanowią 29,47 % wszystkich gospodarstw.

Wykres 30. Liczba gospodarstw domowych w Gminie Smyków.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego 2021 r.

Na terenie gminy w 2022 r. zlokalizowanych było 1 305 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 11 281 m². Liczba mieszkań na przełomie lat 2019-2022 wzrosła o 1,79 %, natomiast

powierzchnia użytkowa zwiększyła się o 10,89 %. Najwięcej nowych mieszkań powstało w 2022 r. (12 mieszkań), natomiast najmniej w 2020 r. (1 mieszkanie).

Tabela 40. Charakterystyka zasobów mieszkalnych Gminy Smyków.

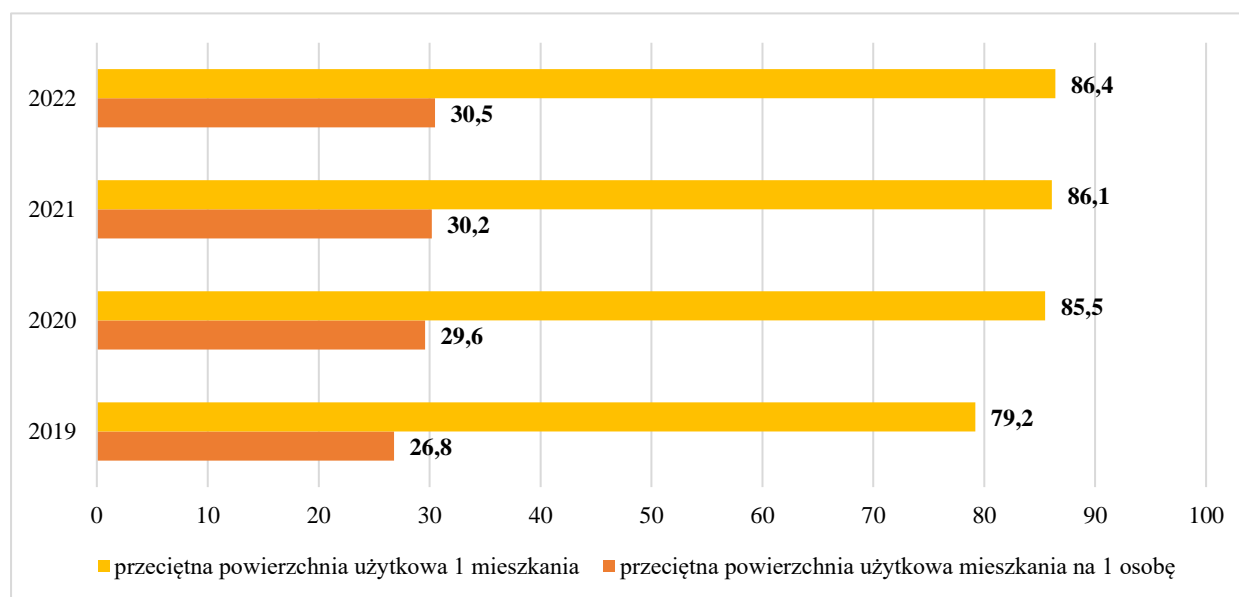
Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Mieszkania	1 282	1 283	1 293	1 305
Izby	4 621	5 027	5 086	5 154
Powierzchnia użytkowa mieszkań (tys. m²)	101,73	109,66	111,26	112,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Wskaźnik powierzchni mieszkalnej przypadającej na jednego mieszkańca gminy wyniósł w roku 2022 – 30,5 m² i wzrósł w odniesieniu do 2019 r. o 3,7 m²/osobę. Średnia powierzchnia użytkowa przeciętnego mieszkania w 2022 r. wyniosła 86,4 m² i wzrosła w odniesieniu do 2019 r. o 7,2 m².

Wykres 31. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w m².

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

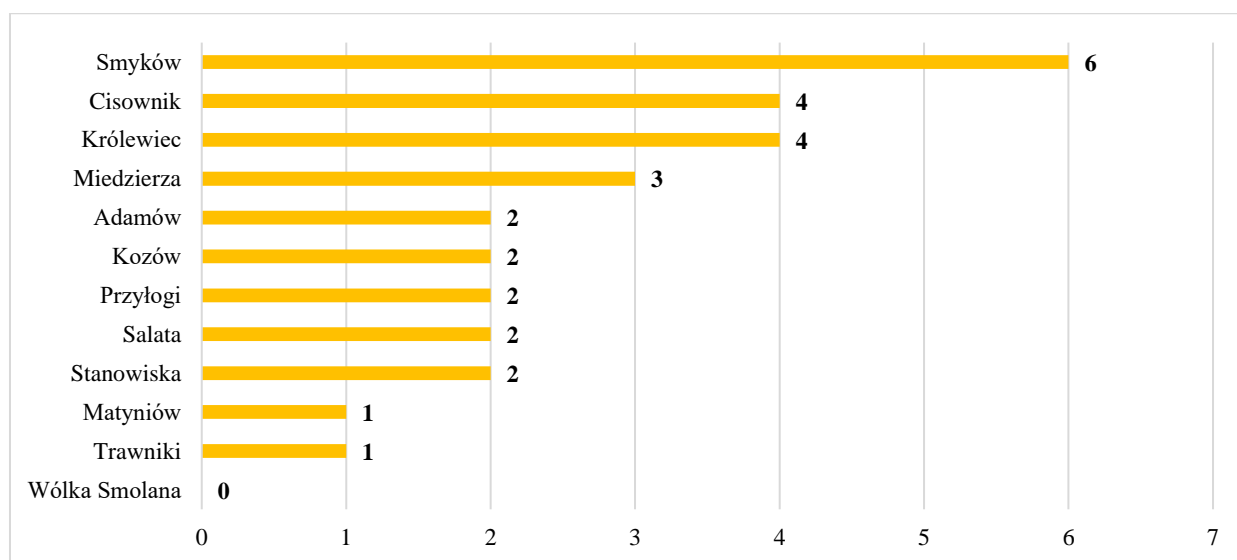
Gmina Smyków posiada w zasobie mienia komunalnego 3 lokale mieszkalne w budynku mieszkalnym w Smykowie. Stan techniczny wszystkich lokali jest dobry, wyposażone są w dostęp do wody, prądu, kanalizacji. Pozostałe budynki składające się na mienie komunalne to:

- Obiekty szkolne – 2;
- Obiekty przedszkolne – 2;
- Obiekty kulturalne – 8 ;
- Obiekty sportowe – 2;

- Obiekty wodne i kanalizacyjne – 4;
- Obiekty gospodarcze – 3;
- Inne – 3.

Na terenie Gminy Smyków znajdują się 22 budynki użyteczności publicznej oraz 29 terenów publicznych, m. in. tereny nasadzeń drzew miododajnych, place zabaw, boiska czy siłownie. Najwięcej terenów publicznych znajduje się w sołectwie Smyków. Z kolei sołectwo Wólka Smolana nie ma żadnego. Poniższy wykres obrazuje ilość terenów publicznych w poszczególnych sołectwach.

Wykres 32. Ilość terenów publicznych w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków oraz Raportu o stanie Gminy Smyków za 2022 r.

Tabela 41. Budynki użyteczności publicznej i ich stan (dobry/zadawalający/zły) oraz potrzeba termomodernizacji w Gminie Smyków w 2022 r.

Sołectwo	Budynki użyteczności publicznej	Stan obiektu	Budynki wymagające termomodernizacji
Kozów	Remiza OSP z Świetlicą Wiejską	Dobry	Nie wymaga
Królewiec	Szkoła Podstawowa	Dobry	Wymaga
	Sala gimnastyczna	Dobry	Nie wymaga
	Klub dziecięcy SMYKI	Dobry	Nie wymaga
	Remiza OSP z Świetlicą Wiejską	Dobry	Nie wymaga
	Stacja uzdatniania wody	Dobry	Nie wymaga
Miedzierza	Szkoła Podstawowa	Dobry	Wymaga

	Sala gimnastyczna	Dobry	Wymaga
	Remiza OSP	Dobry	Nie wymaga
	Oczyszczalnia ścieków	Dobry	Nie wymaga
Przyłogi	Remiza OSP z Świetlicą Wiejską (do rozbiórki)	Zły	Nie wymaga
	Ośrodek Zdrowia (do rozbiórki)	Zły	Nie wymaga
Salata	Świetlica Wiejska	Dobry	Nie wymaga
Smyków	Przedszkole	Dobry	Nie wymaga
	Budynek wielofunkcyjny	Dobry	Wymaga
	Budynek po byłym Urzędzie Gminy	Zły	Wymaga
	Świetlica Wiejska	Dobry	Wymaga
	Agronomówka	Dobry	Wymaga
	Budynek zaplecza przy zespole boisk sportowych	Zły	Wymaga
	Ośrodek Zdrowia	Dobry	Wymaga
	Apteka	Dobry	Wymaga
Stanowiska	Świetlica Wiejska	Dobry	Nie wymaga

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Najniższy poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej występuje w sołectwach: Królewiec i Smyków.

Niższy poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Adamów, Kozów, Matyniów, Miedzierza, Przyłogi, Salata, Stanowiska i Wólka Smolana.

*Diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna Gminy Smyków
służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji*

Tabela 42. Stan obiektów użyteczności publicznej oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów.

	Sołectwo	Liczba budynków użyteczności publicznej i terenów publicznych	Liczba budynków użyteczności publicznej i terenów publicznych na 100 mieszkańców	Poniziej poziomu normalizacji	Stan obiektów użyteczności publicznej: zły/zadawalający/dobry	Przekroczenie	Budynki użyteczności publicznej, gdzie brak rozwiązań termomodernizacyjnych	Budynki użyteczności publicznej, gdzie brak rozwiązań termomodernizacyjnych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE SFERY TECHNICZNEJ
		Próg			1,34	Próg	n/d	Próg		
1	Adamów	2	0,83	1	Dobry	0	0	0,00	0	1
2	Cisownik	4	3,17	0	Dobry	0	0	0,00	0	0
3	Kozów	3	0,91	1	Dobry	0	0	0,00	0	1
4	Królewiec	9	1,09	1	Dobry	0	1	0,12	0	2
5	Matyniów	1	0,30	1	Dobry	0	0	0,00	0	1
6	Miedziera	7	1,49	0	Dobry	0	2	0,42	1	1
7	Przyłogi	4	1,35	0	Zły	1	0	0,00	0	1
8	Salata	3	1,24	1	Dobry	0	0	0,00	0	1
9	Smyków	14	3,17	0	Zły	1	7	1,68	1	2
10	Stanowiska	3	1,16	1	Dobry	0	0	0,00	0	1
11	Trawniki	1	1,40	0	Dobry	0	0	0,00	0	0
12	Wólka Smolana	0	0,00	1	Dobry	0	0	0,00	0	1
ŚREDNIA:		4,25	1,34	0,58	-	0,17	0,83	0,19	0,17	1,00
RAZEM:		51	16,11	7	-	2	10	2,23	2	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Smyków.

Rozdział IX. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji i wyniki badań ankietowych

9.1. Konceptualizacja problematyki badawczej do badań ankietowych

WPROWADZENIE

12 listopada 2020 r. weszła w życie nowelizacja Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – podstawowego aktu prawnego, który reguluje w Polsce politykę rozwoju. Uchwalona w lipcu 2020 roku nowela nadaje nowy kształt systemowi strategicznego zarządzania krajem i wprowadza nowe instrumenty polityki regionalnej.

26 marca 2021 r. weszła w życie nowelizacja Ustawy o rewitalizacji - Ustawa określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W dokumentach tych, na wszystkich szczeblach zarządzania, silny akcent położono na integrację wymiarów: przestrzennego, gospodarczego i społecznego. - Zgodnie z przedstawionymi intencjami ustawodawcy, celem zmiany ma być **większa spójność i uporządkowanie systemu planowania strategicznego na poziomie kraju, regionu oraz na poziomie lokalnym**, a także większa efektywność rządowych strategii, polityk oraz programów. Znowelizowane ustawy będzie też podstawą do przygotowania dokumentów niezbędnych do wdrażania funduszy europejskich w nowej perspektywie finansowej UE obejmującej lata 2021-2027. Dotyczy to zarówno Wieloletnich Ram Finansowych UE 2021-2027, jak również mającego wyprowadzić Europę z kryzysu gospodarczego po pandemii spowodowanej COVID-19 – Europejski Fundusz Odbudowy 2021-2027.

Zgodnie z intencją Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, w którym wypracowywane były propozycje zmian ustawy, na poziomie krajowym podstawowym dokumentem określającym cele i kierunki rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego kraju ma być średniookresowa strategia rozwoju kraju. Ministerstwo zrezygnowało z wcześniejszych dokumentów strategicznych: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz długookresowej Strategii Rozwoju Kraju.

Ustawa zakłada, że wiodącą rolę w zakresie zadań rozwojowych w **województwie będzie miała strategia rozwoju województwa**. Do strategii regionalnych włączono aspekty przestrzenne, co w konsekwencji ma prowadzić do rezygnacji z obowiązku przygotowywania

planów zagospodarowania przestrzennego województw. Strategie zostaną mocniej osadzone w problematyce związanej z rozwojem przestrzennym, jednak w związku z daleko idącym charakterem tych zmian, polskie regiony, z których wiele właśnie zakończyło kilkuletni proces opracowywania nowych dokumentów strategicznych, otrzymały czas na dostosowanie do nowych wymogów maksymalnie w ciągu 5 lat.

Bardzo daleko idące zmiany wprowadzono na najniższym poziomie zarządzania strategicznego. Na szczeblu lokalnym potwierdzono praktykę opracowywania i uchwalania strategii rozwoju gminy, a także gminnych programów rewitalizacji: wiele samorządów terytorialnych przygotowywało dotychczas strategie rozwój i gminne programy rewitalizacji, jednak nie były one w całości osadzone w przepisach prawnych. W konsekwencji strategie gminne i programy rewitalizacji znacznie różniły się od siebie, zarówno pod względem cezur, struktury, treści i stopnia jej szczegółowości oraz trybu prac nad nią.

Jednocześnie utrzymano fakultatywny charakter strategii i gminnego programu rewitalizacji, jako narzędzi zarządzania rozwojem gminy. Nowela ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju określa niezbędne elementy każdej gminnej strategii rozwoju. Novum stanowi wyłączenie z treści strategii diagnozy sytuacji społecznej i gospodarczej. Jest ona w całości natomiast integralną, częścią gminnego programu rewitalizacji. Do tej pory stanowiła ona zwykle jej integralną, obszerną część i była elementem treści przyjmowanej uchwałą rady. W noweli ustawy diagnozę zastąpiono wnioskami, które z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wypływają. Diagnoza przygotowywana będzie więc albo przed przystąpieniem do prac nad dokumentem strategicznym, bądź stanowić będzie element tych prac. W treści samego dokumentu strategicznego znajdą się jednak przede wszystkim treści kierunkowe i programowe – a więc istota strategii rozwoju.

Zgodnie z zapisami ustawy tryb i harmonogram prac nad dokumentem strategicznym określa rada gminy, uwzględniając szeroki aspekt konsultacji społecznych. Strategie rozwoju jak i gminne programy rewitalizacji, jednostek samorządu terytorialnego mają być dokumentami silnie uspołecznionymi, wypracowywanymi przy udziale mieszkańców. W dążeniu do spójności i konsolidacji systemu zarządzania rozwojem kraju, powiązано strategie lokalne ze strategiami regionalnymi. W procesie prac nad strategią zarówno jak i gminnym programem rewitalizacji, organ wykonawczy gminy ma obowiązek przedłożenia projektów strategii i gminnego programu rewitalizacji zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie

kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Zarząd województwa wydaje opinię w tym temacie w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy lub gminnego programu rewitalizacji.

Bardzo ważnym elementem przy opracowaniu dokumentów dla gminy jest szeroka partycypacja społeczna mieszkańców w całym procesie jej opracowywania, a w dłuższej perspektywie będące tego konsekwencją aktywne uczestnictwo mieszkańców gminy w realizacji zadań gospodarczych, społecznych i przestrzenno-technicznych w całym okresie obowiązywania strategii.

Aby te dokumenty były efektywne ekonomicznie i skuteczne społecznie muszą być poparte na samym wstępie dobrze zrobioną diagnozą i pogłębioną analizą strategiczną, określającą potencjał rozwojowy gminy, tak aby można było zaplanować racjonalne działania, dające jak największe szanse na optymalne wykorzystanie tego potencjału w praktyce.

Podstawą zbudowania diagnozy są badania społeczne, połączone z konsultacjami społecznymi. Optymalnym instrumentem w tym zakresie winny być jak najszerzej rozproszony ankiety do badań społecznych wśród mieszkańców Gminy Smyków. Odrębna wersja ankiety winna być skierowana także do uczniów szkół podstawowych w Gminie. Dotyczy to zarówno strategii rozwoju gminy i gminnego programu rewitalizacji.

Dla takich badań przygotowana jest niniejsza konceptualizacja problematyki badawczej.

CEL

Celem badania było poznanie problemów na obszarze Gminy Smyków, występujących w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej, a także upatrywanych szans rozwoju gminy oraz zagrożeń utrudniających jej dalszy rozwój przy uwzględnieniu:

- 1) dokumentów strategicznych w wymiarze województwa świętokrzyskiego, powiatu koneckiego, a także kraju w perspektywie 2021-2027 z poszerzeniem do 2030 roku,
- 2) wymogów nowych ram finansowych UE na lata 2021-2027, Europejskiego Funduszu Odbudowy 2021-2027,
- 3) obowiązujących ustaw i przepisów, a szczególnie:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572).
- Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzeniu polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 1378, z 2022 r. poz. 1079).
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28).

PRZEDMIOT BADANIA

Przedmiotem badania ankietowego jest opinia liderów opinii i mieszkańców Gminy Smyków na temat ich oceny poziomu rozwoju gminy oraz wiedza dotycząca poziomu jej rozwoju, potencjału rozwojowego, a także występujących problemów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej, jak również wiedza na temat szans i zagrożeń rozwojowych. Wyniki badań ankietowych winny być pomocne do spozycjonowania stanów kryzysowych we wskazanych sferach, a w konsekwencji do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

PROBLEMY

A. Główny problem:

Jaki jest poziom rozwoju Gminy Smyków według ocen liderów opinii i mieszkańców w wymiarze roku bazowego 2022? W konsekwencji zidentyfikowania tego problemu, wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Smyków obejmującego nie więcej niż 20% obszaru gminy i do 30% mieszkańców.

B. Problemy szczegółowe:

- *Na jakim poziomie rozwoju znajduje się obecnie Gmina Smyków?*
- *Jaki ma potencjał rozwojowy Gminy Smyków i w jakim stopniu został on dotychczas wykorzystany?*
- *Jakie problemy występują aktualnie na obszarze Gminy Smyków w sferze społecznej?*

- *Jak liderzy opinii i mieszkańcy Gminy Smyków oceniają zaangażowanie władz gminy w rozwiązywanie występujących problemów?*
- *Jakie są szanse i zagrożenia dla rozwoju Gminy Smyków w perspektywie lat 2024-2034?*
- *Jaki winien być wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Smyków?*

ZMIENNE:

- stopień obecnego rozwoju Gminy Smyków,
- problemy o największej wadze dla mieszkańców Gminy Smyków,
- stopień zaangażowania władz gminy w rozwiązywanie problemów,
- szanse i zagrożenia o dużej istotności dla rozwoju Gminy Smyków,
- wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i technicznej na wyznaczonym obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

WSKAŹNIKI

Wskaźnikami są elementy informacji zawartych w wypowiedziach respondentów w 7 pytaniach zamkniętych i 2 pytaniach otwartych ankiety.

METODA BADAWCZA

Sondaż diagnostyczny

TECHNIKA BADAWCZA

Ankieta

NARZĘDZIE BADAWCZE

Kwestionariusz ankiety

WIELKOŚĆ PRÓBY, BŁĄD PRÓBY ORAZ POZIOM UFNOŚCI

Wiarygodne wyniki badań ankietowych na podstawie analizy pewnej próby, wynikają z przedstawionych w teorii statystyki dowodów pozwalających oszacować margines błędów tych prób za pomocą zakresów prawdopodobieństwa. Zazwyczaj w badaniach społecznych przyjmuje się 95-procentowe prawdopodobieństwo, które nazywane jest także poziomem ufności.

Jeśli zatem wynikiem badania danej próby jest 50%, a przyjęty poziom ufności wynosi 95%, wówczas margines błędów (zwany też błędem próby) wynosi $\pm 3\%$. Innymi słowy, mamy podstawy przypuszczać z 95-procentowym prawdopodobieństwem, że pośród całej populacji od 47 do 53 procent osób potwierdza wynik badania.

Szacując dokładność próby lub dobierając jej skład w taki sposób, by gwarantowała ona dany poziom dokładności, musimy brać pod uwagę dwa istotne czynniki – **wielkość próby** oraz **wyniki pomiaru**, który dla uproszczenia wyrażamy procentowo. Przy dużej populacji generalnej (powyżej 100 000) nie istnieje zależność między marginesem błędów próby, a stosunkiem jej liczebności do wielkości populacji generalnej, z której została wybrana.

Margines błędów w przypadku próby 500 osób będzie taki sam dla populacji liczącej zarówno milion, jak i 5 milionów ludzi. Liczy się absolutna wielkość próby niezależnie od wielkości populacji generalnej.

W przypadku małych populacji należy stosować inne reguły. Specjalne zasady dobierania prób dla małych populacji stają się szczególnie istotne w przypadku grup poniżej dwóch tysięcy osób – liczebność prób jest wówczas nieproporcjonalnie duża w stosunku do liczebności populacji.

Poniższa tabela wskazuje, jaka liczebność próby jest niezbędna dla różnej wielkości grup, by uzyskać 95-procentową pewność, że błąd próby nie przekroczy 5 procent przy wyniku pomiaru wynoszącym 50 procent.

Tabela 43. Tabela określająca liczebność próby potrzebną do uzyskania reprezentatywnych wyników przy założeniu 5-procentowego błędu próby i 95-procentowego poziomu ufności.

Wielkość populacji	10	30	60	80	110	170	210	320	550	1.100	1.700	2.400	4.000	8.000	20.000	100.000
Wielkość próby	10	28	52	66	86	118	136	175	228	285	313	331	351	367	377	384
Wielkość próby do wielkości populacji	100%	93%	87%	83%	78%	69%	65%	55%	41%	26%	18%	14%	9%	5%	2%	0,4%

Źródło: Paul HAGUE „Badania marketingowe. Planowanie, metodologia i ocena wyników (ISBN 83-246-0082-5).

Wybór próby z wielkości populacji mieszkańców Gminy Smyków

Ilość mieszkańców Gminy Smyków – **3 808** mieszkańców (dane z 2022 r., Urząd Gminy Smyków).

Optymalna wielkość próby gwarantującej 95-procentowe prawdopodobieństwo, że spośród całej populacji od 47 do 53 procent osób potwierdza wynik badania, **zawiera się pomiędzy 331 a 351 osób.**

9. 2. Wzór formularza ankiety do badań społecznych w Gminie Smyków: „Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją”

ANKIETA

OCENY POTRZEB REALIZACJI OKREŚLONYCH RODZAJÓW DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z REWITALIZACJĄ

w ramach opracowania

„GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY SMYKÓW NA LATA 2024 – 2034”

- 1.** Czy Pana(i) zdaniem, gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci **GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI dla GMINY SMYKÓW na lata 2023-2034**

Proszę wstawić „X” w jednej kolumnie.

Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE

- 2.** Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

Proszę podać zakres terytorium - jego granice.

.....

.....

.....

.....

3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar, gminy jest zdegradowany?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 5 kolumnach.

	bezrobocie - brak miejsc pracy
	przestępczość
	patologie społeczne
	niski poziom edukacji
	niski poziom kapitału społecznego
	słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw
	słaby rozwój handlu i usług
	zanieczyszczone środowisko
	małe zasoby mieszkaniowe
	słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa
	zły stan dróg i komunikacji
	zły stan obiektów budowlanych
	zły stan zabytków
	niska jakość terenów publicznych
	zdeprawowane i opuszczone tereny przemysłowe /pokolejowe
Inne (wpisać jakie):	

4. Jakie **problemy ekonomiczne**, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 5 kolumnach.

	brak miejsc pracy
	brak, lub zła jakość terenów inwestycyjnych
	brak lub zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami
	brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw
	zła gospodarka odpadami, ściekami
	niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań
	zły stan zabytków
	słaby rozwój handlu

	niewielka ilość (mała aktywność) małych i średnich przedsiębiorstw
Inne (wpisać jakie):	

5. Jakie problemy społeczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 6 kolumnach.

	przestępczość
	przestępczość młodocianych
	chuligaństwo, wandalizm
	bezrobocie
	bieda
	alkoholizm
	przemoc w rodzinie
	narkomania
	bezdumność
	utrudniony dostęp społeczeństwa do dobrych szkół
	niedobór organizacji pomagających w znalezieniu pracy (przekwalifikowanie, szkolenia)
	brak dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, internet)
	emigracja z gminy młodych i dobrze wykształconych osób
Inne (wpisać jakie):	

6. Jakie problemy związane z jakością życia, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 4 kolumnach.

	niska estetyka otoczenia – niska jakość urządzeń małej architektury
	brak terenów zielonych i spacerowych, boisk, placów zabaw
	brak ścieżek rowerowych
	zły stan infrastruktury wokół budynków

chaos reklamowy
niedostateczna ilość miejsc parkingowych
zły stan technicznych budynków
brak infrastruktury technicznej (np.: instalacji c.o., wod.-kan., gaz)
brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców sołectw
brak lub słaba aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania
brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy zamieszkania
słaby przepływ informacji w sprawach dotyczących najbliższego otoczenia zamieszkania
słaba samoorganizacja społeczna i współpraca między mieszkańcami a władzami publicznymi
Inne (wpisać jakie):

7. Jakie zostaną osiągnięte efekty, według Pana(i), w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 6 kolumnach.

podniesienie standardu życia społeczeństwa
zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej
wzrost wykształcenia i umiejętności mieszkańców
zatrzymanie w gminie ludzi młodych i wykształconych
eliminacja patologii w społeczeństwie
włączenie społeczne osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją
poprawa bezpieczeństwa publicznego
poprawa jakości i zwiększenie dostępności do usług publicznych
pozyskanie inwestorów zewnętrznych
rozwój mikro i małej przedsiębiorczości
zwiększenie ilości i poprawa jakości punktów handlowych, rzemieślniczych i usługowych
zwiększenie ilości miejsc pracy
przeciwdziałanie bezrobociu
poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych
poprawa stanu infrastruktury technicznej i drogowej
polepszenie komunikacji na terenie gminy

	stworzenie i/lub rozszerzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej
	stworzenie i/lub rozszerzenie bazy sportowej
	ograniczenie tzw. niskiej emisji i poprawa jakości środowiska naturalnego
	odnowa i renowacja zabytków
Inne (wpisać jakie):	

8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałyby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?

.....

.....

.....

9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy?

Proszę wstawić „X”, gdzie: 1–bardzo źle, 2–źle, 3–dostatecznie, 4–dobrze, 5–bardzo dobrze.

Lp	Elementy wpływające na warunki życia mieszkańców	OCENA (w skali 1-5)				
		1	2	3	4	5
SFERA SPOŁECZNA						
1	Sytuacja na rynku pracy					
2	Dochody uzyskiwane przez mieszkańców					
3	Aktywność i zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne					
4	Poziom edukacji i oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach podstawowych oraz szkół średnich					
5	Poziom edukacji i oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach średnich					
6	Dostępność opieki żłobkowej					
7	Dostępność opieki przedszkolnej					
8	Dostępność i zróżnicowanie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego					
9	Bezpieczeństwo publiczne					
10	Funkcjonowanie systemu pomocy społecznej w gminie					
SFERA GOSPODARCZA		1	2	3	4	5
1	Przedsiębiorczość mieszkańców					
2	Dostępność do handlu i usług na terenie gminy					
3	System wsparcia mikro i małej przedsiębiorczości na terenie					

gminy						
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA		1	2	3	4	5
1	Dostępność i stan infrastruktury technicznej: drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej itd.					
2	Zagospodarowanie i estetyka przestrzeni publicznych					
3	Baza sportowa i rekreacyjno-wypoczynkowa					
4	Baza kulturalno-oświatowa					
5	Baza edukacyjna					
6	Zagospodarowanie i wykorzystanie zabytków					
7	Stan środowiska naturalnego i zanieczyszczenia powietrza					

Dane ankietowanego

Ankieta jest anonimowa, a poniższe dane dotyczące respondenta potrzebne są tylko i wyłącznie do celów badawczych.

1. Płeć:	
	Mężczyzna
	Kobieta

2. Wiek:	
	poniżej 18
	18 - 34 lata
	35 - 59 lat
	60 - 64 lat
	powyżej 64

3. Wykształcenie:	
	podstawowe
	średnie
	zasadnicze zawodowe
	policealne
	wyższe

4. Zatrudnienie:	
	w przedsiębiorstwie państwowym
	w przedsiębiorstwie prywatnym

	w organach samorządu terytorialnego
	prowadzę działalność gospodarczą
	prowadzę własne gospodarstwo rolne
	nie pracuje; w trakcie nauki/studiów
	bezrobotny
	emeryt/rencista

5. Ile osób, razem z Panem(Panią), należy do Pana(i) gospodarstwa domowego?

Ogółem:	
W tym pracujących:	
Dzieci na utrzymaniu:	

6. Które ze zdań najlepiej określa Pana(i) odczucia dotyczące poziomu życia Pana(i) rodziny?

	Żyję się nam dostatnio
	Jakoś sobie radzimy
	Żyjemy przeciętnie
	Dość trudno nam jest przeżyć
	Bardzo trudno jest nam przeżyć

7. Proszę wskazać na terenie, którego sołectwa Gminy Smyków Pan(i) mieszka:

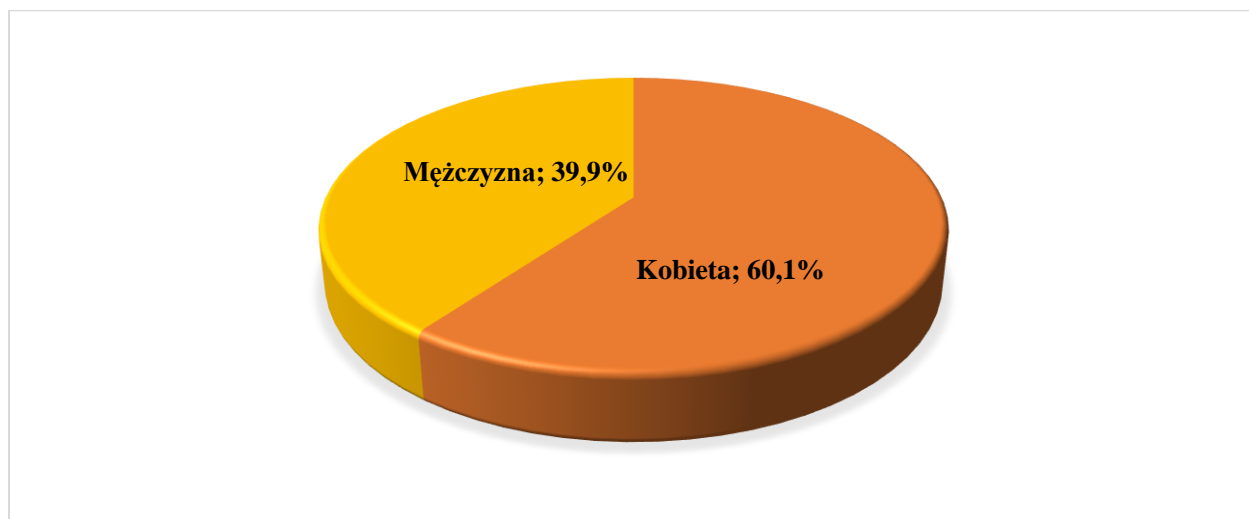
	Adamów
	Cisownik
	Kozów
	Królewiec
	Matyniów
	Miedzierza
	Przyłogi
	Salata
	Smyków
	Stanowiska
	Trawniki
	Wólka Smolana

9. 3. Analiza ankiet z badań społecznych

Na potrzeby opracowania niniejszej Diagnozy, zrealizowano ankietę wśród mieszkańców gminy (badanie jakościowe), aby poznać lepiej potrzeby mieszkańców, ich opinie o poszczególnych dziedzinach funkcjonowania gminy, występujące problemy oraz wskazanie priorytetów na najbliższe lata. W ankiecie, która składała się z 4 pytań dot. ankietowanych i 11 pytań ogólnych dot. sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, wzięło udział 338 ankietowanych.

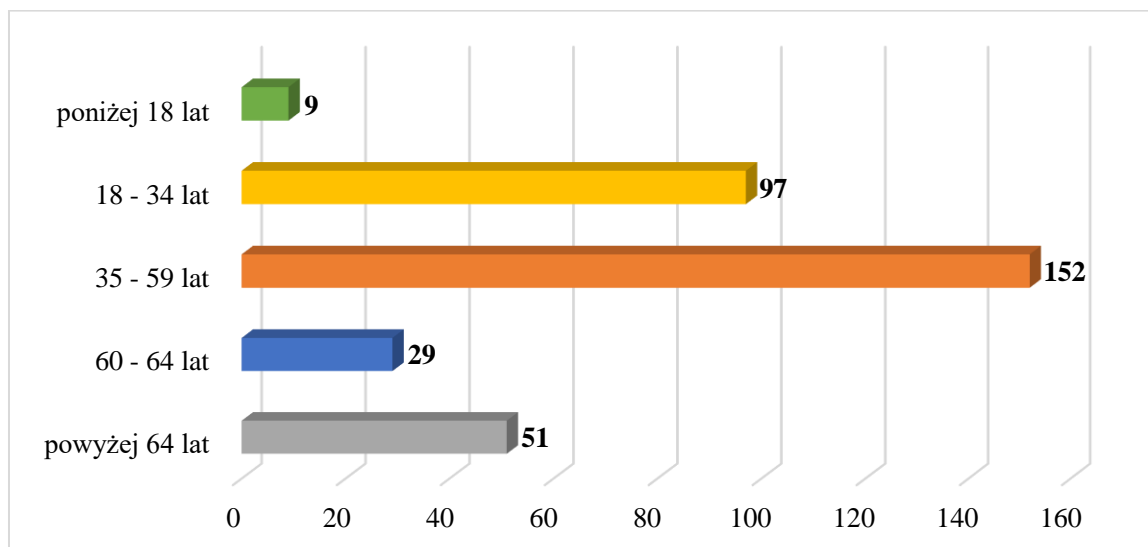
CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ

Wykres 33. Podział ankietowanych ze względu na płeć w Gminie Smyków.

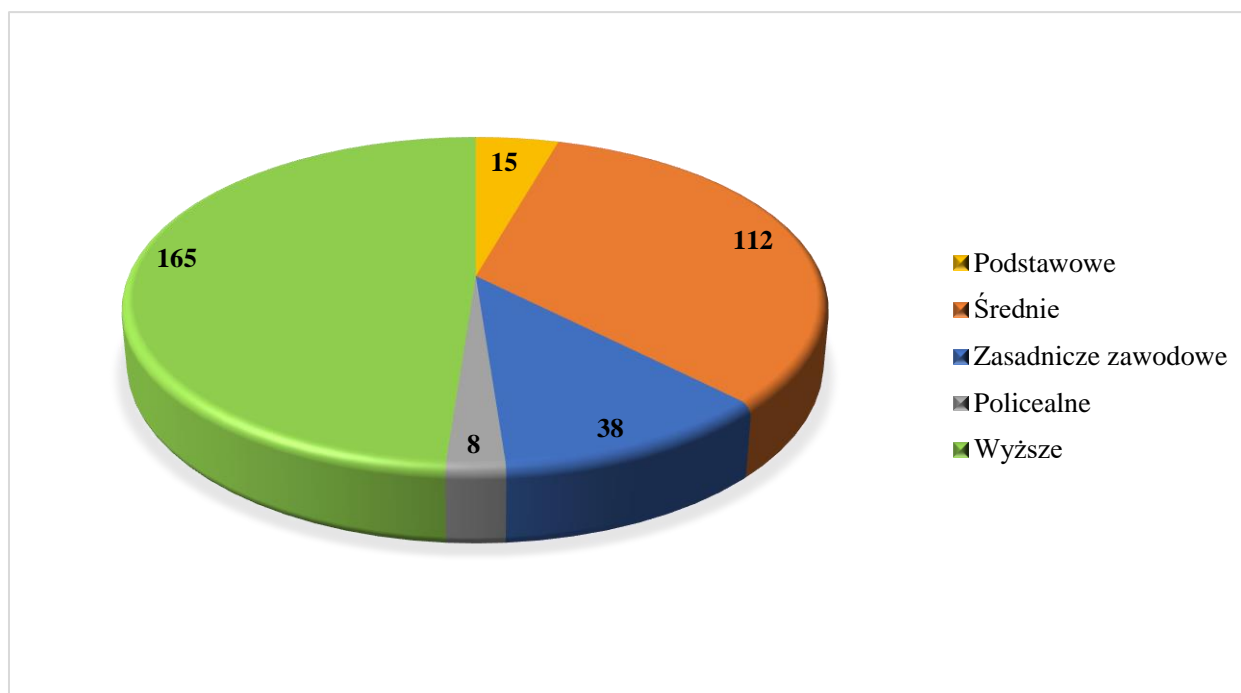
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 34. Podział ankietowanych ze względu na wiek w Gminie Smyków.

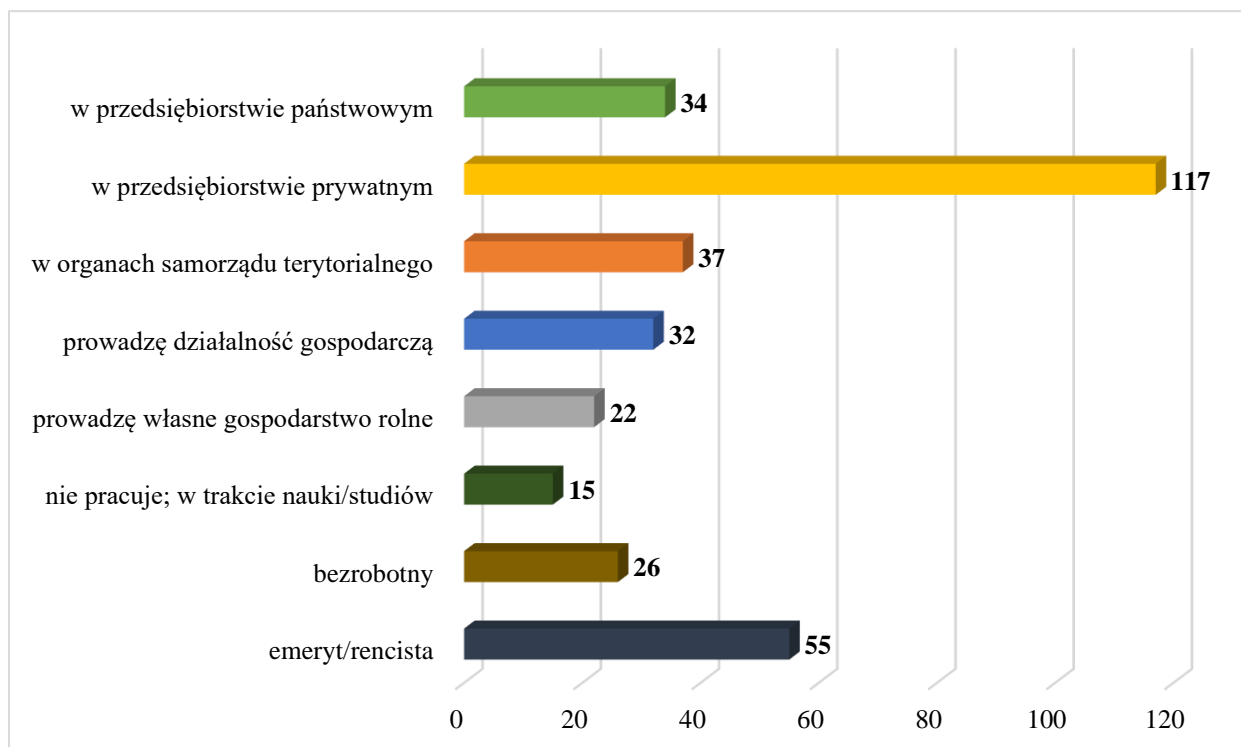
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 35. Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie w Gminie Smyków.

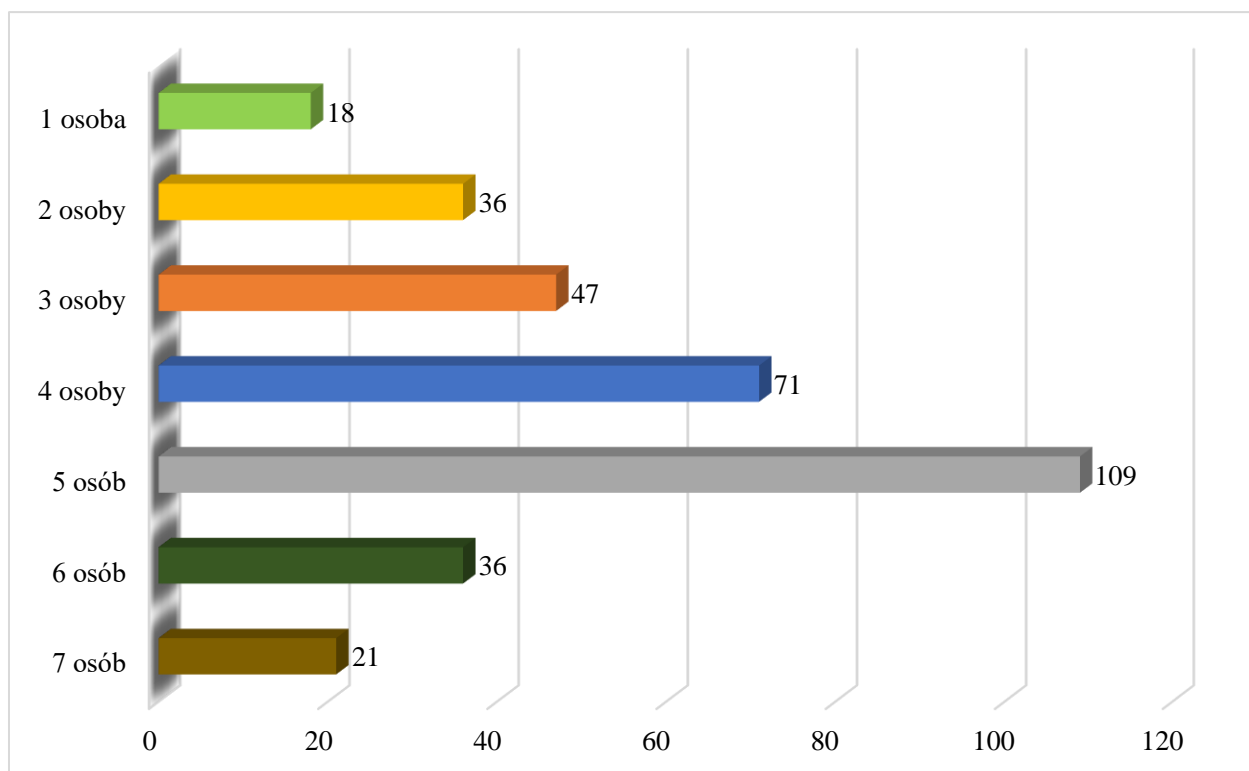
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 36. Podział ankietowanych ze względu na zatrudnienie w Gminie Smyków.

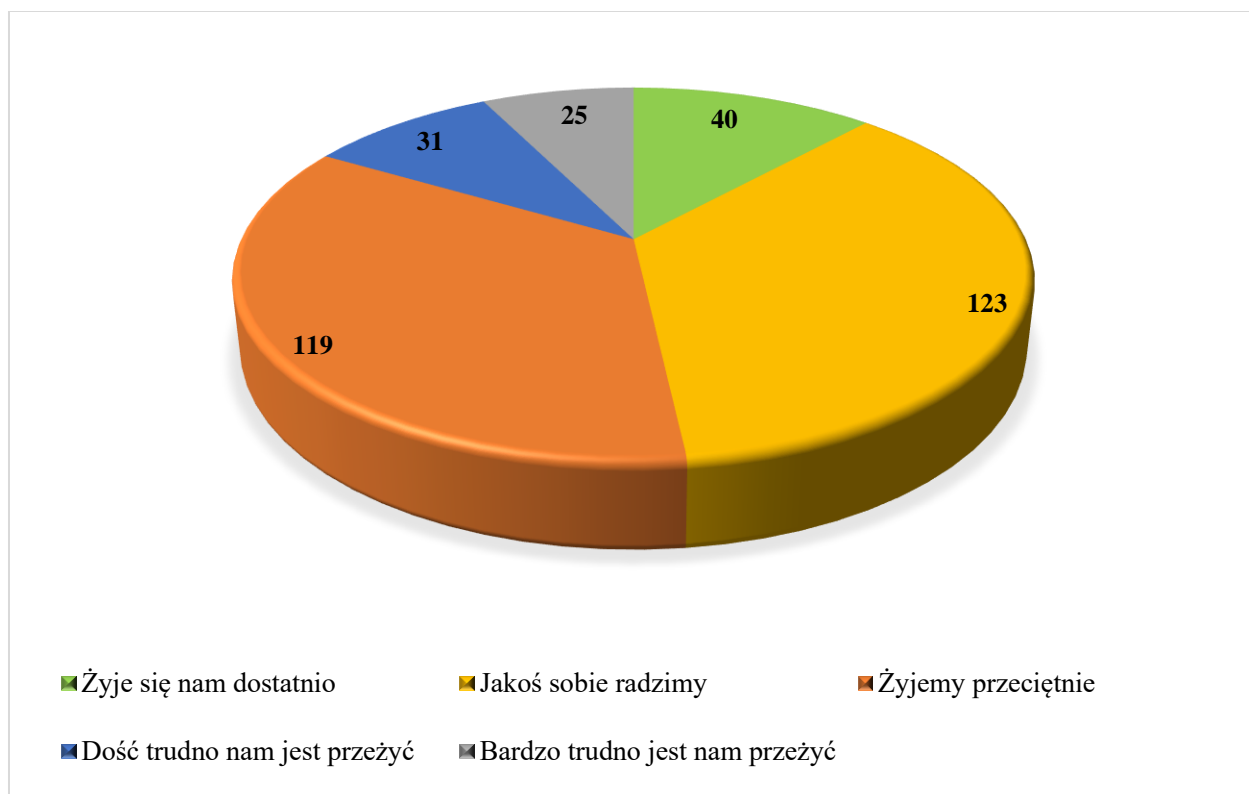
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 37. Podział ankietowanych ze względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym w Gminie Smyków.

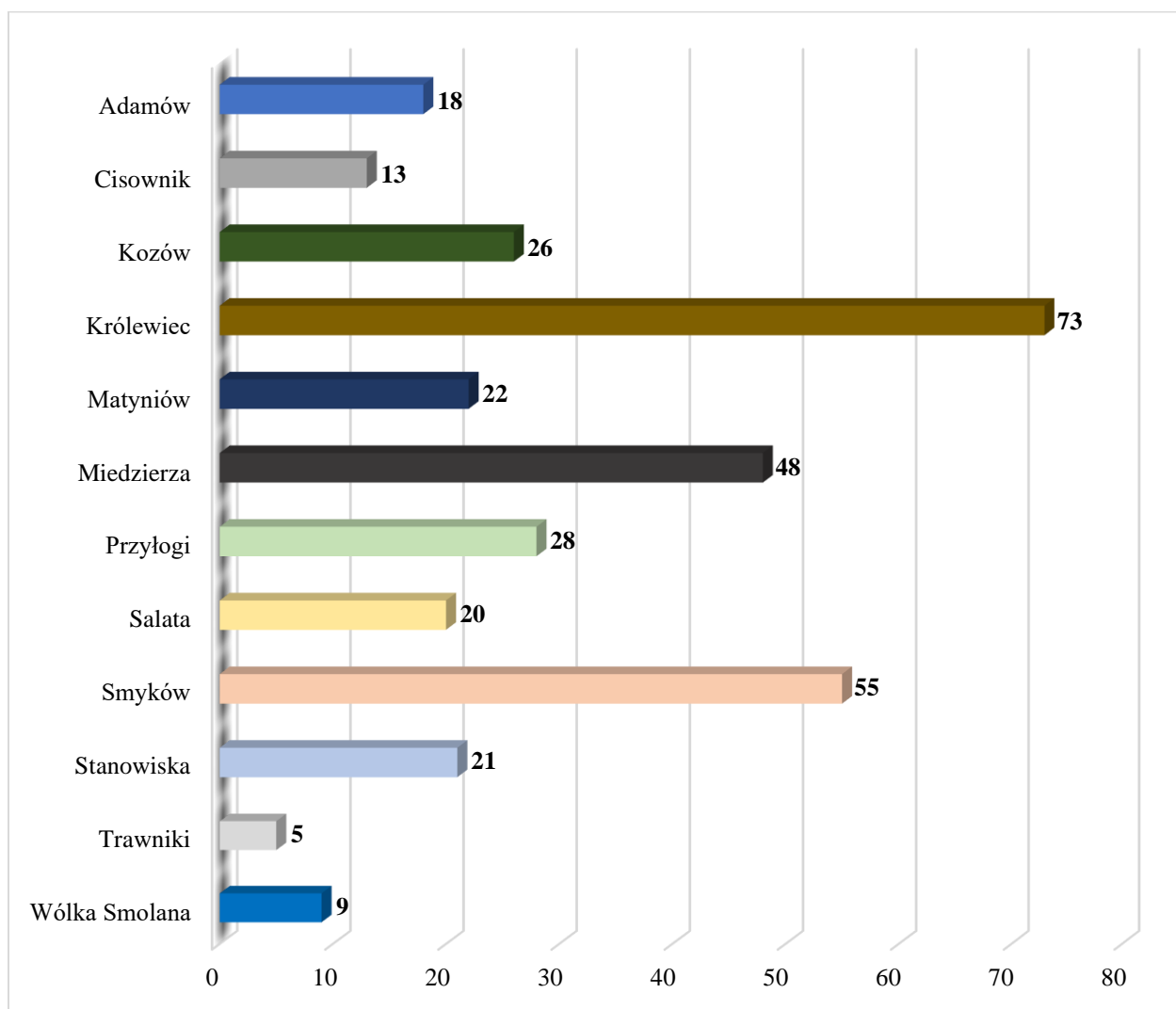
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 38. Podział ankietowanych ze względu na odczucia dotyczące poziomu życia w Gminie Smyków.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 39. Podział ankietowanych ze względu na zamieszkanie w danym sołectwie w Gminie Smyków.

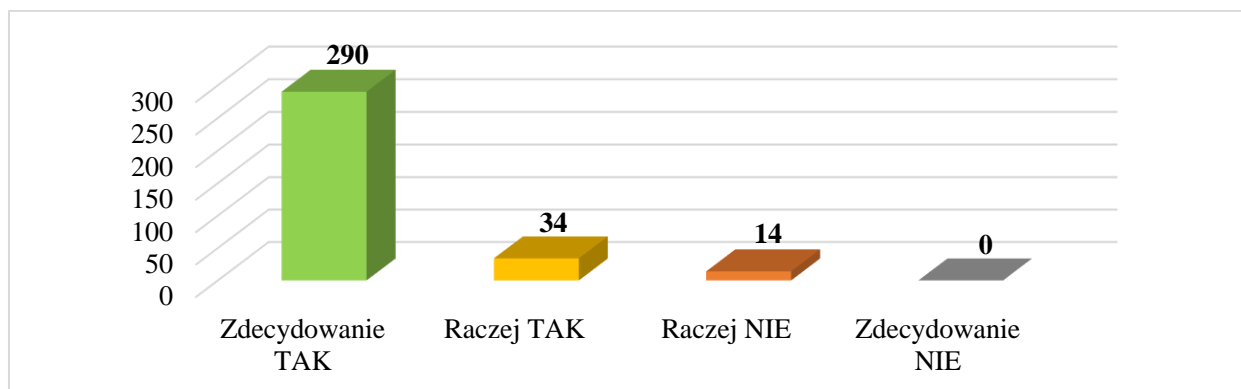
Źródło: Opracowanie własne.

W badaniu opinii publicznej w zakresie potrzeb realizacji określonych działań związanych z rewitalizacją, na terenie Gminy Smyków wzięło udział 338 osoby. Wśród respondentów 60,1 % stanowiły kobiety, natomiast 39,9 % to mężczyźni. Największa grupa badanych to osoby w średnim wieku, czyli 35-59 lat, tj. 45,0 % oraz osoby młode w wieku od 18 lat do 34 tj. 28,7 % ankietowanych. Prawie połowa ankietowanych posiadała wykształcenie wyższe, tj. 48,8 %. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące w przedsiębiorstwach prywatnych tj. 34,6 %.

W większości do osób prowadzących gospodarstwo domowe wraz z ankietowanym należało 5 osób. Gospodarstwa domowe liczą od 1 nawet do 7 osób. Większość ankietowanych opisując odczucia na temat poziomu życia swojej rodziny, użyłoby zdania „jakoś sobie radzimy”. Grupa ta stanowi 36,4 % spośród wszystkich ankietowanych. Dużo osób użyłoby stwierdzenia, iż „żywemy przeciętnie”.

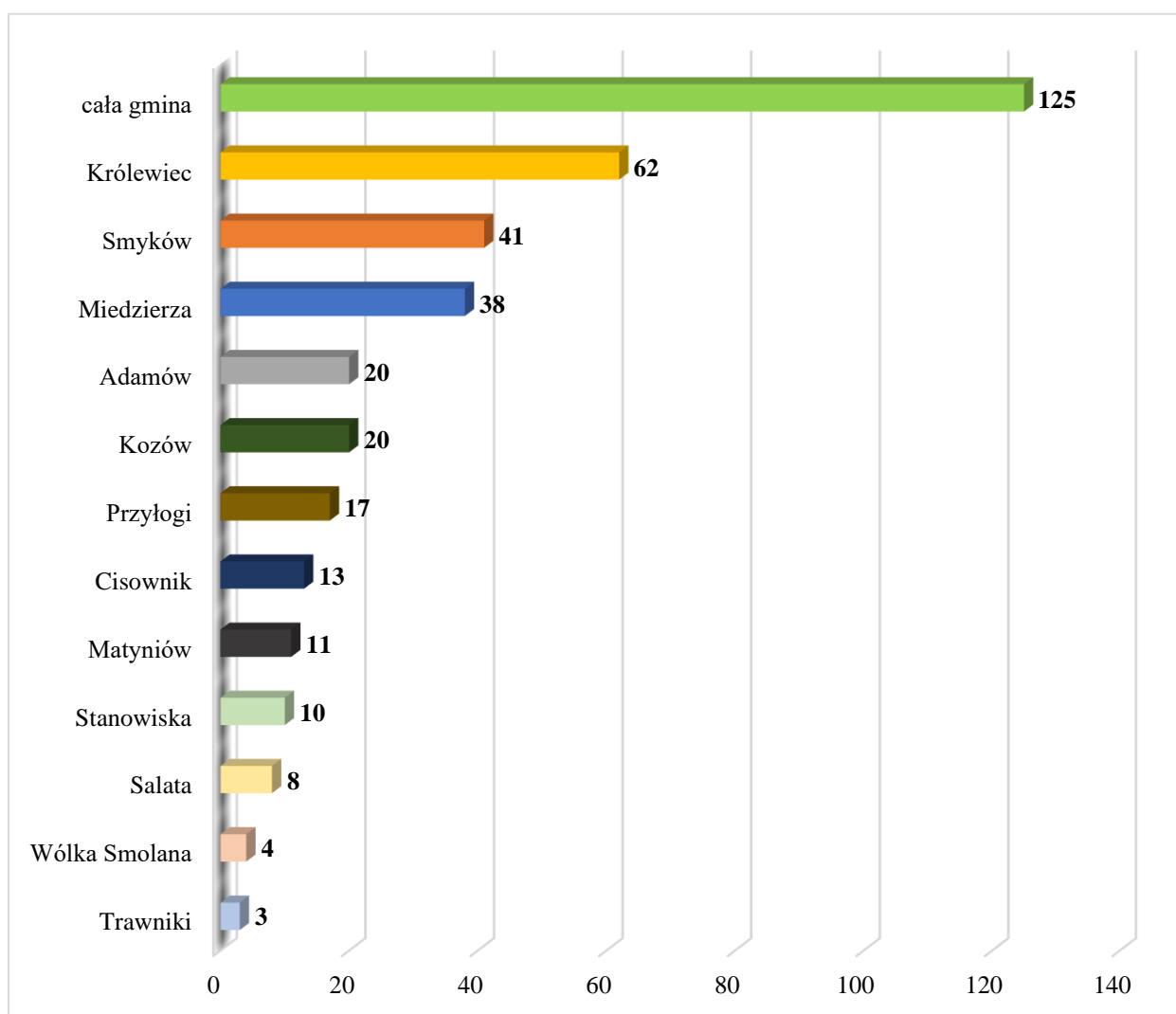
ANALIZA POSZCZEGÓLNYCH PYTAŃ ZAWARTYCH W ANKIECIE

Wykres 40. Pytanie 1. Czy Pana(i) zdaniem gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI dla GMINY SMYKÓW na lata 2024-2034?

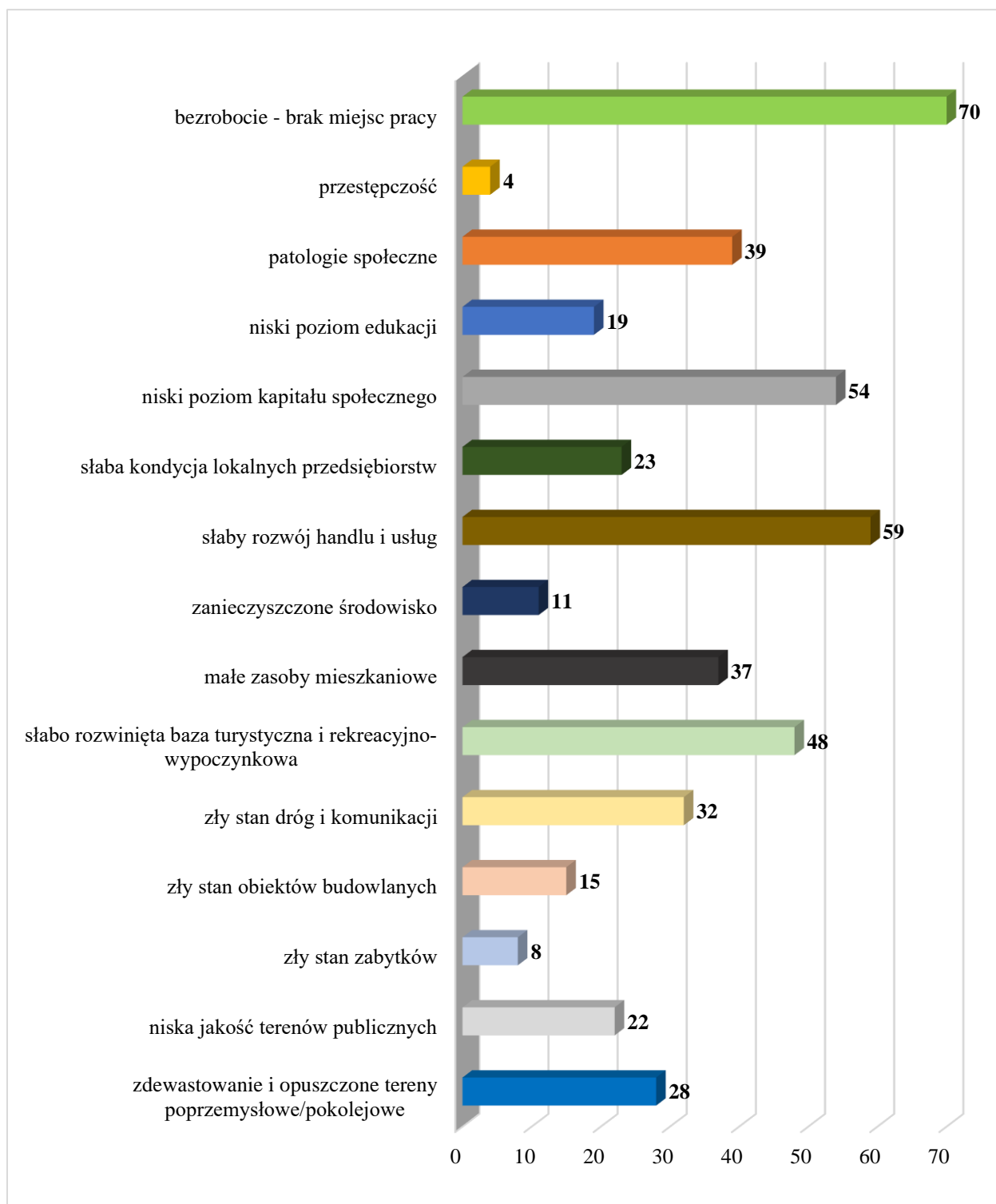
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 41. Pytanie 2. Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

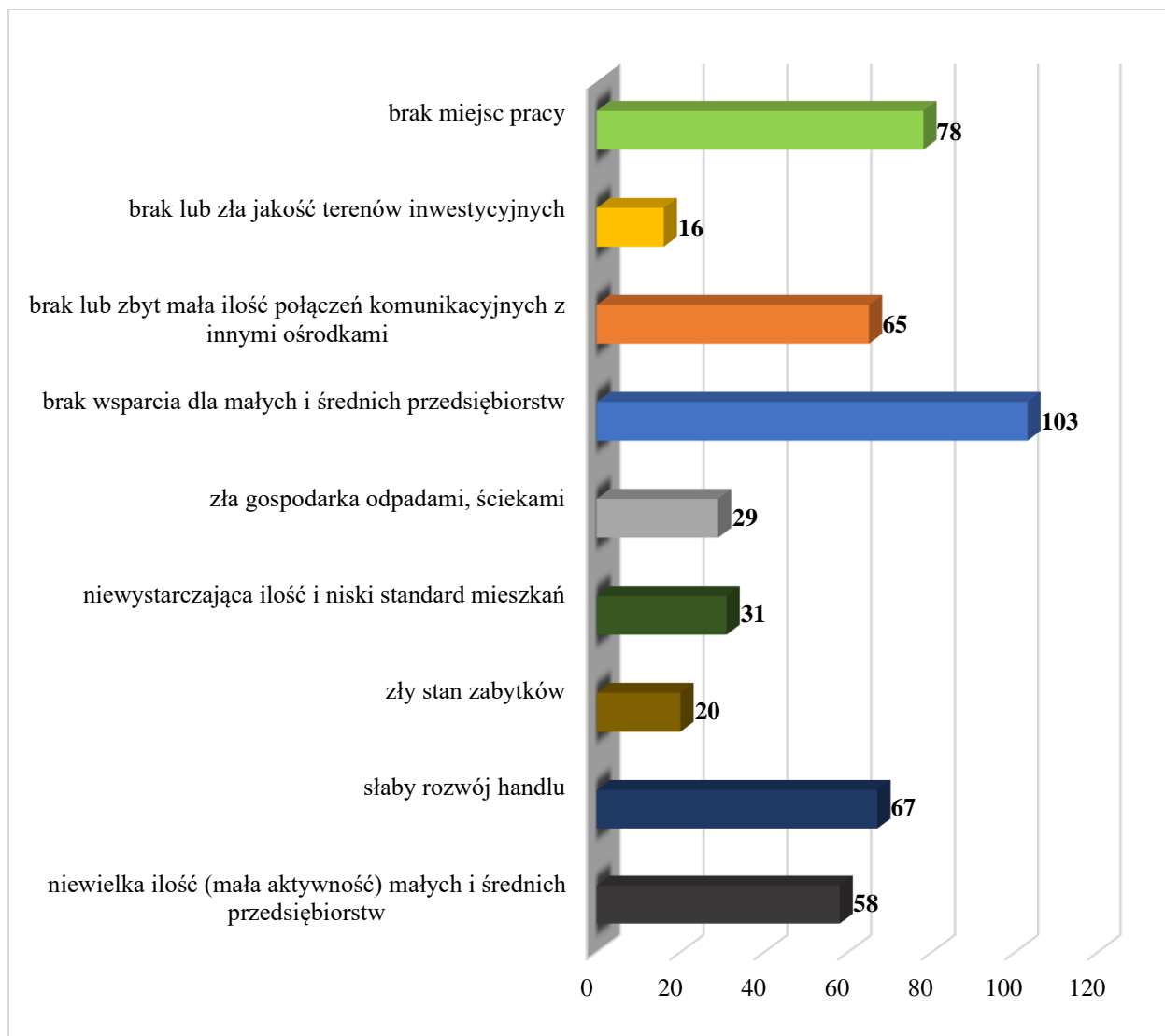
Wykres 42. Pytanie 3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar gminy jest zdegradowany?

Źródło: Opracowanie własne.

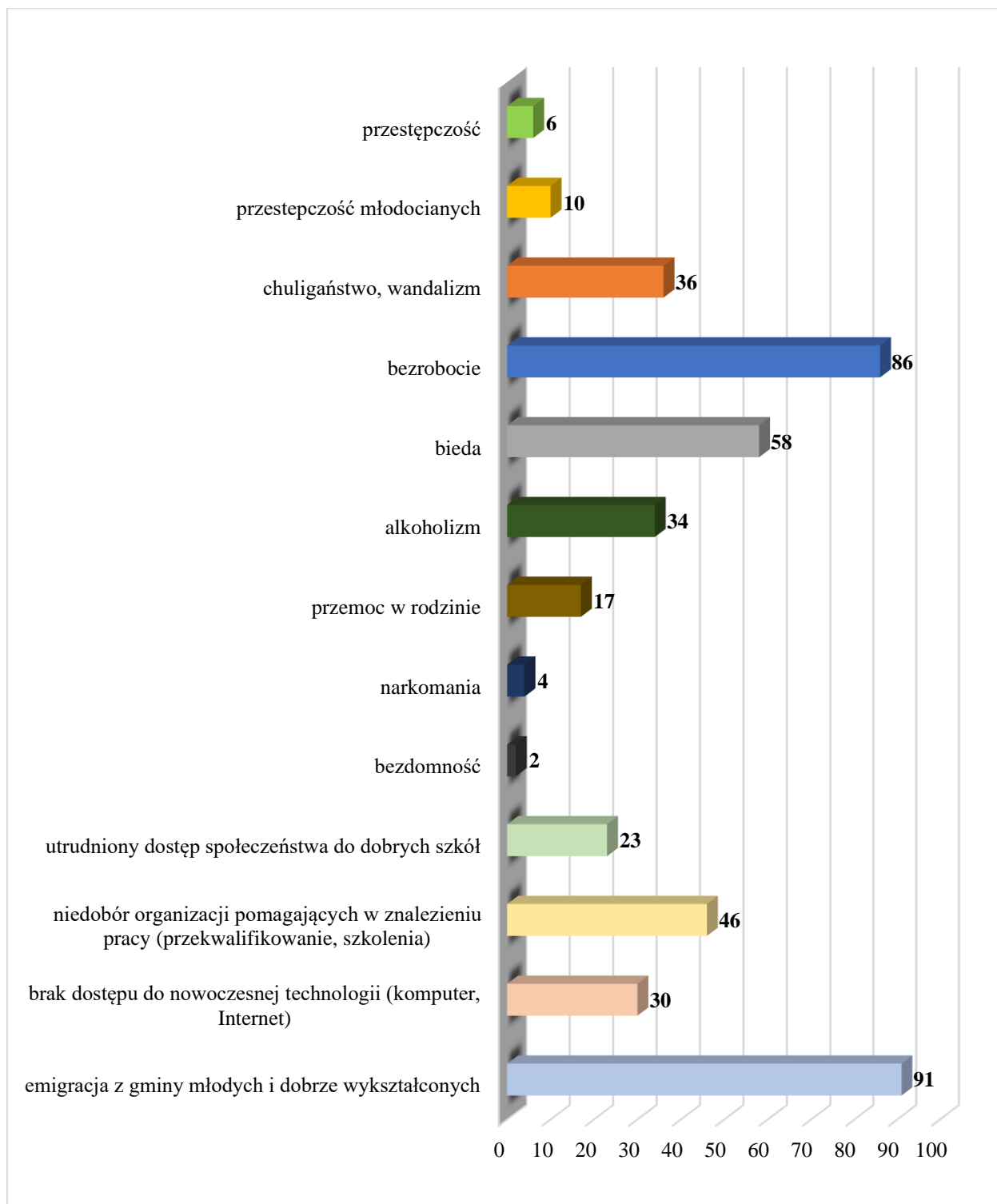
32 ankietowanych dopisało do tych odpowiedzi **brak infrastruktury sportowej**.

Wykres 43. Pytanie 4. Jakie problemy ekonomiczne na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

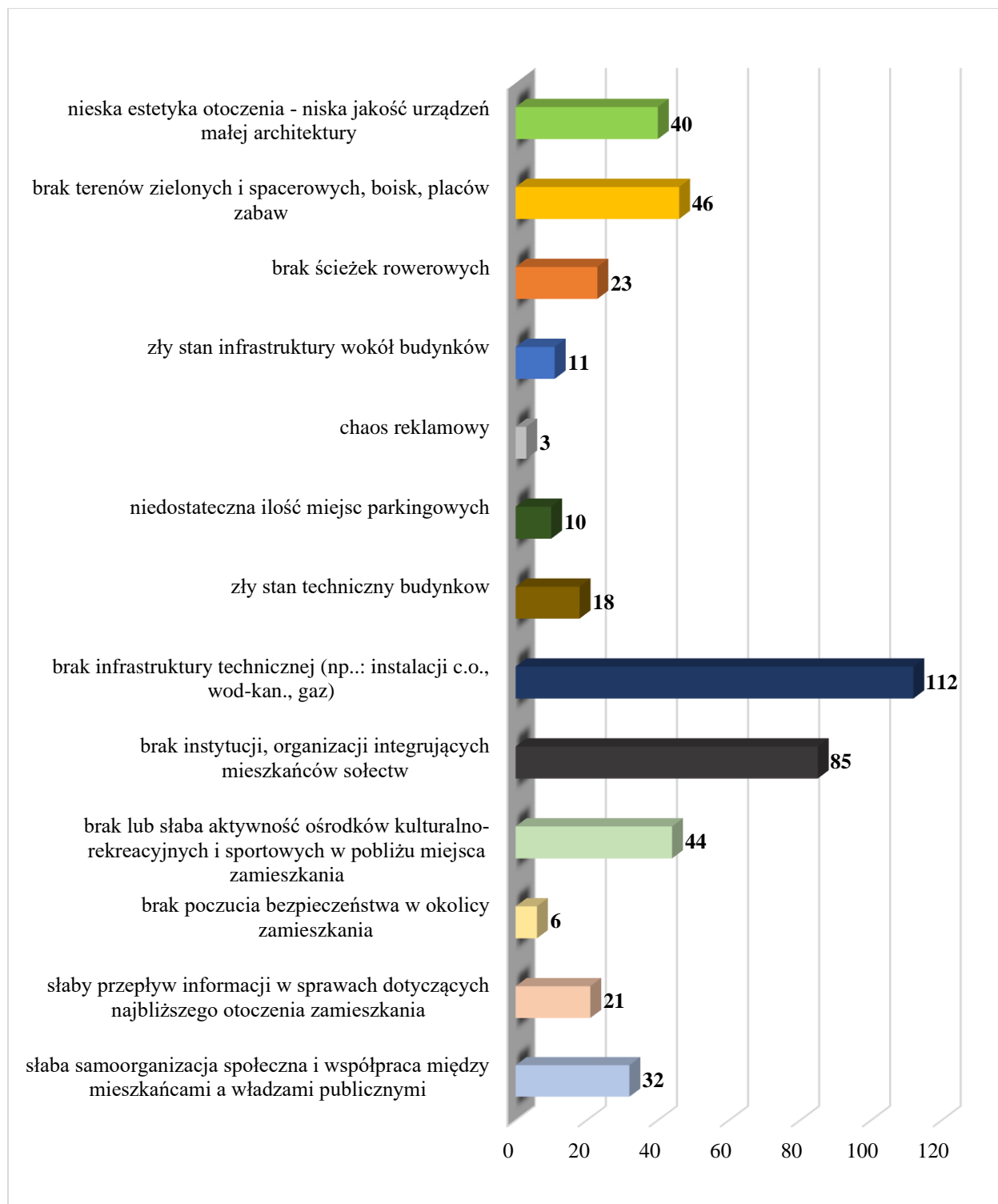
Wykres 44. Pytanie 5. Jakie problemy społeczne na wskazanym obszarze, chciały Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

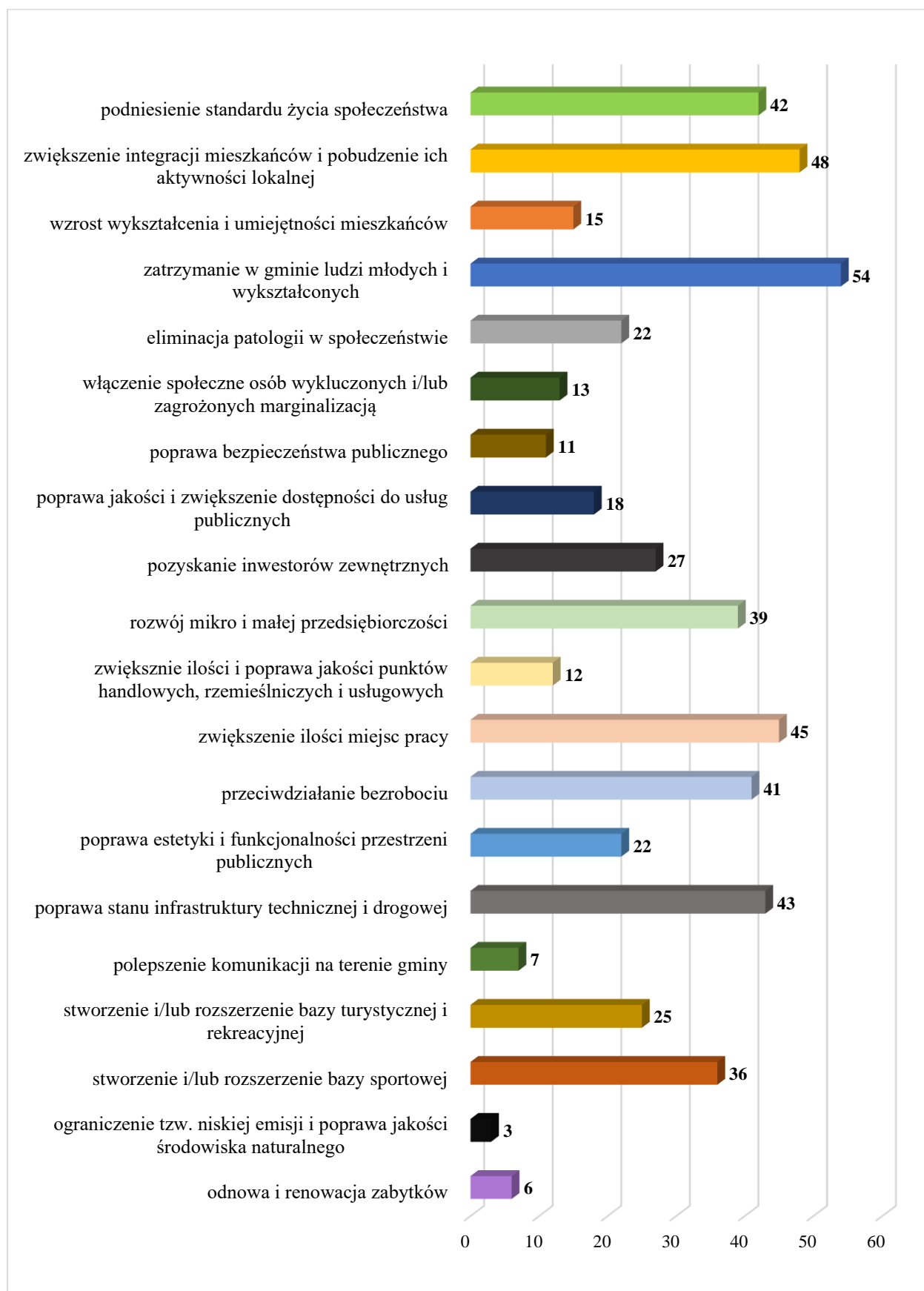
48 ankietowanych dopisało do tych odpowiedzi **brak miejsc opieki i edukacji dla dzieci poniżej 3 roku życia, tj. żłobek.**

Wykres 45. Pytanie 6. Jakie problemy związane z jakością na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

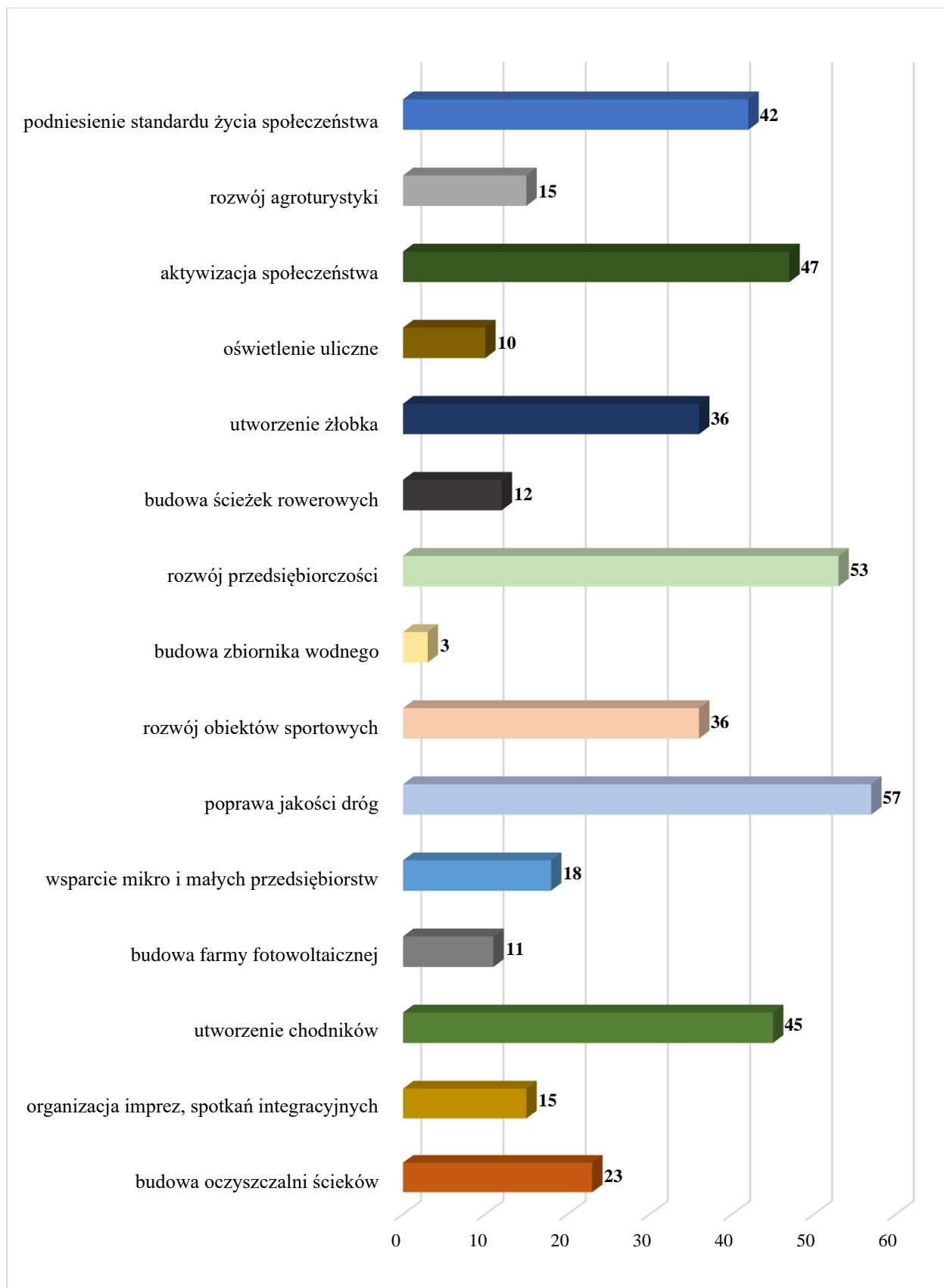
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 46. Pytanie 7. Jakie zostaną osiągnięte efekty według Pana(i) w procesie rewitalizacji?

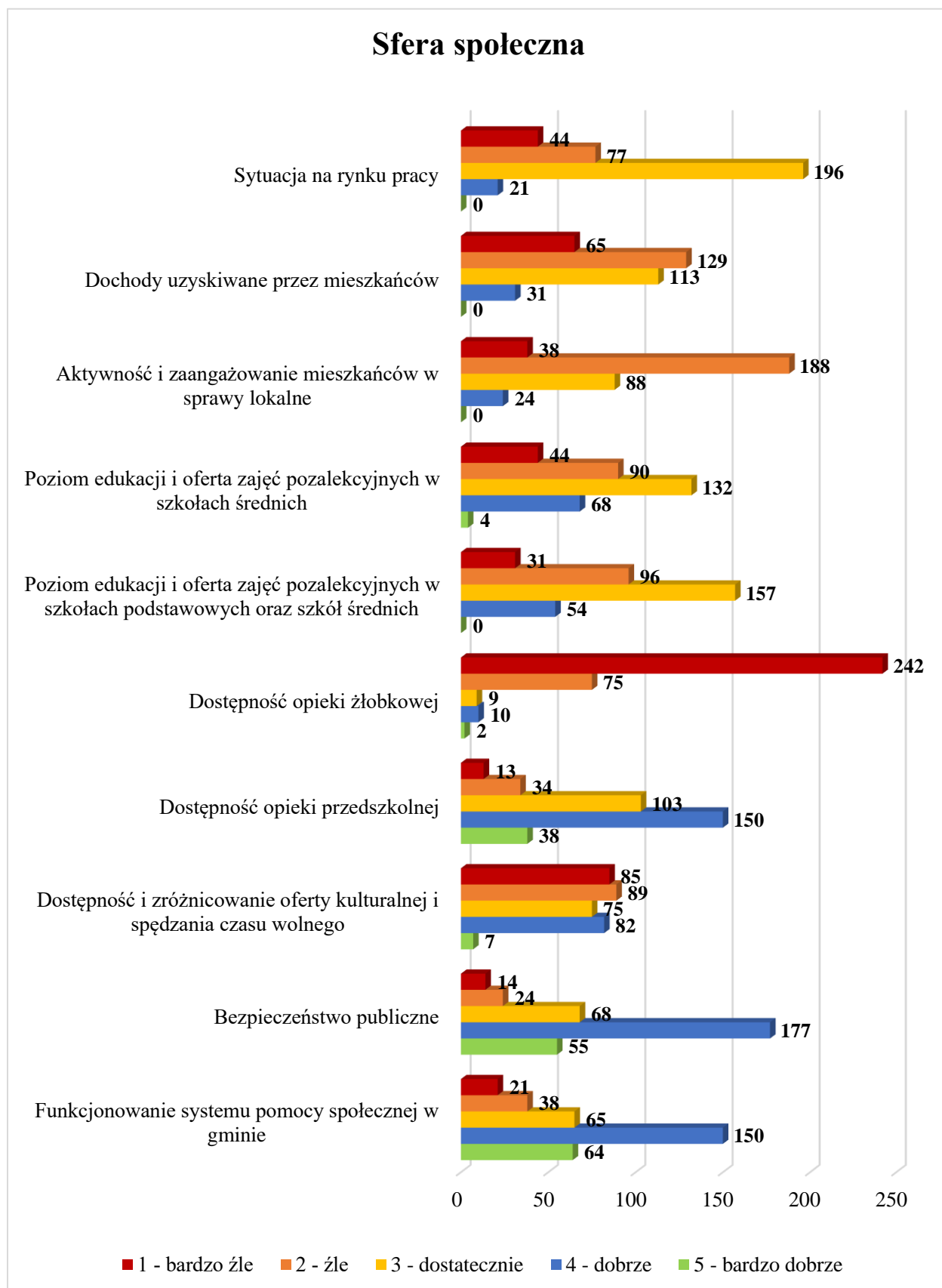
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 47. Pytanie 8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?

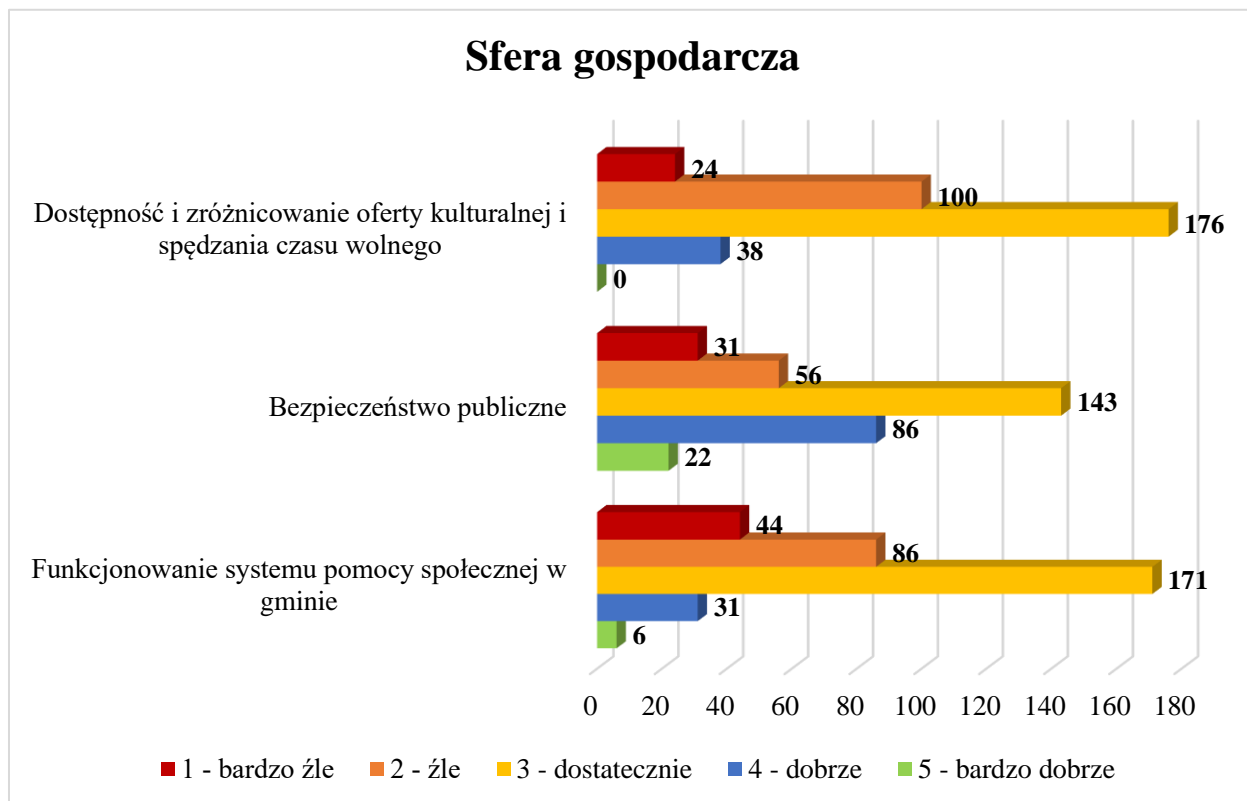
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 48. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców? Sfera społeczna.

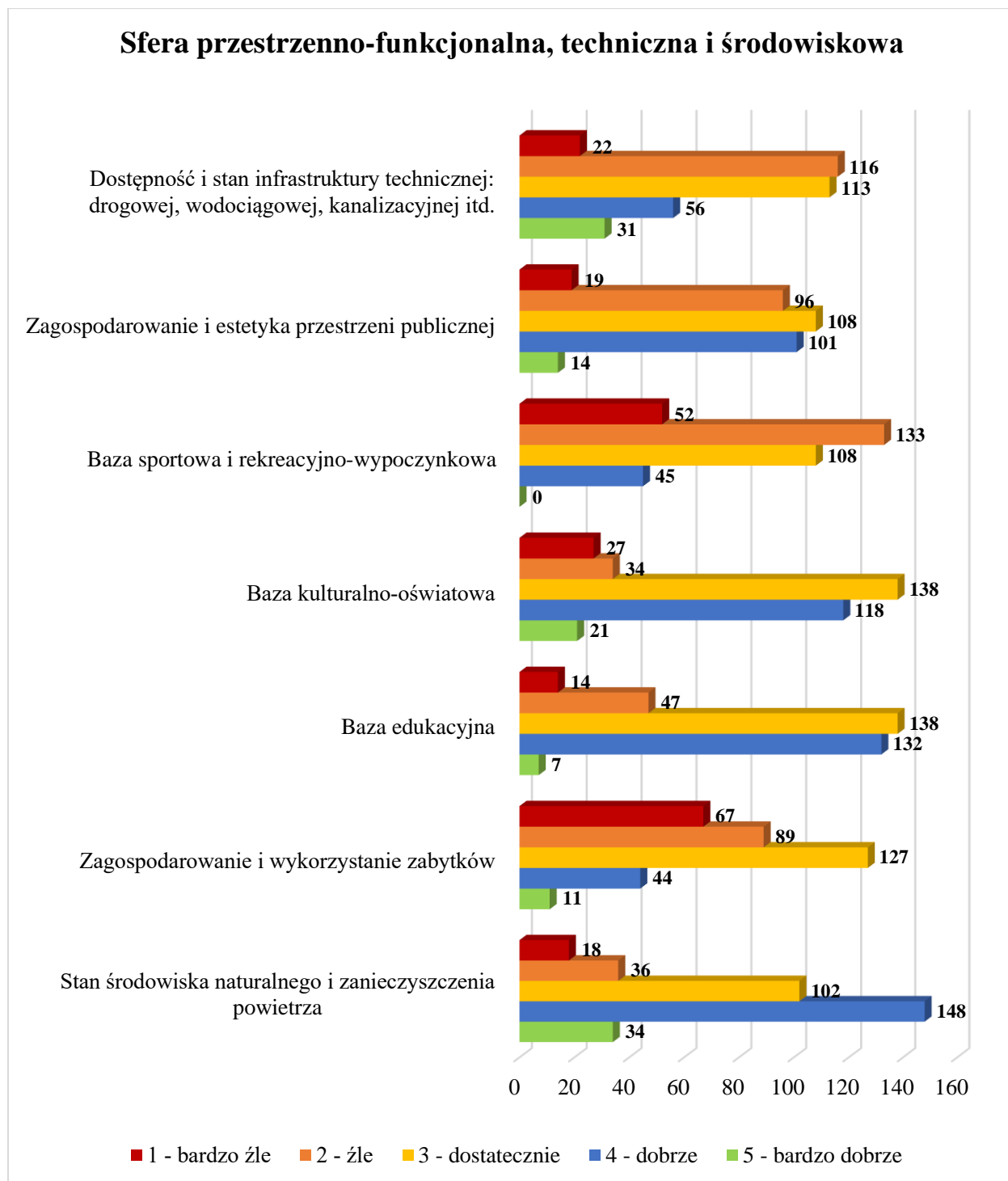
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 49. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy?
Sfera gospodarcza.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 50. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy?
Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa?

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział X. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

10.1. Identyfikacja negatywnych zjawisk występujących na terenie Gminy Smyków

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji za obszar zdegradowany uważany jest obszar gminy, na którym w toku prac diagnostycznych zidentyfikowany został stan kryzysowy, przejawiający się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej w jednej z sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej oraz technicznej. W analizie diagnostycznej wykorzystane zostały mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań Gminy Smyków, które wynikają z charakteru dostępnych danych wykorzystanych w analizach, ale przede wszystkim z odmiennego charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.

Pierwszym etapem w procesie wskazania obszaru gminy objętego programem rewitalizacji jest identyfikacja negatywnych zjawisk występujących w gminie Smyków w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej. Obszar kryzysowy określony został przy wykorzystaniu zestawu podstawowych wskaźników, opisujących zjawiska w sferze społecznej. Są nimi:

- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze ubóstwa;
- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze bezrobocia;
- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze przestępczości (popelnione przestępstwa, wykroczenia oraz nałożone "Niebieskie Karty");
- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym.

Dla każdej sfery za wartość referencyjną przyjęto średnią wartość wskaźnika dla całej Gminy Smyków. We wszystkich strefach i jednostkach ewidencyjnych, w których wartość wskaźnika odchyła się od wartości referencyjnej, zdiagnozowano negatywne zjawiska.

Proces delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przebiegał następująco:

1. Dla wszystkich sołectwach przeprowadzono diagnozę (analizę wskaźnikową), mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego.

2. Do obszaru zdegradowanego zaliczono sołectwa spełniające jednocześnie poniższe kryteria.

Wskaźniki, jakie zostały analizowane dla każdego sołectwa gminy Smyków dla ustalenia największego nagromadzenia negatywnych zjawisk to:

✓ **W sferze społecznej:**

- liczba osób korzystających z pomocy społecznej (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności na 100 mieszkańców),
- poziom bezrobocia (liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców oraz liczba długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców).
- poziom uczestnictwa w życiu publicznym (liczba zarejestrowanych NGO na 100 mieszkańców, liczba wniosków o dotacje złożonych do gminy w 2022 r. na 100 mieszkańców, frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w 2014 r., frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w 2018 r.),
- przestępczość (liczba przestępstw na 100 mieszkańców, liczba wykroczeń na 100 mieszkańców, liczba domowych interwencji na 100 mieszkańców, liczba założonych "Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców).

✓ **W sferze gospodarczej:**

- liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 100 mieszkańców.

✓ **W sferze środowiskowej:**

- możliwość występowania zagrożenia hałasem,
- ilość wyrobów zawierających azbest na 100 mieszkańców.

✓ **W sferze przestrzennej:**

- dostęp do placówek szkolnych i przedszkolnych na 100 mieszkańców,
- dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych na 100 mieszkańców,
- liczba gospodarstw korzystających z sieci wodociągowej na 100 mieszkańców,
- liczba gospodarstw korzystających z sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców,
- liczba osób korzystających z przydomowych oczyszczalni na 100 mieszkańców.

✓ **W sferze technicznej:**

- liczba budynków użyteczności publicznej i terenów publicznych na 100 mieszkańców,
- stan obiektów użyteczności publicznej,
- liczba budynków użyteczności publicznej, które wymagają termomodernizacji na 100 mieszkańców.

Kluczowym elementem delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji były konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Smyków. Konsultacje miały formę badań ankietowych, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej dostępnej:

- w Urzędzie Gminy Smyków;
- na stronie internetowej Urzędu Gminy Smyków.

Analiza wskaźnikowa potencjału rozwojowego Gminy Smyków

Tabela 44. Tabela wskaźnikowa negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych.

Obszar	Ubóstwo	Bezrobocie	Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	Negatywne zjawiska gospodarcze	Negatywne zjawiska środowiskowe	Negatywne zjawiska przestrzenne	Negatywne zjawiska techniczne	Syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk
Adamów	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Średnie (2)	1,71
Cisownik	Niskie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	1,71
Kozów	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Średnie (2)	1,57
Królewiec	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	2,43
Matyniów	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	2,00
Miedzierza	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Średnie (2)	2,29
Przyłogi	Niskie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	2,14
Salata	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,57
Smyków	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Wysokie (3)	2,29
Stanowiska	Niskie (1)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,57
Trawniki	Niskie (1)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Niskie (1)	2,00
Wólka Smolana	Niskie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	2,14
Gmina Smyków Średnia:	1,50	2,08	1,83	2,00	1,92	2,33	2,00	1,95

Uwaga: Miernik oceny dla algorytmu negatywnego: wysokie (3), średnie (2), niskie (1).

Źródło: Opracowanie własne.

Z analizy wskaźników dla poszczególnych sołectw w Gminie Smyków wynika, iż największe natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych występuje w sołectwach:

- Królewiec,
- Miedzierz,
- Smyków.

Natomiast duże natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych występuje w sołectwach:

- Matyniów,
- Przyłogi,
- Trawniki,
- Wólka Smolana.

Najmniejsze natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych występuje w sołectwach:

- Adamów,
- Cisownik,
- Kozów,
- Salata,
- Stanowiska.

Tabela 45. Tabela wskaźnikowa dostępności do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.

Obszar	Dostępność do usługi zdrowia	Uczestnictwo w życiu publicznym	Dostępność do kultury	Dostępność do edukacji	Dostępność do sportu i rekreacji	Dostępność komunikacyjna	Syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk
Adamów	Średnie (2)	Niskie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Niskie (3)	2,33
Cisownik	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Niskie (3)	2,00
Kozów	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Niskie (3)	2,00
Królewiec	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,83
Matyniów	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,00
Miedzierza	Średnie (2)	Niskie (3)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Wysokie (1)	Wysokie (1)	1,67
Przyłogi	Średnie (2)	Niskie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Niskie (3)	2,33
Salata	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	1,67
Smyków	Wysokie (1)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Wysokie (1)	Wysokie (1)	1,17
Stanowiska	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Niskie (3)	2,00
Trawniki	Średnie (2)	Niskie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Niskie (3)	2,17
Wólka Smolana	Średnie (2)	Niskie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,17
Gmina Smyków Średnia:	1,92	2,17	2,00	1,75	1,50	2,33	1,95

Uwaga: Miernik oceny dla algorytmu negatywnego: wysokie (1), średnie (2), niskie (3).

Źródło: Opracowanie własne.

Z analizy wskaźników dla poszczególnych sołectw w Gminie Smyków wynika, iż największy problem z dostępnością do podstawowej infrastruktury i usług publicznych występuje w sołectwach:

- Adamów,
- Przyłogi,
- Trawniki,
- Wólka Smolana.

Natomiast duży problem z dostępnością do podstawowej infrastruktury i usług publicznych występuje w sołectwach:

- Cisownik,
- Kozów,
- Królewiec,
- Matyniów,
- Stanowiska.

Najmniejszy problem z dostępnością do podstawowej infrastruktury i usług publicznych występuje w sołectwach:

- Miedzierz,
- Salata,
- Smyków.

10. 2. Charakterystyka obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wyznaczając obszar zdegradowany należy przeprowadzić szczegółową diagnozę, obejmującą teren całej gminy. W pierwszej kolejności ustalany jest obszar, gdzie koncentrują się negatywne zjawiska społeczne (w szczególności ubóstwo, przestępczość, bezrobocie, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego). Kolejnym krokiem jest sprawdzenie, czy na wskazanym wyżej obszarze występują negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenne, techniczne. Jeżeli zdiagnozowane zostanie choć jedno z nich – mamy do czynienia z obszarem zdegradowanym. Obszar taki, lub jego część, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego zamierza się prowadzić rewitalizację, nazywamy obszarem rewitalizacji.

Na obszarach wiejskich nierzadko występują tylko wybrane kategorie problemów, określone przy definicji stanu kryzysowego, które mają charakter problemu rozwoju. Ze względu na sposób pozyskiwania i publikowania danych statystycznych, możliwość monitorowania niektórych zagadnień jest bardzo ograniczona. Należy uwzględnić fakt, że niektóre spośród aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego, jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji na obszarach wiejskich – nie muszą być zjawiskami patologicznymi, wymagającymi interwencji w kierunku naprawy stanu. Ponadto należały także uwzględnić fakt, że na obszarach wiejskich zwłaszcza w skali części gmin, pojedynczych miejscowości lub części miejscowości – w praktyce nie jest możliwe monitorowanie w sposób statystyczny wszystkich aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego gdzie, jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji wskazuje się: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część, jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy. Do powierzchni obszaru rewitalizacji należy zaliczyć rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji (a nie powierzchnię geodezyjną miejscowości/sołectw). Jednocześnie do ludności obszaru rewitalizacji należy zaliczyć osoby mieszkające na terenie wskazanym jako obszar rewitalizacji.

Dodatkowo mając na uwadze, że delimitacja obszaru rewitalizacji podlega ograniczeniu ze względu na liczbę mieszkańców i wielkość, zdecydowano, że na obszarze rewitalizowanym

powinna znajdować się infrastruktura (zdegradowane obiekty lub obszary lub tereny), których przebudowa i adaptacja, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych przyczynią się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów. Takie określenie obszaru rewitalizacji pozwoli na odnowę zdegradowanych przestrzeni wiejskich przyczyniając się do wzmocnienia ich potencjałów rozwojowych w tym gospodarczych.

Rewitalizacja jest prowadzona na obszarach, gdzie mamy do czynienia ze zjawiskiem degradacji, czyli stanem kryzysowym. Oznacza to, że nie prowadzi się rewitalizacji na terenach, które nie mogą być zdefiniowane, jako zdegradowane, znajdujące się w kryzysie. Degradacja ma obejmować przestrzeń, funkcję i substancję. To znaczy, że możemy mówić o obszarze zdegradowanym w sytuacji, gdy na danym obszarze stan kryzysowy występuje nie tylko w odniesieniu do sfery architektoniczno-urbanistycznej (substancja) danego obszaru, czy przestrzennej, ale także jest związany ze sferą gospodarczą i społeczną (funkcja) terenu. Warto w tym miejscu podkreślić, że rewitalizacja ma rozwiązywać problemy danego obszaru związane ze wszystkimi sferami, a nie jedną z nich.

Tabela 46. Zestawienie natężenia kryzysowych zjawisk w Gminie Smyków.

Obszar	Liczba ludności w 2022r.	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze społecznej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze gospodarczej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze środowiskowej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze przestrzennej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze technicznej	Razem
Adamów	242	3	1	0	3	1	8
Cisownik	126	7	1	0	2	0	10
Kozów	328	5	0	0	3	1	9
Królewiec	824	14	0	1	2	2	19
Matyniów	337	4	1	1	3	1	10
Miedzierza	471	13	0	2	1	1	17
Przyłogi	406	9	1	1	3	1	15
Salata	241	3	0	2	2	1	8
Smyków	416	12	0	1	1	2	16
Stanowiska	258	6	0	1	2	1	10
Trawniki	71	7	1	1	3	0	12
Wólka Smolana	88	9	1	1	3	1	15
Gmina Smyków Razem:	3 808	92	6	11	28	12	149

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzona diagnoza społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenna i techniczna wskazuje na 5 sołectw, które spełniają warunki do uznania jej za obszary zdegradowane. Wskazane w powyższej tabeli przeliczenia dotyczą najintensywniejszego występowania negatywnych zjawisk, w każdym z pięciu podstawowych obszarów: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzennym oraz technicznym.

**Obszar zdegradowany obejmuje następujące sołectwa:
Królewiec, Miedzierza, Przyłogi, Smyków i Wólka Smolana.**

Na obszarze zdegradowanym zaproponowano obszary do rewitalizacji. To obszary, gdzie występuje **największa kumulacja negatywnych zjawisk społecznych** i współwystępują negatywne zjawiska w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej oraz technicznej. Ze względu na ograniczenia związane z liczbą ludności i wielkością obszaru do rewitalizacji nie ma możliwości uznania całego obszaru zdegradowanego za obszar rewitalizacji. Aby prawidłowo określić obszar rewitalizacji uznano za konieczne ustalenie dodatkowych kryteriów.

Po pierwsze uznano, że do obszaru rewitalizacji muszą wejść obszary zamieszkałe.

Po drugie przyjęto, że aby część obszaru zdegradowanego uznać za obszar rewitalizacji powinna znajdować się na nim infrastruktura (zdegradowane obiekty lub obszary), których przebudowa i adaptacja, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni oraz jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych przyczynią się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów.

Ostatnim kryterium było takie określenie obszaru rewitalizacji, aby w jego granicach znajdowały się obiekty, które same w sobie nie muszą być zdegradowane, ale w oparciu o ich infrastrukturę można prowadzić szereg działań i projektów służących celowi rewitalizacji społecznej, gospodarczej, np. szkoła, świetlica itp.

Największa kumulacja kryzysowych zjawisk występuje w następujących miejscowościach: Królewiec, Miedzierza i Smyków.

Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 945,22 ha, co stanowi 15,22 % powierzchni gminy i zamieszkuje ją łącznie 1104 osób (28,99 % populacji gminy).

Tabela 47. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.

Miejscowość	Ludność	Powierzchnia	% ludności	% powierzchni gminy
Królewiec	414	298,11 ha	10,87 %	4,80 %
Miedzierza	274	149,11 ha	7,20 %	2,40 %
Smyków	416	498,00 ha	10,92 %	8,02 %
SUMA	1 104	945,22 ha	28,99 %	15,22%
Gmina	3 808	6 211 ha	100 %	100 %

Źródło: Opracowanie własne.

10. 3. Wstępne zestawienie zadań inwestycyjnych i społecznych

Z przeprowadzonych w ramach diagnozy analiz badań społecznych, wywiadów i innych form konsultacji społecznej zebrano 23 zadania inwestycyjne i społeczne, które winny być zrealizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Smyków na lata 2024-2034, aby wyprowadzić obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z sytuacji kryzysowej. Potencjalny zakres zadań inwestycyjnych i społecznych do uszczegółowienia w trakcie konsultacji społecznych.

Tabela 48. Lista proponowanych zadań inwestycyjnych i społecznych realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Smyków na lata 2024-2034.

Obszar	Tytuł zadania
Królewiec	1. Budowa drogi wewnętrznej NR KDW 13 w Królewcu.
	2. Doposażenie Świetlicy Wiejskiej w Królewcu.
	3. Budowa drogi ekspresowej S 74.
	4. Monitoring Szkoły Podstawowej w Królewcu oraz Świetlicy Remizy OPS w Królewcu.
Miedzierz	1. Rozwój agroturystyki - działalność indywidualna.
	2. Podwieszenie opraw oświetlenia ulicznego energooszczędnego.
	3. Przebudowa dróg gminnych i dróg dojazdowych do pól: Drogi Rozgół - Pokoradz BR 382012T ; budowa drogi dojazdowej Nr 244/4, budowa drogi gminnej.
	4. Budowa Świetlicy Wiejskiej oraz Remizy OSP w Miedzierzy.
	5. Budowa zbiornik retencyjnego na terenach obrębu Miedzierz.
	6. Budowa dróg w nowej linii zabudowy.
	7. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Miedzierzy.
	8. Odnowienie zabytków sakralnych w Kościele Parafialny w Miedzierzy.
	9. Monitoring obiektów użyteczności publicznej w Miedzierzy.
	10. Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej i indywidualnych gospodarstwach domowych.

Smyków

1. Aktualizacja koncepcji komunikacyjnej kompleksu administracyjno-usługowego i Przedszkola dla drogi krajowej Nr 74.
2. Podwieszenie opraw oświetleniowych ulicznych energooszczędnych.
3. Rozbudowa drogi powiatowej Nr 0469T-II etap Smyków-Grzymałków.
4. Wykonanie projektu rozbudowy i budowy budynku UG o windę zewnętrzną.
5. Zakup oraz konfiguracja serwera telekomunikacyjnego do zarządzania połączeniami telekomunikacyjnymi.
6. Zakup i montaż elementów małej architektury - Plac Zabaw Przedszkola w Smykowie.
7. Wymiana budynku zaplecza boiska Orlik w Smykowie.
8. Budowa drogi ekspresowej S74.
9. Budowa monitoringu miejsc publicznych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Gminy Smyków.

Aby wyprowadzić ze stanu kryzysowego zdiagnozowany w ramach niniejszej diagnozy obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany Gminy Smyków niezbędne jest podjęcie zdecydowanych działań pro-rozwojowych we wszystkich, objętych diagnozą sferach przy wykorzystaniu 3 strategicznych okoliczności:

- 1) OKOLICZNOŚĆ PIERWSZA – dotychczasowa odpowiedzialność, komplementarność, transparentność i kompetencja działania Rady Gminy Smyków, Wójta Gminy Smyków, pracowników samorządowych, sołtysów oraz innych aktywnych obywateli Gminy.
- 2) OKOLICZNOŚĆ DRUGA – Partycypacja społeczna zarówno na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i późniejszej jego realizacji. Wykorzystać należy aktywność radnych, rad sołeckich organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, nauczycieli, animatorów kultury i sportu, twórców i osobistości lokalnych. Tworzyć oni winni Gminny Komitet Rewitalizacji Gminy Smyków, który będzie koordynował ewaluację: ex-ante, mid-term/on-going, oraz ex-post.
- 3) OKOLICZNOŚĆ TRZECIA - dostępność w zwielokrotnionej postaci funduszy pomocowych, głównie pochodzących z UE, z których może być finansowana polityka rozwojowa, a szczególnie zadania inwestycyjne i społeczne Gminy Smyków, które zostaną wypracowane w ramach „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Smyków na lata 2024-2034”, dotyczy to:

3.1 Umowa Partnerstwa (UP), dotycząca polityki spójności, która obejmuje następujące programy krajowe¹:

3.1.1. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) - następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.

3.1.2. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) - program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-

¹ Fundusze Europejskie na lata 2021-2027, to 72, 2 mld EURO, z polityki spójności oraz 3,8 mld EURO środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, łącznie t ok. 76 mld EURO, czyli ok. 500 mld PLN.

2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.

3.1.3. Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) - następcą Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

3.1.4. Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.

3.1.5. Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, energia i ochrona klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. Oprócz 5 województw dotychczas objętych wsparciem:

lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, z nowego programu będzie korzystać także województwo mazowieckie bez Warszawy i dziewięciu otaczających ją powiatów. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.

3.1.6. Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich – program ma trzy głównie priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.

3. 2. Krajowy Plan Odbudowy na lata 2021-2027², o obszarach wsparcia:

3.2.1. POWER UP – Rozwój czystych technologii i odnawialnych źródeł energii OZE.

3.2.2. RENOVATE – Poprawa efektywności energetycznej budynków.

3.2.3. CONNECT – Rozwój usług szerokopasmowych.

3.2.4. SCALE UP – Zwiększeniu zdolności przetwarzania danych przemysłowych w chmurze oraz rozwoju nowoczesnych procesorów.

3.2.5. RECHARGE and REFUEL – Rozwój zrównoważonego transportu oraz budowa stacji ładowania i tankowania paliwa.

3.2.6. RESKILL and UPSKILL – Rozwój umiejętności cyfrowych i szkolenia zawodowego.

3.2.7. MODERNISE - Cyfryzacja administracji publicznej i usług publicznych.

3.3. Inne dostępne Europejskie i krajowe środki publiczne, a w tym:

3.3.1. Programy Wspólnotowe UE 2021-2027.

² 57,2 mld EURO, z czego 23 mld EURO w formie dotacji i 34,2, mld EURO w formie pożyczek, to jest ok. 250 mld PLN.

3.3.2. Program Operacyjny Ryby 2021-2027.

3.3.3. Program pomoc Obywatelska 2021-2027.

3.3.4. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

**3.3.5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
2021-2030.**

**3.3.6. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
2021 - 2030.**

3.3.7. Programy Operacyjne Banku Gospodarstwa Krajowego 2021-2030.

**3.3.8. Programy Operacyjne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
2021 - 2030.**

Opracowanie zamknięto dn. 12.09.2023 r.

Centrum Krecji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP. Z O.O.

SPIS FOTOGRAII

Fotografia 1. Cmentarz parafialny w Miedzierzy.	68
Fotografia 2. Cmentarz epidemiczny w Miedzierzy – Rozgół.....	69

SPIS MAP

Mapa 1. Położenie geograficzne Gminy Smyków na mapie Województwa Świętokrzyskiego i Powiatu Koneckiego.	12
Mapa 2. Trasy nordic walking na terenie Gminy Smyków.	49
Mapa 3. Gminy ościenne dla Gminy Smyków.	51
Mapa 4. Sieć hydrograficzna Gminy Smyków.	54
Mapa 5. Rozmieszczeni JCWPd na terenie Gminy Smyków.	55
Mapa 6. Użytkowanie terenu wraz z kategoriami gleb podatnymi na suszę w Gminie Smyków.	56
Mapa 7. Obszary chronione na terenie Gminy Smyków.	59
Mapa 8. Korytarz ekologiczny z 2005 r.	61
Mapa 9. Korytarz ekologiczny z 2012 r.	61
Mapa 10. Azbest pozostały do unieszkodliwienia na obszarze Gminy Smyków w 2022 r.....	64
Mapa 11. Podstawowy układ drogowy w Gminie Smyków.....	75

SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie wskaźników dla poszczególnych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej.	8
Tabela 2. Wykaz sołectw i miejscowości w Gminie Smyków.	11
Tabela 3. Liczba osób zamieszkujących Gminę Smyków w latach 2020 – 2022.	14
Tabela 4. Liczba i gęstość ludności w poszczególnych sołectwach w 2022 r.....	15
Tabela 5. Ludność według płci w Gminie Smyków w latach 2020 – 2022.	16
Tabela 6. Migracja ludności w Gminie Smyków w latach 2020 – 2022.....	16
Tabela 7. Struktura społeczna ze względu na płeć.	17
Tabela 8. Liczba osób korzystających z przyznanej pomocy w latach 2020 – 2022.	18
Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach w 2022r.....	19
Tabela 10. Liczba osób korzystających ze wszystkich form pomocy społecznej w podziale na poszczególne sołectwa Gminy Smyków w 2022r.....	23

Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne sołectwa w Gminie Smyków w latach 2020-2022.	25
Tabela 12. Bezrobotni zarejestrowani według płci.....	26
Tabela 13. Poziom bezrobocia w poszczególnych sołectwach w 2022 r.	28
Tabela 14. Liczba złożonych wniosków o dotacje w Gminie Smyków w latach 2020-2022r.	31
Tabela 15. Frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2014 i 2018r.	33
Tabela 16. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków. .	34
Tabela 17. Poziom przestępczości w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022r.	39
Tabela 18. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków.	40
Tabela 19. Wykonanie budżetu Gminy Smyków za lata 2020-2022.	42
Tabela 20. Prognoza dochodów i wydatków do 2028r.....	43
Tabela 21. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.....	45
Tabela 22. Użytkowanie gruntów w Gminie Smyków.....	47
Tabela 23. Charakterystyka gospodarstw rolnych w Gminie Smyków.....	47
Tabela 24. Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych (stan na 2020r.).	48
Tabela 25. Poziom przedsiębiorczości w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków.	50
Tabela 26. Wyniki klasyfikacji wskaźników jakości wód na terenie Gminy Smyków w roku 2021.....	54
Tabela 27. Struktura gruntów w Gminie Smyków.	56
Tabela 28. Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia za rok 2022.....	62
Tabela 29. Poziom koncentracji negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego.....	66
Tabela 30. Obiekty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.....	70
Tabela 31. Liczba dzieci w szkołach podstawowych oraz przedszkolach.	71
Tabela 32. Charakterystyka Gminnej Biblioteki Publicznej w Smykowie.	72
Tabela 33. Drogi powiatowe na terenie Gminy Smyków.....	74
Tabela 34. Ilość wytworzonych odpadów w Gminie Smyków.	76
Tabela 35. Struktura wodociągów oraz zużycie wody w Gminie Smyków.	76
Tabela 36. Infrastruktura wodociągowa w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022 r.....	77
Tabela 37. Struktura sieci kanalizacyjnej w Gminie Smyków.	77
Tabela 38. Infrastruktura kanalizacyjna w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022 r.....	78
Tabela 39. Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną i techniczną w Gminie Smyków.	79
Tabela 40. Charakterystyka zasobów mieszkalnych Gminy Smyków.	81
Tabela 41. Budynki użyteczności publicznej i ich stan (dobry/zadawalający/zły) oraz potrzeba termomodernizacji w Gminie Smyków w 2022 r.	82

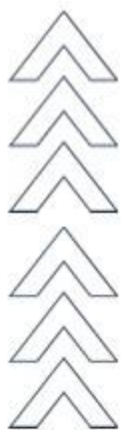
Tabela 42. Stan obiektów użyteczności publicznej oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów.	84
Tabela 43. Tabela określająca liczebność próby potrzebną do uzyskania reprezentatywnych wyników przy założeniu 5-procentowego błędu próby i 95-procentowego poziomu ufności.	91
Tabela 44. Tabela wskaźnikowa negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych.	116
Tabela 45. Tabela wskaźnikowa dostępności do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.	118
Tabela 46. Zestawienie natężenia kryzysowych zjawisk w Gminie Smyków.	122
Tabela 47. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.	124
Tabela 48. Lista proponowanych zadań inwestycyjnych i społecznych realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Smyków na lata 2024-2034.	125

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Powierzchnia sołectw w Gminie Smyków.	12
Wykres 2. Liczba urodzeń i zgonów wraz ze wskaźnikiem przyrostu naturalnego Gminy Smyków.	17
Wykres 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w gminie w 2022r.	19
Wykres 4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w gminie w 2022r.	20
Wykres 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w gminie w 2022r.	20
Wykres 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w gminie w 2022r.	21
Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w gminie w 2022r.	21
Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w gminie w 2022r.	22
Wykres 9. Pracujący na 1000 ludności w Polsce, Województwie Świętokrzyskim i Gminie Smyków w 2021r.*	24
Wykres 10. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Smyków w latach 2018-2021.	24
Wykres 11. Zarejestrowani bezrobotni w Gminie Smyków w latach 2020-2022.	25
Wykres 12. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie w latach 2018 – 2022.	26
Wykres 13. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w 2022r.	26
Wykres 14. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych sołectwach w 2022r.	27
Wykres 15. Porady lekarskie w Gminnym Ośrodku Zdrowia w latach 2018-2022.	29

Wykres 16. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Polsce, Województwie Świętokrzyskim, Powiecie Koneckim i Gminie Smyków.	29
Wykres 17. Liczba aktywnych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gminie Smyków w 2022r.	30
Wykres 18. Wybory Prezydent RP – I i II tura (w %).	31
Wykres 19. Wybory do Sejmu RP (w %).	32
Wykres 20. Wybory samorządowe (w %).	32
Wykres 21. Zestawienie liczby przestępstw i wykroczeń ujawnionych na terenie Gminy Smyków w latach 2020–2022.	35
Wykres 22. Kategorie przestępstw popełnionych na terenie Gminy Smyków w 2022r.	36
Wykres 23. Liczba przestępstw popełnionych w Gminie Smyków w 2022r.	36
Wykres 24. Liczba ujawnionych wykroczeń w Gminie Smyków w 2022r.	37
Wykres 25. Liczba przeprowadzonych interwencji domowych w Gminie Smyków w 2022r.	37
Wykres 26. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w Gminie Smyków w 2022r.	38
Wykres 27. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych sołectwach.	46
Wykres 28. Udział w powierzchni leśnych siedlisk lasu.	58
Wykres 29. Azbest pozostały do unieszkodliwienia (w kg) na budynkach w Gminie Smyków w 2022 r.	65
Wykres 30. Liczba gospodarstw domowych w Gminie Smyków.	80
Wykres 31. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	81
Wykres 32. Ilość terenów publicznych w poszczególnych sołectwach Gminy Smyków w 2022 r.	82
Wykres 33. Podział ankietowanych ze względu na płeć w Gminie Smyków.	99
Wykres 34. Podział ankietowanych ze względu na wiek w Gminie Smyków.	99
Wykres 35. Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie w Gminie Smyków.	100
Wykres 36. Podział ankietowanych ze względu na zatrudnienie w Gminie Smyków.	100
Wykres 37. Podział ankietowanych ze względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym w Gminie Smyków.	101
Wykres 38. Podział ankietowanych ze względu na odczucia dotyczące poziomu życia w Gminie Smyków.	101
Wykres 39. Podział ankietowanych ze względu na zamieszkanie w danym sołectwie w Gminie Smyków.	102
Wykres 40. Pytanie 1. Czy Pana(i) zdaniem gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI dla GMINY SMYKÓW na lata 2024-2034?	103
Wykres 41. Pytanie 2. Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?	103

Wykres 42. Pytanie 3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar gminy jest zdegradowany?.....	104
Wykres 43. Pytanie 4. Jakie problemy ekonomiczne na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?.....	105
Wykres 44. Pytanie 5. Jakie problemy społeczne na wskazanym obszarze, chciały Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?.....	106
Wykres 45. Pytanie 6. Jakie problemy związane z jakością na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?.....	107
Wykres 46. Pytanie 7. Jakie zostaną osiągnięte efekty według Pana(i) w procesie rewitalizacji?.....	108
Wykres 47. Pytanie 8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?.....	109
Wykres 48. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców? Sfera społeczna.	110
Wykres 49. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera gospodarcza.	111
Wykres 50. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa?.....	112

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP. Z O.O.